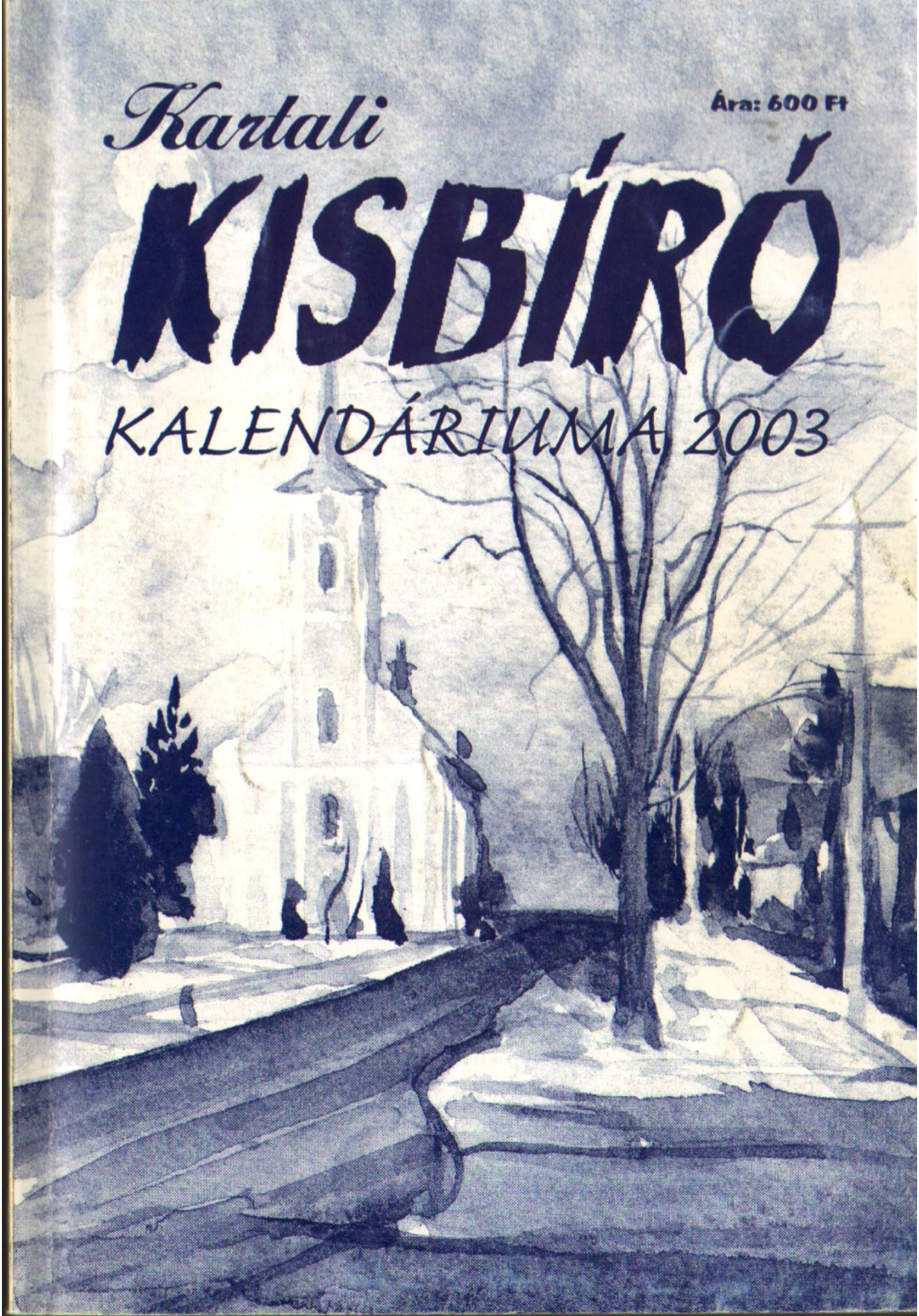
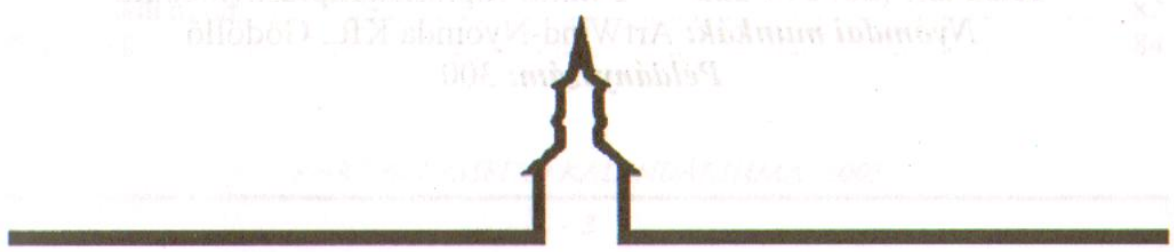
Ára: 600 Ft

Kartali KISBÍRÓ KALENDÁRIUMA 2003

KÖZSÉGI KÖNYVTÁR
Példányszám
32608
KARTAL

Kartali KISBÍRÓ KALENDÁRIUMA 2003

A borítón
Ladócsy László
festményei

Köszönjük mindazok segítségét, akik írásaikkal, az adatok összegyűjtésével, fényképekkel vagy ötleteikkel segítették kiadványunk elkészültét.
Külön köszönet jár Kartal Nagyközség Polgármesteri Hivatalának és Képviselő-testületének, hogy anyagilag is segítették a kalendárium megjelentetését.

Kartali Kisbíró Kalendáriuma

A Művelődési Ház kiadványa
Felelős kiadó és szerkesztő: Valter Menyhértné
Bejelentés száma: B/PHF/443/P/1994.
A szerkesztőség címe: 2173 Kartal, Felszabadulás út 107.

Nyomdai előkészítés: *RH+VIDEO Bt.* - 2100 Gödöllő, Fenyvesi főút 2.
Tel./Fax: (28) 514-225 ***e-mail:*** rhplusz@rhpluszvideo.hu
Nyomdai munkák: ArtWind-Nyomda Kft., Gödöllő
Példányszám: 300

Tartalomjegyzék

Köszöntő 5
Névnapok 6
Hónapok, ünnepek 9
Búth Emília versei 21
Mi történt nálunk a 2002-es esztendőben? 22
Deme Margit versei 25
Az iskola felső tagozatának oktató-nevelő munkájáról 26
A kartali Könyves Kálmán Általános Iskola nevelőtestülete 28
Gábor György versei 29
Gondolatok a kartali "színjátszók"-ról 30
Nagyközségi Könyvtár: Visszatekintő 2002-re 31
Hegedüs Lajos versei 33
Húsz éves a Kartali Asszonykórus 34
A Kartali Kisasszonykórus 36
Kartali Deák Mihály verse 37
A Nefelejcs Népzenei Együttes 38
Vásárok 2003-ban Kartal körzetében 39
Mi történt a Művelődési Házban 2002-ben? 40
Baptista Gyülekezet: Jelentősebb ünnepi alkalmaink 2002-ben 42
Baptista Gyülekezet: Eseménynaptár a 2003. esztendőre 44
Martonné Homok Erzsébet: Lakodalom van a mi utcánkban (részlet) 45
A csiri-biri játszóház élete 2002-ben 49
Telek Csabáné Kádár Erika versei 51
Bemutatkozik az ovi-újság, a FIÓKA 52
A kartali Rock and Roll tánccsoport 54
Beszámoló a Polgárőrség tevékenységéről 56
Jöjjünk össze a Művelődési Házban! 57
Az 1848/49-es szabadságharc tavaszi hadjáratának eseményei a Galga mentén 59
Utánpótlásunkról 64
Kyokushin bajnok oktat községünkben 66
Palackkert a szobában 68
Egészségünkért! 69
Fűben-fában az orvosság 70
Kell-e félni a kullancscsípéstől? 71
Receptek ínyenceknek 73
Kémia a mindennapi életben 74
A 2002. október 20-i önkormányzati választás kartali végeredménye 75
A Kartali Polgármesteri Hivatal ügyfélfogadási ideje és dolgozói 77
Közérdekű intézmények fontosabb adatai 78
Aszódi szakorvosi rendelések 80
Autóbusz-menetrend 81
Vasúti menetrend 82
Fotósarok 84

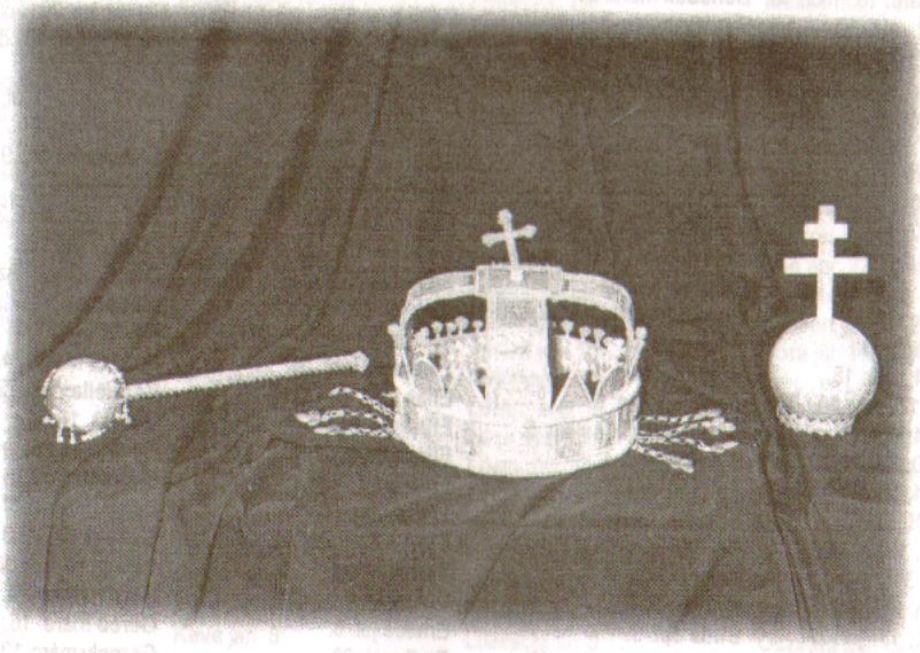
Kedves Olvasó!

Nagy szeretettel köszöntöm Kartal község lakosait abból az alkalomból, hogy a 2003-as esztendő Kisbíró Kalendáriumát - kissé megkésve - mindenki kezébe veheti.

Hagyománnyá vált, hogy bemutassuk községünk eredményeit, sikereit, és visszatekintsünk a múltra. A kalendárium a múlt eseményeiről szól, de mégiscsak azé a következő évé, amely felé bizakodással fordulunk. A Kalendárium közös munka eredménye. Szeretném megköszönni mindazoknak, akik vették a fáradságot, és írásaikkal, fotóikkal, festményükkel hozzájárultak a tartalom kialakításához.

Reméljük, hogy munkánk elnyeri tetszését, és szívesen veszi kezébe a Kartali Kisbíró Kalendárium 2003-as példányát.

Valter Menyhértné
felelős szerkesztő

Névnapok

Ábel jan. 2.
Abigél febr. 9.
Ábrahám aug. 16.
Achilles nov. 2.
Ada dec. 24.
Adalbert szept. 27.
Ádám szept. 9., dec. 24.
Adél jan. 29., dec. 24.
Adolf febr. 11., máj. 11., jún. 17., szept. 27.
Adorján márc. 4., 5. szept. 8.
Adrián márc. 4., 5., szept. 8.
Adrienn márc. 4., 5., szept. 8.
Afrodité aug. 5., 7.
Ágnes jan. 21.
Ágoston máj. 28., aug. 28.
Ágota jan. 11., febr. 5.
Aida febr. 2.
Ákos febr. 27.
Aladár febr. 20., márc.11.
Alajos jún. 21.
Albert ápr. 29., nov. 15.
Albertina ápr. 29., nov. 15.
Albin márc. 1.
Athína márc. 1., dec. 16.
Alex febr. 9.
Alexandra márc. 18., máj. 18.
Alfonz aug. 2., okt. 30.
Alfréd febr. 23.
Alida jún. 17.
Aliz júl. 8., nov. 14., 19., dec. 1.
Alma júl. 10.
Álmos febr. 20.
Alpár szept. 5.
Amália júl. 10., okt. 7.
Amarilla máj.1.
Ambrus dec. 7.
Anasztáz aug. 17.
Anasztázia ápr. 15.
Andor febr. 4., ápr. 18., máj. 21., júl. 17.,nov. 10., 30.
András febr. 4., ápr. 18., máj. 21., júl. 17., nov. 10., 30.
Andrea febr. 4., ápr. 18., máj. 21., júl.17., nov. 10., 30.
Anett jún. 2., 13., júl. 26.
Angéla máj. 31.
Angelika jan. 27.
Anikó jún. 2., 13., júl. 26.
Anita jún. 2., 13., júl. 26.
Anna jún. 2., 13., júl. 26.
Annamária jan. 9., júl. 1., 26.
Antal jan. 17., jún. 13., júl. 5.
Antónia jan. 17., ápr. 29., jún. 13.
Apollónia júl. 7.
Aranka febr. 8.
Arisztid ápr. 27.
Ármin máj.10.
Arnold jún. 18.
Áron ápr. 2.
Árpád márc. 31., dec. 11.
Artúr jan. 22.
Atanáz máj. 2.
Attila jan. 7.
Auguszta márc. 29.,dec.18.
Aurél okt. 5.
Aurélia dec. 2.

Babett júl. 4., dec. 4.
Balázs febr. 3.
Bálint febr. 14.
Bánk ápr. 16.
Barbara dec: 4.
Barnabás jún. 11.
Beáta márc. 22., máj. 9.
Beatrix júl. 29., aug. 29., okt. 14.
Béla ápr. 23.
Bella aug. 31.
Bence aug. 23.
Bendegúz márc. 11.
Benedek márc. 21.
Benjámin jan. 3.
Benő márc. 31.
Bernadett febr. 18.
Bernát máj. 20.
Berta aug. 6.
Bertalan aug. 24.
Bertold febr. 11.
Bettina aug. 6., okt. 8., dec. 4.
Blanka aug. 10., okt. 25., dec. 1.
Bíborka ápr. 6.
Blanka aug. 10., okt. 25., dec. 1.
Bódog jan.l4.
Boglárka aug. 1.
Boldizsár jan. 6.
Bonifác máj. 14., jún. 5.
Borbála dec. 4.
Boriska dec. 4.
Boróka dec. 4.
Botond dec. 25.
Brigitta okt. 11.
Brúnó okt. 6.
Buda ápr. 3.
Bulcsú jún. 4., dec. 12.

Cecília nov. 22.
Celesztin ápr. 6..
Cézár febr. 25., ápr. 15.
Cintia júl. 6., okt. 20.
Cirill júl. 7.
Csaba júl. 6.
Csanád máj. 28.
Csenge júl. 24.
Csilla ápr. 22.
Csongor jan. 13., ápr. 16., 17.

Dalida ápr. 13.
Dalma júl. 12.
Dániel júl. 21.
Daniella júl. 21.
Dávid dec. 29., 30.
Demeter szept. 27., okt. 26.
Dénes ápr. 8., okt. 9.
Dezső máj. 23.
Diána jún. 10., szept. 18.
Dolóresz szept. 15.
Dominika aug. 4.
Domonkos aug. 4.
Donát febr. 17.
Dóra febr. 6., szept. 2., 3.
Dorina febr. 6., szept. 2., 3.
Dorottya febr. 6., szept. 2., 3.
Döme szept. 27., okt. 26.
Dömötör szept. 27., okt. 26.

Edda szept. 16.
Ede márc. 18., okt. 13.
Edina febr. 26.
Edit szept. 16.
Edgár júl. 8., szept. 10.
Edmond nov. 16.
Edvárd okt. 13.
Edvin okt. 4., 12.
Egon júl. 15., szept. 1.
Egyed szept. 1.
Elek júl. 17.
Elemér febr. 28.
Eleonóra febr. 21.
Éliás febr. 16., júl. 20.
Ella febr. 13.
Ellák jún. 8.
Előd okt. 22.
Elvira febr. 10.
Elza júl. 8., nov.14., 19., dec. 1.
Emánuel márc. 26.
Emerencia jan. 23.
Emese júl. 5.
Emil máj. 28.
Emília júl. 19.
Emma ápr. 19., nov. 24.
Emőd aug. 9.
Emőke márc. 23.
Endre febr. 4., ápr. 18., máj. 21., júl. 17., nov. 10., 30.
Enikő szept. 15.
Erhard ápr. 9.
Erik máj. 18., aug. 31., szept. 10.
Erika máj. 18., aug. 31., szept. 10.
Erna jan. 12., aug. 29.
Ernő jan. 12.
Ervin ápr. 26.
Erzsébet júl. 8., nov. 14., 19., dec. 1.
Eszter máj. 24.
Etel jan. 30., okt. 8., dec. 16.
Etelka jan. 30., okt. 8., dec. 16.
Eufrozina jan. 1., szept. 25.
Eugénia szept. 16., dec. 25.
Éva dec. 24.
Evelin febr. 12.

Fábián jan. 20.
Fanni márc. 9., okt. 4.
Farkas aug. 23., okt. 31.
Fatime jún. 4., 5.
Felícia márc. 20.
Felicián jún. 9.
Félix jún. 9., nov. 20.
Ferdinánd máj. 30.
Ferenc jan. 29., ápr. 2., máj. 11., jún. 4., okt. 4., 10., dec. 3.
Fidél ápr. 24.
Flóra jún. 20., júl. 29.
Flórián máj. 4.
Franciska márc. 9., aug. 21.
Frida máj. 6.
Friderika szept. 20.
Frigyes júl. 18.
Fruzsina jan.1., szept. 25.
Fülöp máj. 1., 26., aug. 23.

Gábor márc. 24.
Gabriel márc. 24.
Gabriella dec. 12.
Gál okt. 16.
Gáspár jan. 6., aug. 27.
Gedeon márc. 28., okt. 10.
Gellért szept. 24.
Genovéva jan. 3.
Georgina febr. 15.
Gerda szept. 24.
Geréb márc. 16.
Gergely márc. 12., máj. 9., 25., szept. 24., okt. 10., nov. 17.
Gergő márc. 12., máj. 9., 25., szept. 24., okt. 10., nov. 17.
Gertrúd márc. 17.

Gerzson febr. 22.
Géza febr. 25.
Gibárt aug. 27.
Gizella máj. 7., 8.
Glória ápr. 11.
Gotfrid nov. 8.
Gothárd máj. 5.
Gotlib márc. 6.
Grácia aug. 21.
Gréta jan. 19., jún. 10.
Guidó márc. 31., szept. 12.
Gusztáv jan. 16., aug. 2.

Gyárfás jún. 19.
Gyöngyi okt. 23.
Gyöngyvér jan.8.
György ápr. 24., máj. 5., dec. 9.
Györgyi ápr. 24., máj. 5., dec. 9.
Győző nov. 3.
Gyula ápr.12., máj. 27.

Hajnalka márc. 27.
Hanga febr. 9., máj. 18.
Hanna máj. 24., 30.
Hedvig okt. 17.
Helén aug. 18., okt. 14.
Helga okt. 3.
Hella máj. 27.
Henrietta márc. 16.
Henrik júl. 15.
Herman ápr. 7.
Hermész aug. 28.
Hermina aug. 3.
Hilda szept. 3.
Honória szept. 30.
Hortenzia nov. 17.
Huba aug. 19.
Hubert márc. 20.
Hugó ápr. 1.
Hunor ápr. 24., szept. 30.

Ibolya aug. 7.
Ida ápr. 13., szept. 6.
Ignác febr. 1., júl. 31., okt. 23.
Igor szept. 11., nov. 1.
Ildikó márc. 10.
Ilka nov. 3.
Illés júl. 20.
Ilma ápr. 18.
Ilona aug.18., okt. 14.
Imola máj. 13.
Imre nov. 5.
Ince júl. 28.
Ingrid szept. 2.
Ipoly aug. 13.
Irén márc. 25., jún. 28., okt. 20.
Iréneusz jún. 28.
Irina márc. 25., jún. 28., okt. 20.
Írisz márc. 25.
Irma máj. 3.
István aug. 3., 20., szept. 2., dec. 26.
Iván jún. 24.
Ivett máj. 6.
Ivó máj. 19.
Izabella júl. 12.
Izidor márc. 30., ápr. 4., dec. 21.
Izolda márc. 22., jún. 6., 15., aug. 5.
Izsák máj. 15.
Izsó aug. 26.

Jácint júl. 3., aug. 17., szept. 11.
Jakab máj. 1., júl. 25.
Janka márc. 31., máj. 30.
János jan. 27., 31., febr. 8., márc. 8., máj. 6.,jún. 12., 24., 26., júl. 12., aug. 9., 29., nov. 24., dec. 27.
Jenő júl. 13., nov. 18.
Jeromos júl. 20., szept. 30.
Joakim aug. 16.
Johanna márc. 31., máj. 30.
Jolán jún. 15., nov. 20.
Jónás nov. 12.
Jozefina nov. 14.
Józsa jún. 24., nov. 14.
József márc. 19., ápr. 7.,16., aug. 27., szept.18.
Judit júl. 30., dec. 10.
Júlia febr. 16., máj. 22.
Julianna febr. 16.
Juliánusz jan. 9.
Jusztin jún. 16.
Jusztina szept. 26.

Kálmán okt. 13.
Kamill júl. 18.
Kamilla dec. 28.
Kármen jún. 2., júl. 16.
Karola jan. 28.
Karolina febr. 2.
Károly jan. 28., nov. 4.
Katalin febr. 13., márc. 22., ápr. 30., nov. 25.
Kázmér márc. 4.
Kelemen nov. 23.
Kenéz dec. 7.
Keresztély márc. 13., ápr. 3.
Keve jan. 8.
Kilián júl. 8.
Kinga júl. 24.
Kitti febr. 13., márc. 22., ápr. 30., nov. 25.
Klára aug. 12.
Klaudia márc. 20.
Klementina nov. 14.
Kleofás szept. 25.
Klotild jún. 3.
Kocsárd ápr. 19.
Kolos febr. 15., okt. 30.
Konrád febr. 18., 19., ápr. 21.
Konstantin máj. 21.
Konstantina szept. 19.
Koppány okt. 8.
Korinna okt. 22.
Kornél júl. 3., szept. 13.
Kornélia márc. 3. I
Kozma szept. 27.
Kreszcencia ápr. 9., jún. 15.
Kristóf márc. 15., júl. 25.
Kriszta aug. 5.
Krisztián márc. 13., ápr, 3.
Krisztina júl. 24., aug. 5.
Kunigunda márc. 3.
Kunó nov. 12.

Lajos aug. 25.
László jún. 27., aug. 8.
Laura ápr. 11., jún. 17.
Lázár dec. 17.
Lea márc. 22.
Lehel aug. 2.
Lénárd nov. 6.
Lenke júl. 23.
Leó ápr. 11.
Leona jan. 4., ápr. 11.
Leonóra febr. 21., márc. 6.
Levente febr. 13., jún. 18., 28.
Lídia febr. 12., ápr. 8.
Lili júl. 11.
Liliána júl. 27.
Lilla febr. 16., júl. 27.
Linda febr. 13.
Lipót nov. 15.
Lívia febr. 12.
Lóránt jan. 15.
Lotár jan. 27.
Lőrinc aug. 10., szept. 5.
Luca dec. 13.
Lúcia dec. 13.
Lúcián jan. 7.
Ludmilla szept. 17.
Ludovika szept. 13.
Lujza márc. 2.
Lukács okt. 18.
Lukrécia júl. 9.
Magdolna máj. 29., júl. 22.
Malvin okt. 1.
Manó márc. 26.
Marcell jan. 9., 16., 31., aug. 14.
Marcella jan. 9., 16., 31., aug. 14.
Margit jan. 19., jún. 10., okt. 17.
Mária febr. 11., márc. 25., aug. 15., szept. 8., 12., dec. 8.
Marianna ápr. 27., nov. 1.
Marietta febr. 11., márc. 25., aug. 15., szept. 8., 12., dec. 8.
Márió dec. 31.
Márk ápr. 25.
Márkus ápr. 25.
Márta júl. 29.
Martina jan. 30.
Márton nov. 11., 12.
Máté szept. 21.
Matild márc. 14., aug. 31.
Mátyás febr. 24.
Medárd jún. 8.
Melánia jan. 10., dec. 31.
Melinda okt. 29., dec. 2.
Melitta márc. 10., ápr. 1.
Menyhért aug. 22.
Mercédesz szept. 24.
Mihály máj. 8., szept. 29., nov. 8.
Miklós szept. 10., dec. 6.
Miksa okt. 12.
Milos nov. 26.
Milán máj. 19.
Mónika máj. 4.
Mór márc. 20., okt. 25.
Móric szept. 22.
Mózes máj. 16.

Nándor máj. 30., okt. 19.
Napóleon aug. 15.
Napsugár júl. 3.
Nárcisz okt. 29.
Natália dec. 9.
Nikolett szept. 10.
Nimród aug. 31.
Noé ápr. 22., dec. 24.
Noémi ápr. 22.
Norbert jún. 6.
Nóra júl. 11.

Olga júl. 27.
Olivér nov. 21.
Olívia dec. 3.
Ond jún. 10.
Orbán máj. 25.
Oresztész júl. 3.
Orsolya okt. 21.
Oszkár júl. 31.
Oszvald aug. 5.
Otília dec. 12., 13.
Ottó júl. 2.
Ottokár júl. 2.

Ödön nov. 16., 18.
Örs júl. 14.

Őzike júl. 16.
Őzséb aug. 14.

Pál jan. 15., 25., ápr. 28., jún. 26., 29., 30.
Pálma máj. 18.
Paszkál máj. 17.
Patrícia ápr. 28., aug.25.
Patrik márc. 17., ápr. 28.
Paula jan. 26.
Paulina jún. 22.
Péter jan. 28., febr. 23., ápr. 29., jún. 29., aug. 1., szept. 9., okt. 19., dec. 9.
Petra okt. 2.
Petronella máj. 31., júl. 13.
Piroska jan. 18.
Piusz máj. 5., júl. 11.
Pongrác máj.12.
Rafael jún. 20., okt. 24.
Ráhel febr. 4.
Rajmund jan. 23., aug. 31.
Ramóna aug. 31.
Rebeka szept. 2.
Regina szept. 7.
Réka nov. 10.
Renáta okt. 6.
Renátó okt. 6.
Rezső ápr. 17., okt. 12., nov. 7.
Richárd ápr. 3.
Rita máj. 22.
Róbert máj. 13., jún. 7.
Rókus aug. 16.
Roland jan. 15., júl. 15., aug. 9., szept. 15.
Román febr. 28.
Róza aug. 30., szept. 4.
Rozália aug. 30., szept. 4.
Rózsa aug. 30., szept. 4.
Rudolf ápr. 17., nov. 7.

Salamon okt. 24.
Samu aug. 20., 21.
Sámuel aug. 20., 21
Sándor febr. 26., márc. 18.
Sára jan. 19.
Sarolta júl. 5.
Sebestyén jan. 20.
Simon jan. 5., febr.18., okt. 28.
Soma júl. 3.
Stefánia nov. 28.
Szabina okt. 27.
Szabolcs júl. 28.
Szandra márc.18.
Szaniszló nov. 13.
Szeráf okt. 12.
Szerafina okt. 12.
Szeréna júl. 28., szept. 14.
Szervác máj.13.
Szibilla ápr. 29.
Szidónia jún. 23., aug. 23.
Szigfrid febr. 15.
Szilárd márc. 11.
Szilárda dec. 14.
Szilveszter dec. 31.
Szilvia nov. 3., 13.
Szonja máj. 15., aug. 1.
Szörény jan. 8.
Taksony nov. 29.
Tamara jan. 26., dec. 29.
Tamás márc. 7., dec. 21.,29.
Tarján máj. 26.
Tekla szept. 23.
Teodóra szept. 11.
Teofil dec. 20.
Teréz júl. 8., okt. 3., 15.
Tibold júl. 1.
Tibor ápr.14., aug.11.
Tiborc aug. 11.
Tihamér júl. 1., dec. 16.
Tilda márc. 14., aug. 31.
Tímea máj. 3.
Timót jan. 24.
Titanilla febr. 6.
Titusz jan. 4.
Tivadar ápr. 20., nov. 9.
Tóbiás jún. 13.
Tódor febr. 7.
Toszka máj. 5.
Töhötöm jún. 17., szept. 2.
Tünde jún. 1.

Ubul máj. 16.
Ulrik júl. 4.
Ulrika aug. 6.
Upor szept. 17.
Valentin febr. 14., júl. 25.
Valentina júl. 25.
Valér dec. 15.
Valéria ápr. 28.
Valter júl. 16.
Vanda jan. 26.
Vazul jún. 14.
Vencel szept. 28.
Vendel okt. 20.
Vera jan. 13., júl. 8.
Veronika jan. 13., júl. 9.
Vid jún. 15.
Vidor jan. 13., 14.
Viktor szept. 5., 30.
Viktória dec. 23.
Vilhelmina szept. 19.
Villő jún. 12.
Vilma szept.19., dec. 5.
Vilmos jan. 10., ápr. 6., júl. 25.
Vince jan. 22., ápr. 5., júl. 29.
Viola dec. 19.
Virág febr. 10., nov. 26.
Virgil nov. 27.
Virgília jan. 31.
Virginia szept. 13.
Vivien dec. 2.

Xénia jan. 24.

Zádor márc. 16.
Zakariás szept. 6.
Zalán márc. 30.
Zelma jan. 23.
Zénó dec. 22.
Zenóvia okt. 30.
Zita ápr. 27.
Zoltán márc. 8., jún. 23.
Zóra jún. 19.

Zsanett márc. 31., máj. 30.
Zsigmond máj. 2.
Zsófia máj. 15., szept. 17.
Zsolt ápr. 10.
Zsombor ápr. 21., nov. 8.
Zsuzsanna febr. 19., aug. 11.

Jegyzet

Január

Napok	Télhó	Névnapok, ünnepek
1	**SZ**	**Újév,** Fruzsina
2	CS	Ábel
3	P	Genovéva, Benjámin
4	SZ	Titusz, Leona
5	**V**	Simon
6	H	Boldizsár
7	K	Attila, Ramóna
8	SZ	Gyöngyvér
9	CS	Marcell
10	P	Melánia
11	SZ	Ágota
12	**V**	Ernő
13	H	Veronika
14	K	Bódog
15	SZ	Lóránt, Loránd
16	CS	Gusztáv
17	P	Antal, Antónia
18	SZ	Piroska
19	**V**	Sára, Márió
20	H	Fábián, Sebestyén
21	K	Ágnes
22	SZ	Vince, Artúr
23	CS	Zelma, Rajmund
24	P	Timót
25	SZ	Pál
26	**V**	Vanda, Paula
27	H	Angelika
28	K	Károly, Karola
29	SZ	Adél
30	CS	Martina, Gerda
31	P	Marcella, Petur

Boldogasszony Hava

Hogyha tiszta, szép január
Akkor miránk gazdag év jár.
De ha meleg napok járnak
Kárt tesz később a határnak.

Mária menyasszonyságának ünnepe. Ezen a napon a hagyománytisztelő falvakban még századunk elején is eljátszották Mária menyegzőjét. Mára ez az ünnep és ez a hagyomány eltűnt, viszont az év első napja Szűz Mária istenanyaságának ünnepe lett.

Újév napján szokás volt ezt a köszöntőt mondani: *"Adjon Isten bort, búzát, békességet, holtunk után üdvösséget. Engedje az Isten, hogy több újesztendőt is megérhessünk, erőben, egészségben. Dicsértessék a Jézus Krisztus."*

Vízkereszt (január 6.) vagy Háromkirályok napja, Urunk megjelenésének ünnepe. Ez a gazdag tartalmú ünnepünk is hagyományokkal bővelkedik. Manapság is szokás sok helyütt a házszentelés és a "Háromkirály járás."

A katolikus templomokban ezen a napon végzik a házszentelést.

Február

Télutó — Böjtelő Hava

Napok		Névnapok, ünnepek
1	SZ	Ignác
2	**V**	Karolina, Aida
3	H	Balázs
4	K	Ráhel, Csenge
5	SZ	Ágota, Ingrid
6	CS	Dorottya, Dóra
7	P	Tódor, Rómeó
8	SZ	Aranka
9	**V**	Abigél, Alex
10	H	Elvira
11	K	Bertold, Marietta
12	SZ	Lídia, Lívia
13	CS	Ella, Linda
14	P	Bálint, Valentin
15	SZ	Kolos, Georgina
16	**V**	Julianna, Lilla
17	H	Donát
18	K	Bernadett
19	SZ	Zsuzsanna
20	CS	Aladár, Álmos
21	P	Eleonóra
22	SZ	Gerzson
23	**V**	Alfréd
24	H	Mátyás
25	K	Géza
26	SZ	Edina
27	CS	Ákos, Bátor
28	P	Elemér

E hó végén ha északról fúj a szél
Minél előbb, annál jobb termésről beszél.
De ha az gyakori szél elmarad,
Áprilisban megszünetel a fagy.

Gyertyaszentelő Boldogasszony (február 2.) ünnepén Jézus templomban való bemutatását ünnepeljük. Az ünnepi szentmise része a gyertyaszentelés. A szentelt gyertya egyike a legrégibb szentelményeknek, Krisztust jelképezi, aki így is nevezi magát: *Világ Világossága.*

Falusi házaknál ma sem hiányzik. Ezt gyújtják meg keresztelőkor, az elsőáldozás alkalmával, s haldoklók betegágyánál.

Szent Balázs napján (február 3.) adják a *Balázs-áldást.* A szent legendája elbeszéli, hogyan mentette meg egy fiú életét, aki halszálkától fuldokolt. Ezért tisztelik, mint a torokbajok gyógyítóját. Szent Balázs a középkorban a diákoknak is kedves védőszentje volt. Ennek emlékét őrizte a Dunántúlon a balázsjárás.

Mátyás napja (február 24) választóvonal az enyhe és a kemény idő között. Jégtörőnek is nevezik.

Ha nincs, jeget csinál,
elrontja, bontja ha talál.
A jeget olvasztja Mátyás,
töri és rajta likat ás.

Március

Tavaszelő

Napok		*Névnapok, ünnepek*
1	SZ	Albin
2	**V**	Lujza
3	H	Kornélia
4	K	Kázmér
5	SZ	Adorján, Adrián
6	CS	Leonóra, Inez
7	P	Tamás
8	SZ	Zoltán
9	**V**	Franciska, Fanni
10	H	Ildikó
11	K	Szilárd
12	SZ	Gergely
13	CS	Krisztián, Ajtony
14	P	Matild
15	**SZ**	**Nemzeti ünnep,** Kristóf
16	**V**	Henrietta
17	H	Gertrúd, Patrik
18	K	Sándor, Ede
19	SZ	József, Bánk
20	CS	Klaudia
21	P	Benedek
22	SZ	Beáta, Izolda
23	**V**	Emőke
24	H	Gábor, Karina
25	K	Irén, Írisz
26	SZ	Emánuel
27	CS	Hajnalka
28	P	Gedeon, Johanna
29	SZ	Auguszta
30	**V**	Zalán
31	H	Árpád

Böjtmás Hava

Amennyi köd van március havában,
Annyi eső, harmat hull a földre nyárban.
Ha e hónap végén szól a kakukk és gólya,
Hangjuk meleg, száraz tavasz hírmondója.

Március igazi eseményét Sándor, József és Benedek névnapja jelenti. A nagy "hármas" történetét a néphit így magyarázza: a hosszú tél után Szent Péter egy zsákba kötve elküldte Sándorral a meleget a földre. Ment, mendegélt, de nagyon elfáradt a meleg súlya alatt. Az országút mellett talált egy fogadót, ahová betért iddogálni. A kellemesen hűtött pincehideg bor mellett egészen megfeledkezett arról, miért is küldte Péter a Földre. Az emberek sóhajtoztak hideg otthonaikban és egyre többet tekingettek az égre: hol késik a tavasz?

Szent Péter megsokallta az emberek meleg utáni sóvárgását és Sándor után küldte Józsefet, aki rá is talált Sándorra a fogadóban, ahol húzta a cigány és a szép csárdásné simogatta a menyből érkezett vendég szakállát. József is gyengének bizonyult, odafeledkezett a csárda asztala mellett. Most Benedeknek kellett utánuk mennie, de ő is elakadt a fogadóban. Szent Péter nagyon megharagudott, s Gábort küldte a földre, de az ő kezébe egy korbácsot is adott. A három vidám barát amikor meglátta Gábort, kezében a korbáccsal, gyorsan kijózanodott, s eszükbe jutott, miért is jöttek ők a földre. Kiengedték a meleget a zsákból. Hirtelen elvonult a jég, eltüntek a jeges felhők és rügyezni kezdtek a fák.

Gergely nap is ritka, ha jó,
hideg, szeles, sokszor van hó,
de Sándor, József, Benedek
zsákkal hozzák a meleget.

Április

Tavaszhó

Szent György Hava

Napok		*Névnapok, ünnepek*
1	K	Hugó
2	SZ	Áron
3	CS	Buda, Richárd
4	P	Izidor
5	SZ	Vince
6	**V**	Vilmos, Bíborka
7	H	Herman
8	K	Dénes
9	SZ	Erhard
10	CS	Zsolt
11	P	Leó, Szaniszló
12	SZ	Gyula
13	**V**	Ida
14	H	Tibor
15	K	Anasztázia, Tas
16	SZ	Csongor
17	CS	Rudolf
18	P	Andrea, Ilma
19	SZ	Emma
20	**V**	**Húsvét,** Tivadar
21	**H**	**Húsvét,** Konrád
22	K	Csilla, Noémi
23	SZ	Béla
24	CS	György
25	P	Márk, Niké
26	SZ	Ervin
27	**V**	Zita, Mariann
28	H	Valéria
29	K	Péter
30	Sz	Katalin, Kitti

Minél szebb és jobb e hónap,
Május hava annál rosszabb,
Ha április szelesedik,
Csűrünk, pincénk torkig telik.

Sárkányölő Szent György legendája valamennyi európai népnél közismert. Kultusza a középkori Magyarországon is jelentős volt. A magyar népéletben **Szent György napja** (április 24.) a tavasz kezdetét jelentő jeles nap volt. E nap körül történtek a tavaszi határjárások és ilyenkor újították meg a szomszéd települések határán lévő határjeleket. Szent György napjára esett az állatok első kihajtása. Sok szokás és hiedelem élt a jószágokkal kapcsolatban. A férfias helytállást az önfeláldozó emberséget, a női nem tiszteletét testesíti meg György, a sárkányölő. Ünnepét sokszor elhomályosítja húsvét fénye.

Ebben a hónapban van **húsvét** . Virágvasárnappal kezdődik, a nagyhéttel folytatódik, majd a húsvétvasárnapot követő fehérvasárnappal zárul. A kereszténység ezen a napon ünnepli Krisztus feltámadását. Húsvétkor ér véget a böjt. Húsvéti ünnepkörben a legnagyobb szerep a víznek jut, mely külsőleg-belsőleg tisztít, gyógyít. Hat-hét évtizeddel ezelőtt a lányok megfürödtek a Galgában, vagy a kút jéghideg vizében mosakodtak. Hétfőn a húsvéti locsolás szokásos, a gyerekek megajándékozása a húsvéti nyuszival és piros tojással.

A húsvéti ételeknek jelképes értelme van. Ilyen a bárány, Jézusnak, Isten Bárányának emlékére. A tojás az életet, a feltámadást jelzi, pirosra festve pedig Krisztus kiontott vérére emlékeztet. A torma keserűségével figyelmünket a Megváltó sok keserűségére, szenvedésére irányítja.

A koszorúba font kalács a töviskorona szimbóluma. Ezeket az eledeleket Jézus nevében összegyűlve fogyasztották a családok, emlékezve ígéretére: *"Ahol ketten, vagy hárman összejönnek az én nevemben, ott vagyok közöttük."*

Május

Tavaszutó — Pünkösd Hava

Napok		Névnapok, ünnepek
1	**CS**	**A munka ünnepe,** Fülöp
2	P	Zsigmond
3	SZ	Tímea, Irma
4	**V**	Mónika, Flórián
5	H	Györgyi
6	K	Ivett, Frida
7	SZ	Gizella
8	CS	Mihály
9	P	Gergely
10	SZ	Ármin, Pálma
11	**V**	Ferenc
12	H	Pongrác
13	K	Szervác, Imola
14	SZ	Bonifác
15	CS	Zsófia, Szonja
16	P	Mózes, Botond
17	SZ	Paszkál
18	**V**	Erik
19	H	Ivó, Milán
20	K	Bernát, Felícia
21	SZ	Konstantin
22	CS	Júlia
23	P	Dezső
24	SZ	Eszter
25	**V**	Orbán
26	H	Fülöp, Evelin
27	K	Hella
28	SZ	Emil, Csanád
29	CS	Magdolna
30	P	Janka, Zsanett
31	SZ	Angéla, Petronella

Gergelynek, Orbánnak deres a szakálla,
Hó, fagy hull belőle, amikor megrázza.
Szent Bonifác, Szervác és Pongrác napja,
A káros fagyoknak sokszor nyomát hagyja.

Május elseje a tavasz győzelmének ünnepe és ennek egyik legszebb szokása a májusfa állítás. A fát a legények állították, feldíszítették. Került arra sok-sok pántlika, kendő, meg egy üveg vörös bor is. Két-három hét után, mikor a fa száradni kezdett, kitáncolták. Mulatságot rendeztek a lány házánál.

A három fagyosszenttől - **Pongrác, Szervác, Bonifác** - oly nagy a szorongás. A természet duzzadó energiáit meg-megtöri egy időnként visszatérő hideghullám.

A néphit szerint a szentek úgy fagytak halálra, hogy fázó, nyomorult koldus betegeket a maguk ruhájával takargatták. A betegek megmaradtak, a három szent belehalt a hirtelen támadt hidegbe.

Orbán nem jutott ilyen mostoha sorsra. Orbán napján egyes helyeken körmeneteket is szerveznek. Orbán a szőlőművelők, kádárok, kocsmárosok védőszentje. Van egy közmondásunk: *Föltette Orbán a süvegét* - ez azt jelenti, hogy az illető jó felöntött a garatra, gyakrabban emelgette a poharat a kívánatosnál és a megengedettnél.

Június

Napok	Nyárelő	Névnapok, ünnepek
1	**V**	Tünde
2	H	Kármen, Anita
3	K	Klotild
4	SZ	Bulcsú
5	CS	Fatime
6	P	Norbert, Cintia
7	SZ	Róbert
8	**V**	**Pünkösd,** Medárd
9	**H**	**Pünkösd,** Félix
10	K	Margit, Gréta
11	SZ	Barnabás
12	CS	Villő
13	P	Antal, Anett
14	SZ	Vazul
15	**V**	Jolán, Vid
16	H	Jusztin
17	K	Laura, Alida
18	SZ	Arnold, Levente
19	CS	Gyárfás
20	P	Rafael
21	SZ	Alajos, Leila
22	**V**	Paulina
23	H	Zoltán
24	K	Iván
25	SZ	Vilmos
26	CS	János, Pál
27	P	László
28	SZ	Levente, Irén
29	**V**	Péter, Pál
30	H	Pál

Szent Iván Hava

Ha Jánoskor hull a zápor
Sárba járunk aratáskor
Ha Jánost esőben látod,
Diónak ne készíts zsákot.

Sokan nem is gondolnak arra, hogy Szent Iván nem más, mint Keresztelő Szent János: június 24-én üljük Szent János születése napját.

A **pünkösd** a hónap legnagyobb ünnepe. Ez az ünnep a kereszténységé, amely magához vonzotta a természet megújulását, a tavaszt köszöntő vagy éppen elősegíteni akaró ősi szokások egész sorát. Attól függően, hogy mikor van húsvét, a pünkösd napja is változik. A feltámadás megünneplése után hét héttel emlékezünk arra, hogy a dicsőségbe visszatért Messiás elküldte apostolaira a Vígasztalót, vagyis a Szentlelkeket. A lélek kiáradását külső jelek is kisérték: heves szélvész, az apostolok feje fölött lángnyelvek. Ettől a naptól bátorság, erő, okos szólás jellemezte őket tanúságtételből.

Egyházi jellege mellett számos érdekes népszokásról maradt fel emlék. Az egész országban ismert a pünkösdi királynőjárás szokása.

Péter Pál (június29) az apostolfejedelemnek és a népek apostolának ünnepe.

Régi hagyomány szerint ezen a napon szenvedtek vértanúhalált. Pétert fejjel lefelé keresztre feszítették, Pált pedig lefejezték.

Július

Nyárhó — *Szent Jakab Hava*

Napok		*Névnapok, ünnepek*
1	K	Tihamér, Annamária
2	SZ	Ottó
3	CS	Kornél, Soma
4	P	Ulrik
5	SZ	Emese, Sarolta
6	**V**	Csaba
7	H	Apollónia
8	K	Ellák
9	SZ	Lukrécia
10	CS	Amália
11	P	Nóra, Lili
12	SZ	Izabella, Dalma
13	**V**	Jenő
14	H	Örs, Stella
15	K	Henrik, Roland
16	SZ	Valter
17	CS	Endre, Elek
18	P	Frigyes
19	SZ	Emília
20	**V**	Illés
21	H	Dániel, Daniella
22	K	Magdolna
23	SZ	Lenke
24	CS	Kinga, Kincső
25	P	Kristóf, Jakab
26	SZ	Anna, Anikó
27	**V**	Olga, Liliána
28	H	Szabolcs
29	K	Márta, Flóra
30	SZ	Judit, Xénia
31	CS	Oszkár

Sarlós boldog Asszony napján, ha esik,
Akkor esőt várhatunk sok ideig.
Margit napja hogyha esőt, borút hoz,
Biz az több kárt, hogysem jó hasznot hoz.

A nyár kellős közepén járunk. A parasztember legfontosabb dolga most az aratás. Ehhez kapcsolódik egy jellegzetesen magyar elnevezésű ünnep, mely a gabona betakarításának megkezdésére utal: Sarlós Boldogasszony.

Sarlós Boldogasszony (július 2.) Máriának Erzsébetnél látogatását jelenti.

A már áldott állapotban lévő Szűz találkozása a szintén várandós Erzsébettel a képzőművészet kedves témája. Sarlós Boldogasszony a várandós édesanyák oltalma.

Jakab apostol (július 25.), akiről a hónapot őseink elnevezték, Jézus különös bizalmával tüntette ki. Péterrel és Jánossal együtt csak őt vitte magával különleges alkalmakkor, s az első volt, aki az apostolok közül vértanúságot szenvedett.

Ha július 25-e, Jakab napja derűs, jó lesz a gyümölcstermés.

Ha Szent Jakab képe vidám,
lesz gyümölcs rogyásig a fán.

Augusztus

Nyárutó — *Kisasszony Hava*

Napok		*Névnapok, ünnepek*
1	P	Boglárka
2	SZ	Lehel
3	**V**	Hermina
4	H	Domonkos
5	K	Krisztina
6	SZ	Berta, Bettina
7	CS	Ibolya
8	P	László
9	SZ	Emőd
10	**V**	Lőrinc
11	H	Zsuzsanna, Tiborc
12	K	Klára
13	SZ	Ipoly
14	CS	Marcell
15	P	Mária
16	SZ	Ábrahám
17	**V**	Jácint
18	H	Ilona
19	K	Huba
20	**SZ**	**Szent István,** Vajk
21	CS	Sámuel
22	P	Menyhért, Mirjam
23	SZ	Bence
24	**V**	Bertalan
25	H	Lajos, Patrícia
26	K	Izsó
27	SZ	Gáspár
28	CS	Ágoston
29	P	Beatrix, Erna
30	SZ	Rózsa
31	**V**	Erika, Bella

Ha az első héten nagy melegek járnak
Soká veszed hasznát télen a bundának
Ha augusztus hónapban igen nagy a harmat,
Jó időre ki-ki soká számot tarthat.

A magyar nép Mária iránti tiszteletét jelzi, hogy az évből két hónapot Mária oltalma alá helyez. Augusztusban két ünnep is van.

Havi Boldogasszony (augusztus 5.) A Szűzanya római főtemplomának, a Santa Maria Maggiore bazilikának felszentelési évfordulója.

Nagy Boldogasszony (augusztus 15.) Mária menybemenetelének s egyben országunk Magyarok Nagyasszonyának oltalmába ajánlásának ünnepe.

Augusztus közepére szerte az országban befejeződik a gabona betakarítása. A kasza utolsó suhintása tulajdonképpen örömünnepnek számított, amelyet a szokások és hiedelmek gazdagon átitattak. A magának arató család és kisgazdaságok voltak többségben a Galga mentén. A földbirtokos tábláján aratók a végzés napján lábon hagytak egy kis gabonát, amit másnap vágtak le. Ebből a lányok harang alakú koszorút kötöttek, amit botra akasztottak és hangos nótaszóval vitték a földesúr udvarába, aki néhány csepp vizet öntött a búzakoszorúra, hogy a termés a következő évben se legyen üszkös. A koszorút a pajtába akasztották és alatta megkezdődött a mulatság.

Szeptember

Őszelő

Napok		Névnapok, ünnepek
1	H	Egyed, Egon
2	K	Rebeka, Dorina
3	SZ	Hilda
4	CS	Rozália
5	P	Viktor, Lőrinc
6	SZ	Zakariás
7	**V**	Regina
8	H	Mária, Adrienn
9	K	Ádám
10	SZ	Nikolett, Hunor
11	CS	Teodóra
12	P	Mária
13	SZ	Kornél
14	**V**	Szeréna, Roxána
15	H	Enikő, Melitta
16	K	Edit
17	SZ	Zsófia
18	CS	Diána
19	P	Vilhelmina
20	SZ	Friderika
21	**V**	Máté, Mirella
22	H	Móric
23	K	Tekla
24	SZ	Gellért, Mercédesz
25	CS	Eufrozina, Kende
26	P	Jusztina
27	SZ	Adalbert
28	**V**	Vencel
29	H	Mihály
30	K	Jeromos

Szent Mihály Hava

Jegyzet

Mihály napi északi szél
Kemény jövő télről beszél
Ha elvethetsz e nap tájig,
Dús búzában állunk állig.

E hónap védőszentje Mihály arkangyal, aki a menyei seregek - vagyis az angyalok - vezére. A gonosz elleni harcban állandóan bevetésre kész, ezt érzékelteti a művészet, amikor rendszerint kivont karddal ábrázolja. Ő az utolsó ítélet angyala, aki Krisztus társaságában az ég angyalával jön megítélni a világot.

A főangyalokat, Mihályt, Gábort és Rafáelt együtt ünnepli az egyház szeptember 29-én.

Szeptember a nép nyelvén Szent Mihály havának, őszelő hónapnak számít. Valamikor Egyed napján, vagyis elsején léptek szolgálatba az alkalmi szőlőcsőszök. Kereplővel nagy ostorral riasztotta a madarakat és tolvaj embereket egyaránt. De figyelték szeptember elsejének időjárását is, mert amilyen idő ezen a napon vendégeskedett, abból az egész őszre lehetett következtetni.

32608

Október

Őszhó

Mindszent Hava

Napok		Névnapok, ünnepek
1	SZ	Malvin
2	CS	Petra
3	P	Helga
4	SZ	Ferenc
5	**V**	Aurél
6	H	Brúnó, Renáta
7	K	Amália
8	SZ	Koppány
9	CS	Dénes
10	P	Gedeon
11	SZ	Brigitta, Gitta
12	**V**	Miksa
13	H	Kálmán, Ede
14	K	Helén
15	SZ	Teréz
16	CS	Gál
17	P	Hedvig
18	SZ	Lukács
19	**V**	Nándor
20	H	Vendel
21	K	Orsolya
22	SZ	Előd
23	**CS**	**Nemzeti ünnep,** Gyöngyi
24	P	Salamon
25	SZ	Blanka, Bianka
26	**V**	Dömötör
27	H	Szabina
28	K	Simon, Szimonetta
29	SZ	Nárcisz
30	CS	Alfonz
31	P	Farkas

Minél előbb lehull a fáról a levél,
Annál termékenyebb jövő évet igér.
Ha soká nem hull le a tölgyfának lombja,
Nagyon hideg, kemény tél lesz,
amint a jós mondja.

Megtéveszthet az elnevezés, hiszen Mindenszentek ünnepe november 1-jén van, és mégis október a régi hagyományban "Mindszent" hava. Ennek a magyarázata az, hogy az idők folyamán több naptárreformot vezettek be és az ünnepek is gyakran változtak.

Olvasós Boldogasszony (október 7.). A rózsafüzér, vagy olvasó imádsága domonkos szerzetesek buzgólkodására terjedt el a XV. században. Különös jelentősége volt a török veszedelem idején, amikor a keresztény Európa ezt imádkozta, hogy megmeneküljön a pogány veszedelemtől. Ennek a könyörgésnek tulajdonították a lepantói tengeri győzelmet (1571. október 7.)

Ma is október folyamán csaknem valamennyi templomban közösen imádkozzák a rózsafüzért áhítat keretében.

A népi megfigyelések alapján tanácsként hangzik: Figyeld a fákat októberben, ha a levelek nehezen hullanak le, nagy tél lesz. Ha viszont sok levél marad a fákon, a következő évben hernyók támadásától kell tartani, és híjával leszünk a gyümölcsnek.

Hogy milyen szép hónap október, arra *Csokonai Vitéz Mihály* válaszol:

Már hát elérkezett a víg október is,
Mely után sóhajtott Bachus ezerszer is.
Itt van a víg szüret mustáros kádja körül,
A szüretelőknek víg tábora ürül.

November

Őszutó

Napok | Névnapok, ünnepek

Szent András Hava

1	**SZ**	**Mindenszentek,** Marianna
2	**V**	Achilles
3	H	Győző
4	K	Károly
5	SZ	Imre
6	CS	Lénárd
7	P	Rezső
8	SZ	Zsombor
9	**V**	Tivadar
10	H	Réka
11	K	Márton
12	SZ	Jónás
13	CS	Szilvia
14	P	Aliz
15	SZ	Albert, Lipót
16	**V**	Ödön
17	H	Hortenzia, Gergő
18	K	Jenő
19	SZ	Erzsébet, Zsóka
20	CS	Jolán
21	P	Olivér
22	SZ	Cecília
23	**V**	Kelemen, Klementina
24	H	Emma
25	K	Katalin, Katalina
26	SZ	Virág
27	CS	Virgil
28	P	Stefánia
29	SZ	Taksony
30	**V**	András, Andor

Márton lúd fehér mellcsontja
A telet havasnak mondja.
Ha Mártonkor esik és megfagy,
Drágaság lesz mégpedig nagy.

Ősz és tél küszöbén, amikor szembetűnő az elmúlás elkerülhetetlensége, amikor sárgul, hullik a levél, eltűnik a virág pompája, mi odaállunk szeretteink sírjához, hogy gyertyát gyújtsunk emlékükre, s eltűnődjünk élet és halál fölött.

Mindenszentek ünnepe (november 1.) összeforrt a **Halottak Napjával** (nov. 2.)

A pásztorok sszerint a Mindenszentek és Halottak Napja hozzák meg az esős, ködös őszidőket. Az időjárást úgy jósolták, hogy levágtak a cserfából egy ágat, s ha belül száraznak találták, akkor azt mondták, kemény tél fenyeget. Ha az ág belül nedves volt, akkor nedves telet lehetett várni.

November 11-én **Márton napja** a gazdasági év fontos zárónapja volt.

November 19-én **Erzsébet** a tél erejét megszabja. Ha Erzsébetkor esik, akkor lágy lesz a tél, de legtöbbször Erzsébet megrázza pendelyét és havazik.

November 25-én a **Katalinokat** köszöntik. Úgy mondják, ha Katalin kopog, Karácsony locsog.

November 30-án **András** a téli évnegyed kezdőnapja, s mint ilyen a férjjósló, párjósló cselekmények egyik időpontja. A lányok este tükröt, férfi alsóruhadarabot tettek a fejük alá, s azt remélték, hogy megálmodják jövendőbelijük nevét.

December

Télelő

Napok		Névnapok, ünnepek
1	H	Elza
2	K	Melinda, Vivien
3	SZ	Ferenc, Olivia
4	CS	Borbála, Barbara
5	P	Vilma
6	SZ	Miklós
7	**V**	Ambrus
8	H	Mária
9	K	Natália
10	SZ	Judit
11	CS	Árpád
12	P	Gabriella
13	SZ	Luca, Otília
14	**V**	Szilárd
15	H	Valér
16	K	Etelka, Aletta
17	SZ	Lázár, Olimpia
18	CS	Auguszta
19	P	Viola
20	SZ	Teofil
21	**V**	Tamás
22	H	Zénó
23	K	Viktória
24	SZ	Ádám, Éva
25	**CS**	**Karácsony,** Eugénia
26	**P**	**Karácsony,** István
27	SZ	János
28	**V**	Kamilla
29	H	Tamás, Tamara
30	K	Dávid
31	Sz	Szilveszter

Karácsony Hava

Ha lucskos karácsony előtt,
Sajnáld szegény szántóvetőt.
De ha fehér a karácsony,
Bőven élhetsz majd kalácson.

A karácsonyi készület idejét adventnek nevezzük. Ez az idő emlékeztet a Jézusra való ószövetségi ember hosszú-hosszú Messiás-várására, és ugyanakkor figyelmeztet az Úr második eljövetelére. E négy hét igazi hangulatát a hajnali mise adja meg, mely még mindig általánosan ápolt hagyomány, ugyanúgy, mint az adventi koszorú készítése.

Szent Miklós (december 6.) a kisázsiai Myra szent püspöke volt, aki a IV. században élt. Híres volt ajándékozó jóságáról, ezért van ajándékozás az ő ünnepén.

A hónap legnagyobb ünnepe a karácsony. December 24-e Ádám, Éva napja, egyúttal karácsony böjtje, vagy szenteste.

Karácsony (december 25.) Jézus születésének napja, az otthon és család bensőséges ünnepe. De jó is lenne, ha mindenki megértené, hogy minden bajunkra egyetlen megoldás van csupán: a szeretet, mely ma földre szállt.

December 26-án **István** napja. December 27-ét karácsony harmadik napjaként tartják számon, s ekkor ünneplik a Jánosokat. Az utolsóként megivott pohár bort János Áldásának nevezték, amitől erőt, egészséget reméltek.

Búth Emília versei

Búth Emília 1954-ben született Gödöllőn. Aszódon érettségizett. majd tanított volt iskolája alsó tagozatán, Kartalon, képesítés nélkül. Első írásai diáklapokban jelentek meg. Közel két évtizede publikál regionális, olykor országos lapokban. Versei elhangzottak rádióban, televízióban. Szerepelt különböző antológiákban, sikerrel vett részt több országos és egy nemzetközi irodalmi pályázaton. *Felemás* című kötete *Liptay Katalin* utószavával, *Rónai Béla* szerkesztésében 1995-ben kerülhetett az olvasók kezébe. A *Madárlátta* című kötet *Lázár Ervin* ajánlásával, *Liptay Katalin* és *Petrőczi Éva* válogatásában, szerkesztésében 1997. karácsonyára jelent meg a Littera Nova kiadónál.

1998-tól jelennek meg versei a *Liget* című folyóiratban. 1999-ben a Magyar Karitász falinaptárt adott ki. Hónapsoroló versei és nyirkái felhasználásával. *Papírkaland* című, gyerekeknek. felnőtteknek szóló kötete 2000. karácsonyára jelent meg a Liget Kiadónál *Horgas Béla* ajánlásával.

Tér-idő

Legyűrt a gravitáció:
vagyok a mozdulatlanság.
Derékaljam, párnám a csend.
Fekszem...
s mégis, hogy rohannak a fák!

Nem hallom a kocsizörgést.
Nincsenek csattogó paták.
Derékaljam, párnám a csend.
Fekszem...
s mégis, hogy rohannak a fák!

Árnyékra fény, fényre árnyék:
fáradhatatlan váltóláz.
Derékaljam, párnám a csend.
Fekszem,
s mégis, hogy rohannak a fák!

Csoda

Könnyű volt annak az Egérnek,
hiszen a csillagokban lakott!
Én kezdettől idelent élek.
Na ja, mire nyitnék ablakot?
Hogy merre cincog, merre henceg,
fülem négy falra tapasztom, így!
Óráimon futnak a percek?
Ez ő? - kérdem-, vagy csak hasonlít?
Ez ő - mondom magamnak - nála
a világ legszebb engesztelő
harangvirága, bajúszkája
csillagporos... - No rukkolj elő,
messziről jöttél, mondhatsz amit...-
kezdem. Néz rám. Hallgat hallgatva.
Mi, mi ez? Állok. Lépek. Sarkig
nyitom az ablakot... (azannya!)

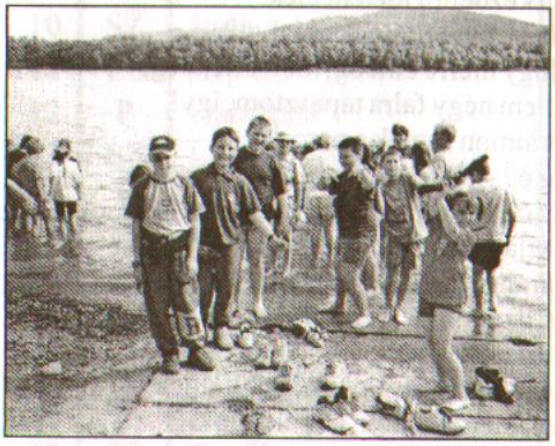
Alsó tagozatos iskola

Mi történt nálunk a 2002-es esztendőben?

Az alsó tagozat fő célkitűzése az általános műveltség megalapozása, az alapvető készségek és jártasságok kialakítása, meglévő képességek fejlesztése. Kiemelt célunk volt a hangos és értő olvasás emelt szintűvé tétele. Ennek rendeltük alá a helyi továbbképzések megszervezését, előadások és bemutató tanítások anyagának kiválasztását. Volt könyvtári óra, kötelező olvasmányt feldolgozó óra, de megtapasztalhattuk a zeneterápia képzeletfejlesztő és lazító hatását is, amely minden tantárgyban jótékonyan érvényesülhet.

A tanórai elfoglaltságokon kívül fontos szerepet játszik munkánkban a fejlesztés, a logopédia; mindannyian nagyon fontosnak tartjuk az elmaradások pótlását, a felzárkóztatást, és a tehetséges tanulók fejlesztését is. Ezért 2002-ben több szakkört is indítottunk - matematika, énekkar, rajz, labdajáték, atlétika, foci, furulya -, amelyeket szép számmal látogatnak tanulóink.

Szerveztünk versenyeket: mesemondó, szavaló, szépolvasó, helyesírási, rajz, atlétika versenyt, melyeken Aszódon vagy Gödöllőn is szép sikereket értek el gyermekeink. Folyamatos megfejtői voltunk a szegediek által szervezett *Jonathán* és *Bendegúz*, és a váciak által kiírt: *Szólánc* levelező versenynek. Jártunk, járunk színházba és moziba Gödöllőre, de a Művelődési Ház és az általunk betanított, vagy szervezett előadásnak is állandó nézői vagyunk.

Osztálykirándulások keretében az ország különböző pontjaival ismertetjük meg a ránk bízott tanulókat és az érdeklődő szülőket. Az utóbbi időben kollégáim nem kis energia ráfordításával, szervezőkészségük teljes bevetésével erdei iskolába is elviszik osztályaikat.

Igyekszünk nem csak szakkörökkel, és az „osztálybulikkal" színesíteni a gyermekek szabadidejét, hanem országos és falusi rendezvényekre és ünnepélyekre is színvonalas műsorokkal készítjük fel őket. Gondoljanak csak a farsangra, ahol csoportos jelmezzel lépünk fel, a Könyves-napra, ahol különböző programok várják az érdeklődőket, a március 15-ei rendezvényre, amely nélkülünk sokat veszítene fényéből, de megemlékeztünk még október 6-áról, 23-áról, az Idősek Világnapjáról, a Madarak és Fák Napjáról, Miku-

lásról, karácsonyról is. A *Kartaliak a Kartaliaknak* című rendezvényen is mindig van osztály, aki képviseli az iskolát.

Külön ki kell emelni az osztályonként megrendezésre kerülő anyáknapi ünnepségeket, hiszen elkeseredve tapasztaljuk, hogy ez az ünnep családon belül már kezdi elveszíteni népszerűségét.

Szerveztünk Közlekedésbiztonsági Napot és Szülők Akadémiáját is, mely utóbbinak kevés volt a látogatottsága. Ennek okát nem kimondottan az érdektelenségben, inkább a szégyenlősségben (*„nem teregetem ki mások előtt a szennyest"*) látjuk. Pedig szülőként sokat tapasztaljuk, micsoda megkönnyebbülés látni és hallani, hogy más is ugyanolyan problémákkal küzd, mint mi!

Remélem, a Kedves Olvasók nem csak felsorolásnak tekintik írásunkat, hanem a 2002-es év számvetésének is, és arról se feledkeznek meg, hogy mindezek mellett még írni, olvasni és számolni is megtanítottuk csemetéiket.

Azért dolgozunk, és helyezzük az iskolát mindenek elé, hogy a szülővel karöltve mai rohanó világunkban a valódi értékeket közvetítsük a gyermekek felé.

Az alsó tagozat nevében:

Szásziné Győri Éva

Rajzkészség-fejlesztés az alsó tagozaton

Kiállításon voltunk...

A kartali Könyves Kálmán Általános Iskolát sokan dicsérik az ének-zene tagozata miatt, és csak kevesen tudják, hogy kollégáim, de főleg *Tóth Teodóra, Tóthné Székely Adrienn* és jómagam sokat dolgozunk azon, hogy tanulóink vizuális-látásra épülő- kultúráját is fejlesszük.

A hallás mellett nagyon fontos szerepe van a látásnak is. Fontos, hogy ne csak nézzünk, hanem lássunk is, hogy meg tudjuk különböztetni a lényegest a lényegtelentől, és hogy értőn eligazodjunk a szemünket érő különböző ingerek között. A „jó irányú" látás sok segítséget jelenthet a tanulásban, az életben való helytállásban is. A rajzoltatás tehát nem öncélú, nem időhúzó tevékenység iskolánkban, hanem tudatosan irányított fejlesztési folyamat.

A követelményrendszer, az életkori sajátosságok (ujj mozgató izmok stb. fejlettsége) figyelembevétele mellett nyomon követjük a különböző folyóiratokban megjelenő pályázatokat is, amelyek motiváló ereje közismert.

Az elmúlt hónapban két pályázatnak is megvolt az eredményhirdetése. Az elsőt az aszódi honvédség hirdette meg; *Kossuth Lajos életét és munkásságát* kellett bemutatni.

Helyezetteink:

I.	*Mészáros Bálint*	4.a
II.	*Lados Nándor*	4.a
III.	*Kalcsó Brigitta*	3.b

Részt vettek még: *Bonafert László3.b; Reiter Norbert 3.b; Zámbó András 3.b; Tellér Hajnalka 3.b Berényi Márk 3.b Hajnáczki Bernadett 4.a; Litavszki Dávid 4.a; Bolla Márk 4.a.* Minden résztvevő kapott egy-egy írószercsomagot, a helyezettek pedig még egy-egy csoki csomagot is. (A rajzok talán még most is láthatók a Tisztiklubban.)

Október 22-én ismét Aszódra utaztunk az Osváth Gedeon Alapítvány „Az én lakóhelyem" című pályázatára beküldött rajzok *kiállítás megnyitójára.* A képek, amelyeket beküldtünk, jelenleg is megtekinthetők *Ladócsy László* művész-tanár kiállításával egyetemben az aszódi Petőfi Múzeumban.

Helyezettek:

I.	*Szarvas Gábor*	4.a
II.	*Litavszky Dávid*	4.a
III.	*Gönczöl Kitti*	4.a
Különdíjas:	*Tóth Ivett*	2.z

Részt vettek még: *Szilágyi Henrietta 3.b; Majláth Bianka 3.b; Tellér Hajnalka 3.b; Hajdú Beatrix 3.a; Kovács Zoltán 3.b; Rácz Katalin 2.z; Kalcsó Kitti 2.z; Varga Eszter 3.z; Bratkovics Enikő 3.z; Balogh Dorina 3.z; Ladócsy Márk 3.z; Hegedűs Angéla 3.z; Jakus Cintia 3.z; Csábi Balázs 3.z; Fekete Dóra 3.z; Káposzta Dávid 4.a; Tóth Adrienn 4.a; Halcsik Tamás 4.a; Kovács István 4.a; Gyebnár Alexandra 4.a; Szászik Viktor 4.a; Jakab Noémi 4.a.*

Köszönjük az Alapítvány és a Múzeum dolgozóinak a szeretetet, amellyel körülvettek minket, és köszönjük a vendéglátást is. Igazán jól éreztük magunkat.

Amíg nem fogy ki a gyerekekből a lelkesedés, mi is megpróbálunk minden tőlünk telhetőt megtenni értük, hiszen nekünk pedagógusoknak is sokszor csak ez ad erőt a munkánkhoz.

Szásziné Győri Éva

Deme Margit versei

1948. december 6-án születtem Hévízgyörkön. Iskolai tanulmányaimat is ott kezdtem, Kartalra költözve itt folytattam és Aszódon fejeztem be. Szüleim egyszerű munkásemberek, becsületben neveltek fel két testvéremmel. Sok szépet kaptam tőlük, Ők alakítgatták széles körű érdeklődésem.

20 éve rokkantnyugdíjas napjaim színesítem versírással.
Egy fiam van, aki két kis unokával ajándékozott meg.

Mottóm:

Ha újra kezdhetném sem élnék másként,
Hibáimból még egyszer tanulnék,
De azt a kevés jót kétszer élném,
Senkivel fel nem cserélném.

Széllel megyek

Ma pihenni fogok
Vágyja a testem,
Párnámon nem forgok
Nyugodtan fekszem.

Hallgatom a szelet
Sóhajtva sír felém,
Nyugalmas sziget
Itt szobám rejtekén.

Álomba merülök
Szép csöndben puhán,
Érzem mint repülök
Vad szelek szárnyán.

Felhőkön át nézem
A felkelő napot,
E szélfútta vidéken
Mily egyedül vagyok!

Jelenben a múltunk

Fiatal éveid tüze már messze jár
Bár a mozdulaton néha átrebben,
De a hűtlen csapodár mily kár
Már hűlt lángot vetett szemedben.

Gyérült hajad derűs rétség
De nekem lobog még lelkesen,
Nem halt el a régi szépség,
Őrzöm, bár néha könnyesen.

Fátyolosan szemed tükre
Nekem nem lett idegen,
Maradsz a régi mindörökre
Vad hajós, de szelídebb vizeken.

A kartali Könyves Kálmán Általános Iskola felső tagozatának oktató-nevelő munkájáról

Az utóbbi években megnőtt a társadalom igénye a korszerű, hatékony képzések iránt. A szülők is aggódva figyelik, vajon helyesen választottak-e iskolát a gyermeküknek? Magkapja-e a lehetséges legtöbb tudást, amire majd az életpályáját építheti?

Az alsó tagozat munkáját jobban ismerik, hiszen a kisgyermek személyes törődést igényel minden dolgában, ezért a szülők gyakran bejárnak az iskolába. Az a tapasztalat, hogy ez felső tagozatra lecsökken, sajnálatos módon esetenként meg is szűnik. Így az itt zajló sokrétű és sokirányú tevékenységről kevesebb az információ és ha van, az is csak szűkebb körben ismert. Ezt a hiányt pótolni szeretnénk, adatokat és tényeket sorolva. A megismerés a jobb megítélés forrása lehet.

A pedagógusok szívesen látják a szülőket az iskolában. Bármikor jöhetnek, bármilyen problémával, nem csak a hivatalos négy fogadónapon. Ezen kívül egy tanévben 3 szülői értekezletet és egy nyílt tanítási napot tartunk.

Az oktatásról: A tanítási órákat végzett, diplomás szaktanárok látják el. Ötödik osztálytól számítástechnika-tagozatra járhatnak a felvételin megfelelt gyerekek. A létszám azért korlátozott, mert köztudottan eszköz és helyigényes tantárgy.

A tanórán kívüli tanulás lehetőségei a szakkörök.

Számítástechnika szakkör: heti két alkalommal a 7. és 8. osztályosok számára. Jelenleg az Internet használatát tanulják.

Matematika: felvételi előkészítő a 8. osztályosoknak, szakkör a 6-7. évfolyamon, korrepetálás, felzárkóztatás 5-6. évfolyamon.

Magyar nyelv: felvételi előkészítő működik és rendszeres korrepetálás.

Angol nyelv: gyakorlás, korrepetálási lehetőséget biztosítunk.

Fejlesztő pedagógusunk heti 14 órában foglalkozik nehezen tanuló gyerekekkel.

Dolgozat írások előtt eseti korrepetálásokat, dolgozat előkészítőket tartunk.

Működő szakköreink még: színjátszó (2 csoport), néptánc, könyvtár, gitár, énekkar, sportszakkör.

Az évente hagyományosan megrendezett versenyeink: Petőfi szavalóverseny, Kazinczy szépkiejtési verseny, mese- és prózaíró, helyesírási, könyvtári vetélkedő, természettudományi-környezetvédelmi vetélkedő, matematika házi – majd az ezt követő Zrínyi Ilona megyei szintű verseny.

Tanulóink részt vesznek angol nyelvből a TITOK és matematikából a Bendegúz országos levelező versenyen.

Év elején és végén tantárgyanként felmérőket íratunk és ezeket értékeljük.

Tagozatunknál két éve vezettük be a vizsgarendszert. Felfejlődő módszerrel, évenként nő a vizsgatantárgyak száma. A tavalyi év végén a 6. évfolyam számítástechnika és matematika, a 8. évfolyam magyar nyelv és matematika tantárgyakból vizsgázott. Jó érzéssel tapasztaltuk, hogy a vizsgázó gyerekek alaposan felkészültek, komolyan viselkedtek és nem volt ellenükre a megmérettetés.

A tanári kar tagja részére szakirányú munkaközösségek szerveződtek, ahol pedagógia-elméleti és gyakorlati feladatok megbeszélése zajlik.

Foglalkozunk az oktatás-nevelés problémáival és azok megoldási lehetőségeivel, egységes eljárások kidolgozásával, tapasztalatátadások stb.

Munkaközösségeink: nevelési-osztályfőnöki, számítástechnika-angol, reál (matematika-fizika), humán (magyar-történelem-ének-rajz)

Feladatunk az is, hogy vigyázzunk a gyerekek testi épségére, amíg az iskola területén tartózkodnak. Ezért nagy felelősséggel végzett ügyeletesi rendet szerveztünk. Kijelöltük a tanulók tartózkodási helyeit a szünetekben, hogy ellenőrizhetők legyenek. A négy ügyeletes nevelő és ügyeletes osztály tanulói – akik napi váltásban cserélődnek – így azonnal értesülnek, ha dulakodás, rongálás, dohányzás vagy egyéb rendbontás van készülőben.

Egyéb rendezvényeink:

- A negyedikes gyerekek és szüleik számára nyílt napot rendezünk az átmenet megkönnyítésére.
- A 8. osztályosokkal Gödöllőn voltunk pályaválasztási ankéton.
- Rendhagyó, zenés irodalom órákat tartunk meghívott, hivatásos művészekkel, ez évben többször is.
- A hétköznapok sorából méltó formában emelkednek ki nemzeti ünnepnapjaink. Valamennyit megünnepeljük nemcsak színvonalas műsorral, de az öltözék és a magaviselet komolyságával.
- Elkezdődött a több napos osztálykirándulások előkészítése.
- Ez évben már rendeztünk egy hulladékgyűjtést, a következő tavasszal lesz.
- Az osztályfőnökök múzeumba, túrára, biciklitúrára, moziba viszik osztályukat.
- Családias műsoros ünnepeket is rendezünk, mint pl. Mikulás, kiskarácsony, farsangi bál, majális, anyák napja.

A tavalyi diákparlament megtartása után újult lendülettel működik tagozatunknál a diákönkormányzat. Minden osztályt két tanuló képvisel, munkájukat fiatal tanár koordinálja. Szervezésükben működik az iskolarádió, az iskolaújság. A teaház és a bálok, disco rendezvények szervezését is ügyesen végzik.

A veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyerekekre nagyon odafigyelünk. Gyermek- és ifjúságvédelmi szakember tevékenykedik iskolánkban, aki önállóan vagy az osztályfőnökkel együttműködve családot látogat, képességvizsgálatot intéz, segélyeket, ingyenes étkezéshez javaslatokat készít, pályázatokat ír.

A további felsorolások helyett egy megnyugtató statisztikát teszünk közzé.

A tavalyi évben 69 fő nyolcadikosunk volt. Közülük csak egy tanuló nem tanult tovább.

- 16 fő gimnáziumba nyert felvételt
  - 11 fő informatika szakra
  - 3 fő francia-magyar tagozatra
  - 1 fő matematika-speciális tagozatra
  - 1 fő angol speciális tagozatra
- 26 fő szakközépiskolába nyert felvételt
  - közgazdaságiba 13 fő
  - építő és gépipariba 3 fő
  - vendéglátó, postaforgalmi stb. 10 fő
- Szakmunkásképzőbe 26 tanulót vettek fel.

A legtöbben a gödöllői Madách-ban, de többen budapesti intézményekben tanulnak.

Ezek olyan adatok, amelyek a nyugodt lelkiismeret örömével töltenek el bennünket. Továbbra is az a munkánk fő célja és értelme, hogy emelkedjen a középiskolákba felvett gyerekeink létszáma.

„Ez a mi munkánk és nem is kevés"

a felső tagozatban tanító tanárok

A kartali Könyves Kálmán Általános Iskola nevelőtestülete

Alsó tagozat

Alsó sor: *Édes Andrea, Ipacs Mária, Szásziné Győri Éva, Tóthné Székely Adrienn, Bereczki Ilona igazgató, Elekné Kisbenedek Csilla ig. h. Tóth Teodóra, Geigerné Agócs Ágnes, Mezeiné Bereczki Katalin, Kalcsóné Pintér Beáta, Dóra Tünde.* **Felső sor:** *Kuknyó Katalin, Csitári Márta, Rehorovszky Gáborné, Labancz Erzsébet, Zatureczki Mihályné, Hegedűsné Megyeri Andrea, Alács Józsefné, Molnárné Jurinka Tünde, Turek Ágnes, Gábor Katalin, Nagy Pálné, Adáminé Tóth Zsuzsanna, Mészárosné Mádi Judit, Kerekes Csaba.*

Felső tagozat

Alsó sor: *Módos Tiborné, Édes Andrea, Baczoniné Felszeghy Katalin, Fülöpné Krusper Lídia, Bereczki Ilona ig. Bartók Anikó ig. h. Hegedűsné Görbe Magdolna, Halmágyi Ferencné, Fehér Andrea, Karácsony Aida, Horváth Ibolya.* **Felső sor:** *Szászi Tibor, Fritschekné Nagy Edit, Farkas Balázsné, Varga János, Tóth Marianna, Remenár László, Bognár László, Krácser Emese, Hegedűs Lajos, Ladócsy László, Kratofil Sándor.*

Gábor György versei

Ura községben születtem 1946-ban. 1996 óta lakunk Kartalon. Ha nem gyötörnének az évek, és sok-sok betegségek, akkor talán boldog is lehetnék.

A horizont

A fürkésző szemem
a horizontra vetem
És bámulom az égszínkék kupolát.
Csodálkozom. Ilyen kicsi a világ?

Körül akartam járni a földet, de pont,
Mikor előre haladtam, előttem osont a horizont.
Hát kitágult a világ, vagy összementem!?
Egyre nagyobb lesz az út, amit már megtettem.

De hirtelen eszembe jutott,
Isten gyermekévé fogadott,
Én szívemet tárom ki előtte,
Ő a világot tárja ki előttem.

Azért nem érem el a horizontot,
mert Isten olyan utat bontott,
ki előttem, amelyen csak szeretet és béke honol,
És a végén nincs homály, horizont, sem pokol.

Az úton csak fény van és hit.
Itt Isten szeretete világít.
A horizont, már nem ível elénk,
Mi Istené vagyunk, s Ő a miénk.

A koldus menedéke

A ledobott pénz a kezemhez fagyott.
Koldulás közben a lábaim rég lefagyott,
De az ösztön, az élni akarás
Hajt előre. Csak ez a hideg zsibbadás,
Jó lenne ha valaki megszüntetné nékem,
Oh, uram! Hol az én menedékem.

Ha a kamrámban kevés az élelem,
És a szívemet mardossa a félelem,
Hogyan nyugtassam meg a szívem,
Mikor a kamrámat is csak képzelem.
Sem kamrám, sem házam, sem pénzem.
Óh Uram! Hol az én menedékem.

Amikor éhezem és fázom,
Rongyaimban az utadat járom,
Világosítsd meg előttem a sötét utat.
A sötétség átjár, mint házon a huzat.
Lassan-lassan már koldulni sem látok,
Óh Uram! én a te utadon járok.

És ha eljő a zord a hideg éjjel,
Ki szolgál nekem meleg menedékkel,
Kapok e testemnek vacsorát és vizet,
Lelkemnek megnyugvást, szívemnek hitet.
Tudom, már van aki éltet,
Óh Uram! Én Nálad találtam menedéket.

Ura, 2000. máj. 10.

Erről is essék szó! - avagy:

Gondolatok a kartali „színjátszók"-ról

A Művelődési Ház színjátszó csoportja idén zárja működésének 3. évét az irányításom alatt. Ez idő alatt sok nehézséget kiálltunk, és sok akadályt átugrottunk.

A csoport 12-25 fővel, vegyes életkorú gyerekkel dolgozik. Ez változó, aszerint, hogy más egyesületek mennyire viszik el tőlem a gyerekeket, vagy az éppen aktuális darabban hány gyerekre van szükség. Mert sajnos leginkább ez irányítja a tevékenységünket: a fellépések.

A heti 1 alkalom – még akkor is, ha beszúrunk plusz próbákat – csak arra elég, hogy végigmondjuk az éppen aktuális szövegünket, javítsam a beszédtechnikai hibákat, korrigáljam a rossz mozdulatokat, esetlen mozgásokat, szerepbátorságot csepegtessek a gyámoltalan gyerekekbe. Nincs idő helyzet- és szituációs gyakorlatokat végezni, nem rögződnek az egyéb jelek, mint például a mimetika, hogy az arc egy-egy jelzésével is kifejezhetjük érzelmeinket, mondanivalónkat. Ezért fordulhat elő, hogy bemutatókon főleg a tökéletes szövegmondásra törekednek a gyerekek, és történetek rejtett mondanivalója nem juthat el mindenkihez, hiszen az „üzenetek" közvetítése is hiányos.

Ha már csinálunk valamit, azt szeretjük – lehetőleg – hibátlanul elvégezni, de gyakran rajtunk kívül álló okok miatt csúsznak be hibák, melyek közül legfontosabbnak az erősítés hiányát tartom. Mivel a színpad nyeli a hangot, a hátsó sorokba még a közép hangerőnél erősebb hang se jut el, az pedig meglehetősen rontja a produkció minőségét, ha a gyerekek figyelmét az köti le, hogy hogyan adják át társaiknak a mikrofont!

Már egy párszor eljutottam oda, hogy „abbahagyom az egészet", de valahányszor a végleges döntés előtt álltam, mindig újabb és újabb gyerek állított meg: - *Éva néni, a következő színdarabban ugye én is benne lehetek?*

Lehet ilyenkor nemet mondani?

Nem könnyű a gyerekeknek sem, hiszen komoly munka, és nagy teljesítmény, hogy az iskolai követelmények mellett még az általam kiadott memorandumokat is megtanulják, adott időben megjelennek, gondoskodnak a kellékekről, jelmezekről. Külön köszönet illeti a szülőket, hiszen a színjátszós gyerekek szülei mindenben támogatnak, segítenek. Különösen büszke vagyok *Urbán Mihály* 6.b-s tanulóra, aki kitartó tagunk és mindig számíthatok rá. Úgy érzem, ő nem csak kapni, de adni is szeret.

2002-ben csak Kartalon léptünk fel. Készültünk bábos asztali játékkal (*Arany János:* Jóka ördöge), bemutattuk *Louis Sachar*: Bradley, avagy az osztály réme c. gyermekregényét, életképekkel készültünk a „Falu karácsonyára", és *Bognár László* tanár úr segítségével még a Télapó is ellátogatott az alsós gyerekekhez Tapsi, Kata és barátaik kíséretében.

Úgy érzem, érdemes külön is kiemelnem a „Bradley"-t, mely egy kisfiú beilleszkedési problémáiról, iskolai nehézségeiről szól. Már maga a téma is közel áll a gyerekekhez, így az Ő segítségükre is számíthattam, amikor a szövegkönyvet végleges formájába öntöttem, mivel a regénynek csak az elejét volt időm felolvasni nekik, a történet végét már ki-ki maga olvasta el. És volt gyermek, aki valóban elolvasta!

A mai rohanó világunkban meg kell tanulnunk kicsit elszakadni a televízió elől, egyéb programokat, elfoglaltságot kell kitalálnunk magunknak, meg kell ismernünk önmagunkat, társainkat, tisztában kell lenni képességeinkkel, ismernünk kell önmagunkat, társainkat, folyamatosan építeni kell jellemünket, tisztelni, becsülni, megérteni kell a másik embert, nem pedig azonnal elítélni, mihelyt számunkra nem tetsző dolgot mond vagy cselekszik – mert lehet, hogy nem is benne van a hiba, csak én vagyok türelmetlen, ideges…

A feszültség levezetésének legjobb módja, ha kijátszom magamból, még mielőtt megbántanék miatta másokat.

Gondoljon csak bele a kedves olvasó, micsoda lehetőségeink rejlenek abban, ha egy kicsit belebújhatunk egy másik ember bőrébe, azonosulhatunk vele, magunkénak érezhetjük örömét, bánatát... és rájövünk, hogy igen neki sem könnyebb. Talán egy kicsit megtanuljuk tisztelni az ÉLETET, örülünk az életünknek, hogy olyan amilyen. Csak rosszabb ne legyen!

Köszönöm gyerekek, hogy ennyi örömöt adtok nekem, és minden kedves nézőknek, aki egy-egy előadáson megtisztel minket a jelenlétével.

Szásziné Győri Éva

Nagyközségi Könyvtár

Visszatekintő 2002-re

Újra elröppent egy év, ilyenkor mindannyian valamiféle számadást készítünk. Visszatekintünk az elmúlt időszakra, értékeljük a történteket. Megnézzük, hogy mi volt az, ami jó volt és mit lehet a következőkben jobban csinálni. Nos, most én is ezt szeretném tenni.

A könyvtárosi teendőket ketten láttuk el ebben az évben is, *Varga Lászlóné* és jómagam. Az intézmény nyitvatartása heti 39 óra, ebben az időtartamban álltunk az olvasók rendelkezésére. Az Olvasás Éve hivatalosan már véget ért, de mi meghosszabbítottuk, ugyanúgy folytatódott a gyerekeknek kiírt pályázati sorozatunk, mint az előző évben. Sajnos, még mindig nem olyan részvételi aránnyal, mint ahogyan mi azt szeretnénk - bár az utolsó hónapokban a könyvjutalom reményében többen neveztek. (Kedves Gyerekek! 2003-ban is folytatjuk ezt a játékot, kérünk Titeket, hogy kapcsolódjatok be továbbra is!)

Költészet-napi megemlékezésünket a Művelődési Házzal közösen tartottuk, a megszokott létszámmal.

A majálison vetélkedőkkel szórakoztattuk az iskolás korosztályt.

Július hónapban olvasótáboroztunk. A táborozás élményeiről sajnos, minden évben sok gyereknek le kell mondania. Olyan kicsi a könyvtár, hogy 20 gyereknél többet nem tudunk fogadni.

November 30-án megtartottuk a második felolvasónapunkat, ahol délelőtt meghallgathattuk a fiúk és lányok könyvajánlásait, amelyet egymásnak tettek. Délután pedig mi, felnőttek beszéltük meg olvasmányélményeinket. Szomorúan tapasztaltam azt az érdektelenséget, amely már-már jellemző a faluban az ilyesféle kulturális rendezvények iránt. Elgondolkodtató, hogy egy ekkora településen miért csak néhány ember jelenik meg bármiféle ilyen jellegű összejövetelen, legyen az író-olvasó találkozó, költészet napja, színielőadás, kiállítás megnyitója stb.

A következőkben röviden ismertetem gyarapodásunkat.

Dokumentumvásárlásra fordított összegünk az igényekhez mérten kielégítő volt, ehhez járult még az érdekeltségnövelő támogatás is: 258.000,- Ft. Így 850 db könyvet, 100 db audiokazettát, 90 db CD-t és 10 db CD-ROM-ot tudtunk vásárolni.

A könyvtárunkban nem található könyveket az Országos Dokumentumellátó Rendszeren keresztül próbáljuk beszerezni, könyvtárközi kölcsönzés útján.

Mint az imént említettem, rendezvényeinken nincs nagy tolongás, viszont ez nem mondható el hétköznapjainkról. A beiratkozottak száma évről-évre nő, ugyanúgy a látogatók száma is. Ennek csak örülni tudunk, viszont kétségbeesés lesz rajtunk úrrá, ha arra gondolunk: mi lesz velünk egy-két

év múlva, hová fogjuk a könyveket tenni? A nagyobb baj az, hogy már a második évben maradunk le olyan lehetőségektől, amit egy nagyobb könyvtárral rendelkezvén megkaphattunk volna. Gondolok itt az informatikai pályázatokra, ahol 6-8 gépre, illetve 3-4 gépre pályázhattunk volna egy éves ingyenes internetes hozzáféréssel. Helyhiány miatt sajnos meg sem próbálhattam. Pedig igény igencsak lenne rá .

Szeretnénk, ha a hozzánk látogató gyerekek és felnőttek otthonosabban érezhetnének magukat, nem kellene az óvodásoknak a néhány széken szorongva hallgatni a meséket, hanem esetleg ki tudnánk alakítani részükre egy kis kuckót. A számítógépet használókat sem szeretnénk állandóan zavarni, de jelenleg helyszűke miatt ez történik és még folytathatnám a sort.

Szolgáltatásainkról címszavakban: könyvek és folyóiratok kölcsönzése, előjegyzése, zeneklub, fénymásolás, Internet-hozzáférés biztosítása .

Beiratkozási díjaink 2003. január 1-től: könyvtári tagság: 16 éves korig, 70 éven felül, mozgáskorlátozottaknak és pedagógusoknak ingyenes. 16 éven felül 200,-Ft/év. Zeneklub tagsági díj: 1.000,-Ft/év. Folyóirat kölcsönzés: 20,-Ft/nap. Fénymásolás (A4): könyvtári dokumentumból 10,-Ft/oldal, egyéb: 20,-Ft/oldal.

Terveink

- Szeretnénk foglalkozásokat tartani gyermekek számára. Elsősorban olyan fiúkat-lányokat várunk, akik szeretnek olvasni és kedvük lenne beszélgetni egymással olvasmányaikról. Ezen felül könyvtárhasználati foglalkozásokat is fogunk számukra tartani.

- Megszokott rendezvényeinket továbbra is folytatni kívánjuk reméljük, a jövőben nagyobb érdeklődéssel.

- Az állományt mielőbb szeretnénk digitalizálni a gyorsabb kiszolgálás érdekében.

- Szolgáltatásainkkal, működésünkkel kapcsolatosan felméréseket szándékozunk végezni. Nyitottan várjuk a látogatók bírálatát, javaslatait illetve ötleteit, annak érdekében, hogy még inkább a lakosság igényeinek megfelelően működjünk.

Úgy gondolom, aki elolvasta ezt az írást , netalántán még jár is a könyvtárba, az tudja, hogy a mai könyvtárak már régen nem azok az intézmények, amelyek valamikor régen voltak, de máig is élnek a köztudatban. A mai könyvtárak információs intézmények, sokféle szolgáltatással állnak a hozzájuk fordulók segítségére úgy a hagyományos dokumentumokkal, mint a modern kor információs technikájával. Mi is ezt szeretnénk nyújtani, várjuk minden kedves tagunkat és leendő olvasónkat!

Végezetül néhány tanulságos mondatot szeretnék idézni egyik kedvenc könyvemből , amelynek címe Nemkötelező olvasmány (*Daniel Pennac*):

„Hol találjuk meg az olvasásra szánt időt? Nehéz kérdés... Az olvasásra szánt idő mindig lopott idő. (Miként az írásra, vagy a szerelemre szánt idő is az.)... Nem arról van szó, hogy van-e időm olvasni, vagy nincs (időt senki sem adhat nekem), hanem hogy megajándékozom-e magam azzal a boldogsággal, hogy olvashassak."

Gáborné

Hegedüs Lajos versei

Magyar-történelem szakos általános iskolai tanár vagyok. 1983 óta tanítok Kartalon. Családdommal együtt Aszódon lakom.

Az irodalom szeretete, az írásra késztető erő kamaszkoromtól kezdve elkísér engem.

Sárga pihe pitypang

Sárga pihe pitypang,
fűben tied a rang.
A pici százszorszép
törpike melletted,
bóbita fejedet
a fakult ibolya
fölébe emeled.

Sárga pihe pitypang,
lágyan ciróka hang
hozzád ér, simogat.
A tudatlan bogár
alattad botorkál,
karcsú toronynak néz,
és mélán megcsodál.

Én is megcsodállak,
aztán békén hagylak.
Nem való neked a
bús csokor-rabság,
maroknyi zsúfoltság.
Veled szemben úgymond
ez elszánt gyilkosság.

Sárga pihe pitypang,
maradj a fűben rang!
Ne tegyenek téged
se drága vázába,
se lánc bokrétába!
Legyél csak a bogár
tornya, óriása!

Lobogásra fel!

Tartani kellene a hőfokot.
Elő az összes fűtőanyagot!
Nem megengedett a pislákolás,
a lángtól csak lobogást várnak el.
nosza dalolva lobogásra fel!

Úgy érzed, hogy már sokat lángoltál,
a köznek temérdek hőt átadtál,
kifogysz a dalból, torkod is rekedt.
Az apadást el nem ismerheted,
a lelkes fátylas maszkját viseled.

Az efféle maszk nehéz viselet.
Nyerd vissza eredetiségedet,
és színlelések nélkül szíts újra
eget nyaldosó látványos tüzet,
melyben szikrát szór az élvezet.

Más fából faragott...

A gyümölcs érését kivártam,
érte a nagy fára felmásztam.
Nem hullt az ölembe magától,
mindent azonnal a javából
megkívánni sem merészeltem,
csak óvatosan reménykedtem.

A kínlódó, lassú türelem
egy újmódi mágnást nem terem.
Más fából faragott fazonok,
pillanat nyűvő akarnokok.

2002 is sikeres volt számukra

Húszéves a Kartali Asszonykórus

A Kartali Asszonykórus 2002. szeptember 21-én ünnepelte fennállásának 20. évfordulóját. A kórus nagyon szép múltra tekinthet vissza: a minősítő versenyeken 11 aranyérmet szerzett, elnyerte a „kiváló kórus" címet, „Aranypáva" díjban részesült és a „Vass Lajos emlékplakett" tulajdonosa.

Szeptember 21-én nagy megtiszteltetésben volt részük. Kartal Nagyközség Önkormányzata is kitüntette a kórust. Odaítélték számukra „Kartal közművelődéséért" díjat munkájuk elismerésének jutalmául, emellett 100 000 Ft jutalomban részesültek.

Ebben az évben több jeles szereplésnek tettek eleget: a Nemzetközi Dalos Találkozón, Bogácson, az Egri Palóc Gálán, ahol a legjobb csoportnak ítélték, rádió- és TV-felvételt készítettek a kórussal.

Az ország különböző tájáról kapunk meghívást szerepelni.

Külföldi szereplésük ebben az évben Szlovákiában, a Padany községben rendezett fesztiválon volt. A pozsonyi TV-nek is tetszett az igen szép szereplés: felvették műsorunkat, melyet sugároztak.

Július 24-30-ig Zamárdiban közös táborozáson vettek részt a kisasszonykórussal és más kartali gyerekekkel. Közös programok felejthetetlen élményt nyújtottak felnőttnek és gyereknek egyaránt.

Legszebb utunk ebben az évben horvátországi kirándulásunk volt. Porecsban töltöttek egy hetet a Lanterna Aparmanban, közvetlenül a tengerparton. Szerencsére az idő kedvezett és így a tenger hűs vizét is élvezhették. Mindennap kirándultak. A legszebb és legemlékezetesebb a tengeren eltöltött egész napos hajókirándulás volt, mely Porecs kikötőből indult és minden kis szigeten megállt, a csodálatos látnivalók örök emlékként maradnak meg számukra. Természetesen az asszonyok énekükkel is elkápráztatták a hajó más nemzetiségű utasait és a szigeten élő lakosokat.

Bízunk abban, hogy még sokáig együtt énekel a Kartali Asszonykórus, és öregbíti hazánk és szűkebb hazájuk, Kartal hírnevét.

Képek a horvátországi nyaralásról

2002-ben Aranyminősítést kaptak

A Kartali Kisasszonykórus

A Kartali Kisasszonykórus tagjai 2002. májusában az Országos Népzenei Versenyen, Magyarkeszin "Aranyminősítést" nyertek el. Több ifjúsági fesztiválon szerepeltek nagy sikerrel. Ellátogattak az Asszonykórussal Szlovákiába. Közös táborozáson vettek részt augusztus hónapban Zamárdiban. Együtt idézték fel a múlt emlékeit, játékait, dalait.

A kórus jelenlegi tagjai: *Czakó Gabriella, Gönczöl Anita, Gyímesi Virág, Mezei Virág, Neczpál Hajnalka, Rektenwald Fanni, Szőke Krisztina és Varga Brigitta.*

Szeretettel gratulálunk mindannyiuknak, és reméljük, hogy további sikereiknek is együtt örülhetünk!

A kórus tagjai és Valter Menyhértné kórusvezető a Magyarkeszin megrendezett országos Ki Mit Tud?-on

Kartali Deák Mihály versei

1940. június 5-én született Kartalon. Azóta itt él, itt nőttek fel fiai, s most mint vállalkozó tevékenykedik a faluban. Szegény paraszti családból származik; a föld, a haza szeretetét őseitől örökölte. Faluja iránti tiszteletből vette fel a Kartali előnevet.

Rekviem az áldozatokért, a II. Világháborúban elesettekért

Vihar fölöttünk több mint
ötven éve már, bizony elszomorít.
Itt maradt utána a gyász,
a sok-sok sírhalom.
akik túléltük, szívünkben az emlék,
szívünkben a fájdalom.

Ha kérdem Tőled, Atyám,
Ne hidd hogy tőlem, a túlélőtől,
talán a kérdés rágalom,
Amiből ered, csupán a fájdalom.

Istenem, mondd hát, kiért szóljon imám?
Ki csak az úton ment, és elkapta egy szilánk?
Vagy azért, aki védte tisztességét,
s amikor nem bírtak vele, lelőtte a zsivány!

Istenem, kiért szóljon imám?
Kik a pincében lapultak, s a gránát megtépett, szétdobált?
Vagy kiket a fronton ért utol az éhség, a golyó , a fagyhalál?
Vagy azokért kik máig várják haza,
az eltűnt katonát, férjet, apukát?

Istenem! Hatvan éve már!
Vagy talán a nagymamát, aki a testével fogta fel a halált,
hogy mentse az unokát?
Az öreg parasztot aki féltette lovát,
várta a tavaszt, hogy megy majd szántani…
fejét golyó járta át.
Vagy Őértük, akik jöttek messze földről,
fegyverek kezükben, és tette őket e háború vaddá
vagy miértünk, Atyám?
Hogy emlékezzünk, hogy hordozzuk szívünkben az örökös gyászt?
Istenem! Könyörülj, de ne hagyd, hogy ami történt, elfeledjük.

Kartal, 2001. 05. 10.

Mozgalmas évet tudhat maga mögött

A Nefelejcs Népzenei Együttes

A népzenei életben általában az év első néhány hónapja holtszezonnak számít, hiszen ilyenkor elsősorban a farsangi vigaszságok zajlanak, azután pedig jön a böjt.

2002-ben az első szereplési lehetőségünk az együttesünk által szervezett Nefelejcs Népzenei Találkozón adódott. A bensőséges, jóhangulatú rendezvényen vendégünk volt a Kartali Asszonykórus, a Kisasszonykórus, a Hévízgyörki Asszonykórus és a Tápai Hagyományőrző Egyesület.

Május 1-én immár negyedik alkalommal vehettünk részt a hagyományos kartali majálison. Együttesünk egyébként május elsején ünnepli a születésnapját, 2003-ban az ötödiket.

Május 18-án Csömörön az V. Lakodalmas Találkozón képviselte Együttesünket „hivatásos" menyasszonyunk és vőlegényünk: *Szőke Krisztina és Kiss László* (képünkön a résztvevők egy csoportjában láthatók).

Mindjárt másnap Tápiószecsőre voltunk hivatalosak a „Pünkösdi Sokadalom" című rendezvényre. Pünkösd hétfőn a római katolikus templom előtti Hősök szobránál emlékeztünk néhány, alkalomhoz illő dallal a háborúkban elesett hősökre, áldozatokra.

Ezután kicsit hosszabb pihenő következett, majd július 7-én harmadik alkalommal szerepeltünk a „Körösladányi Napok"-on. Nagyon kedves barátaink szeretetteljes meghívásának tettünk eleget és töltöttünk velük néhány felejthetetlen napot.

A következő rangos felkérésünk tápai barátainktól érkezett Szegedre, a XX. Nemzetközi Néptáncfesztivál rendezvényeinek július 27-i megnyitójára, amely a méltán híres Szegedi Szabadtéri Játékok keretén belül került megrendezésre. Ott helyben kaptunk meghívást a másnapi Anna-napi Búcsúba, Algyőre. Ezzel a fellépésünkkel véget ért a nyári szezon.

Szeptember 14-én láthattak újra bennünket a Szent Korona tiszteletére rendezett ünnepségen.

A következő két hétben a megmérettetések ideje következett.

Szeptember 21-én a XI. Pest Megyei Kórusok és Szólisták Találkozóján Kartalon, majd szeptem-

ber 29-én a IV. Vass Lajos Népzenei Verseny megyei elődöntőjén, Budakalászon. Kartalon szóbeli véleményt mondott a zsűri, amely kedvező volt számunkra, Budakalászon pedig Arany oklevelet kaptunk.

Együttesünk három tagja utazhatott Jugoszláviába az október 4-6-ig tartó doroszlói néprajzi továbbképzésre. E találkozó más hagyományőrző együttesek képviselőivel mindig új lendületet, reményt ad e nehéz, de nagyon szép feladat további vállalásához.

Október 22-én a Kartaliak a Kartaliaknak című helyi rendezvényen léptünk fel nagy sikerrel. Október 26-án Szentendrére hívtak az ottani Nyugdíjasklub rendezvényére. Azt hiszem, sikerült örömet szereznünk az idős embereknek.

November 16-án csoportunk egyik fiatal tagjának felkérésére iskolájában, az aszódi Evangélikus Gimnáziumban énekeltünk egy kartali dalcsokor összeállítást, amit a diákok és a jelenlévő felnőtt közönség is nagy szeretettel fogadtak.

Együttesünk életében a rendhagyó Katalin-bál november 23-ánkerült megrendezésre. Azért rendhagyó ez a bál, mert nem csak népzenei műsorral, hanem sok egyéb mással is készülünk, és nem csak az együttes tagjai, de a családunk is részt vesz benne.

Évzáró fellépésünk – mint minden évben – a Falukarácsonyon való részvétel, mely mindig szívet melengető érzéseket ébreszt bennünk, közönségünkkel egyetemben.

E visszatekintés végén szeretnénk köszönetet mondani mindazoknak, – elsősorban családunknak –, akik segítették, támogatták munkánkat. Mindazoknak, akik fellépéseink alkalmával megtisztelték jelenlétükkel és tapssal, dicsérettel, bírálattal jutalmaztak.

A Kartali Nefelejcs Népzenei Együttes békés, sikeres, boldog új esztendőt kíván a falu valamennyi lakójának, és 2003-ban is nagy szeretettel vár minden kedves érdeklődőt a népzenei rendezvényekre!

Moór Tiborné
a Nefelejcs Népzenei Együttes
titkára

Vásárok 2003-ban Kartal körzetében

Aszód:		
Március	22.	ÁV
Április	19.	ÁV
Október	18.	ÁV
November	22.	ÁV
Tura:		
Március	5.	OÁK
Április	2.	OÁK
Május	7.	OÁK
Június	4.	OÁK
Július	2.	OÁK
Augusztus	6.	OÁK
Szeptember	3.	OÁK
Október	1.	OÁK
November	5.	OÁK
December	3.	OÁK
Gödöllő:		
Március	9.	OÁK
Április	13.	OÁK
Július	13.	OÁK
Október	12.	OÁK
December	14.	OÁK
Hatvan:		
Február	18.	OÁK
Március	18.	OÁK
Április	22.	OÁK
Május	20.	OÁK
Június	17.	OÁK
Július	22.	OÁK
Augusztus	19.	OÁK
Szeptember	23.	OÁK
Október	21.	OÁK
November	18.	OÁK

Jelmagyarázat:

ÁV állatvásár
OÁK országos állat- és kirakodóvásár

Visszatekintő

Mi történt a Művelődési Házban 2002-ben?

Állandó programjaink voltak:

Hétfő:
16-17-ig Népi játék miniknek
17-20-ig Asszonykórus próba
17-20-ig Tanfolyam

Szerda:
15-16-ig Népi tánckör gyerekeknek
16-20-ig Rock and Roll táncoktatás
17-18-ig Kisasszonykórus próba
17-20-ig Tanfolyam

Csütörtök:
10-12-ig Csiri-biri játszóház
15-16-ig Színjátszó kör
17-20-ig Tanfolyam

Péntek:
16-20-ig Rock and Roll táncoktatás
19-22-ig Nefelejcs Együttes próba

Szombat:
16-18-ig Nyugdíjasok délutánja
17-21-ig Ifjúsági délután

Az év kiemelt eseményei voltak:

Január 12. Polgárőr bál
Január 18. Agrárfórum
Január 28. a Turai Komédiások előadása: Kaviár és lencse
Február 2. Tini diszkó
Február 6. Farsangi bál - Óvoda
Február 9. Tini diszkó
Február 16. Farsangi bál - Asszonykórus
Március 15. az 1848-as Forradalom és Szabadságharc megemlékezése
Március 22. Ki Mit Tud? verseny
Április 3. Budapest, Magyarok háza: Országos Népzenei Fesztivál - Asszonykórus
Április 9. Budapesten, a Vármegyeházán szerepelt az Asszonykórus
Április 13. Nefelejcs Népzenei Találkozó
Április 14. Helyi költők találkozója
Április 20. Tini diszkó
Április 26. Szülők bálja
Május 1. Majális
Május 4. Tini klub
Május 11. Színház Barabás Tamás rendezésében
Május 17. Magyarkeszi, Országos Gyermek Népzenei Verseny - Kisasszonykórus
Május 18. Csömör, V. Lakodalmas Találkozó - Nefelejcs Népzenei Együttes
Május 19. Tápiószecső, Népzenei verseny - Asszonykórus, Nefelejcs Együttes
Május 25. II.sz. Óvoda ballagási ünnepsége Abasár, Népdalverseny - Asszonykórus
Május 30. Pedagógusnapi ünnepség
Május 31. Iskola zenei tagozatának évzáró hangversenye
Június 1. I. sz. Óvoda ballagási ünnepsége Tini diszkó
Június 7. Gyöngyöshalász, Palóc Népzenei Találkozó - Asszonykórus
Június 24-30. Kézművestábor gyerekeknek a Műv. Házban
Június 29. Kerepes, Nemzetiségi Találkozó - Asszonykórus
Július 6. Bogács, Nemzetközi Dalos Találkozó - Asszonykórus
Július 7. Körösladány, Népzenei Találkozó - Nefelejcs Együttes
Július 14. szereplés a Galgahévízi Falunapon - Asszonykórus
Július 15-26. táborozás Zamárdiban
Július 27. Szeged, XX. Nemzetközi Néptánc Fesztivál - Nefelejcs Együttes
Július 28. Algyő, Anna napi búcsú - Nefelejcs együttes
Augusztus 10. Lőrinci, Palóc Népművészeti Találkozó - Asszonykórus
Szeptember 14. a Koronaékszerek ünnepségén a Kisasszonykórus, a Nefelejcs Együttes és az Asszonykórus szereplése
Szeptember 21. Pest Megyei Kórusok és Szólisták Találkozója - Asszonykórus
Szeptember 25-30. az Asszonykórus Horvátországban

Szeptember 28. IV. Vass Lajos Népzenei Verseny - Nefelejcs Együttes
Október 4-5-6. Doroszló, Muharai Szövetség szakmai továbbképzése - Nefelejcs Együttes
Október 5. Oriflame - kozmetikai bemutató
Október 11. Idősek napjának megünneplése
Október 26. Tini diszkó
November 9. Erzsébet bál a Műv. Házban - Asszonykórus
November 16. Tini diszkó
November 23. Katalin-bál a Műv. Házban - Nefelejcs Együttes
November 30. Halmos Monika fotókiállításának megnyitója
December 1. Isaszeg, 30 éves fennállás megünneplése - Asszonykórus
December 7. Lőrinci, Gyermek Népdalverseny - Kisasszonykórus
December 13. Vecsés, Jótékonysági Koncert - Asszonykórus
December 14. Aszód, Evangélikus Gimnázium: Kodály hangverseny - Asszonykórus
December 18. Rock and Roll-táncosok évzáró műsora
December 19. Iskola karácsonyi műsora
December 21. Falukarácsony
December 28. Szilveszteri tini diszkó
December 31. Szilveszteri bál

Képek a kis kézművesek életéből

Baptista Egyház Kartali Gyülekezete

Jelentősebb ünnepi alkalmaink 2002-ben

Békét és boldogságot kívánok minden kedves olvasónak!

Szíves figyelmükbe ajánlom gyülekezetünk elmúlt missziós esztendejéből kiemelt eseményeket. Kérem fogadják szeretettel, legyen lelkük épülésére.

Január 20-tól 27-ig Ökumenikus Imahét keretében könyörögtünk estéről estére a Krisztus-hívők egységéért *"Nálad van az élet forrása"* zsoltár igevers alapján. Hévízgyörkön a jelzett időszakban evangélikus, református és baptista templomainkban.

Február 3-án tartottuk a Baptista Világszövetség vasárnapját. Az újpesti baptista templomban voltunk együtt, a Budapesti Missziókerült gyülekezeteinek összevont énekkara örvendeztette Istent dicsőítő énekekkel a megjelent nagy számú hívek táborát.

Február 17-én Ökumenikus alkalom volt helyben, Kartalon a baptista imaházban. Már hagyománya van annak, hogy az Ökumenikus Imahetet követően Kartalon is tartunk egy közös összejövetelt. Evangélikus és református testvéreink ezzel demonstrálják, hogy Kartal is helye az egyházközi jó kapcsolatnak. Nevezett egyházak lelkészei készséggel fáradnak át és szolgálnak közöttünk Isten igéjével. Ők jól tudják, hogy bibliás embereknek nem válaszfalakat kell építeni, hanem keresni és munkálni, ami összeköt, kölcsönösen erősít bennünket.

Április 14-én Evangélizációt tartottunk Selypen. Vendégünk volt egyházunk főtitkára, *Mészáros Kornél*, akit fóti gyülekezetéből elkísért egy lelkes szolgálócsoport.

Április 28-án Kartalon tartottunk Evangélizációt. Vendégünk *Győri Kornél* lelkipásztor volt, akit egy komoly létszámú és tudású énekkórus kísért el. Lelkünk épülésére és Istenünk dicséretére sok-sok kedves lelki énekeket énekeltek közöttünk. A helyi gyülekezet énekkara is jól felkészültségről tanúskodott. A két kórus felváltva - de nem a versengés szellemében - szolgált.

Július 21-én Presbiteravatásunk volt Selypen. Ez annyiban volt kiemelkedő esemény, hogy ilyen avatásra körzetünkben először került sor fennállása óta.

E jeles missziós alkalmunkon a kartali énekkar szolgált.

Szeptember 8-án tartották a selypi testvérek Őszi Hálaadó ünnepüket. Vendég igehirdetőt Ócsáról hívtunk, akit népes szolgálócsoport kísért el.

Szeptember 15-én Hévízgyörkön tartottuk Őszi Hálaadó ünnepélyünket. Vendégünk volt *Fórizs György Zsolt* lelkipásztor és az őt elkísérő szolgálócsoport.

Szeptember 22-én Centenárium a kartali gyülekezetben. 2002-ben 100. évéhez érkezett el gyülekezetünk. Komoly készülés előzte meg ünneplésünket. Külső és belső rendezettségre törekedtünk. Úgy körletünk esztétikumára, mint lelkünk állapotára nézve nagy igyekezettel azon voltunk, hogy méltóaknak bizonyuljunk ünneplésünkre. Ezt a méltóságot az Istennel és egymással való kapcsolatunknak meghittségével törekedtünk elérni. Vendégünk volt és az alkalmi igei szolgálatot végezte egyházunk elnöke, *dr. Mészáros Kálmán* lelkipásztor. Megjelentek az elöd munkások, a korábbi időkben szolgálatot teljesítő lelkipásztorok is.

Akkori polgármesterünk, *Klúber László* úr kedves, baráti szavakkal köszöntötte a 100. évét ünneplő baptista gyülekezetet. Megtisztelő volt számunkra, hogy községünk reprezentánsai, köztisztelteben álló tisztségviselői is eljöttek: orvosaink, iskolánk pedagógusai közül is többen, intézmények vezetői, a képviselő-testületből számosan.

Szeptember 29-én Centenárium a hajdúszoboszlói baptista gyülekezetben. A korábbi időszakban (1973-1976) a hajdúszoboszlói gyülekezet és körzetének lelkipásztora voltam. Ők is 2002-ben érkeztek el gyülekezeti életükben a 100. esztendőhöz. Megtiszteltek azzal, hogy családommal meghívtak és egész napos ünnepi szolgálattal bíztak meg. Örömmel vállaltuk és szolgáltunk testvéreink között. Sok-sok kedves emlék elevenedett fel bennünk kölcsönösen. Bár negyed század telt el azóta, de szeretetünk áthidalta az idő okozta szakadékot. Mintha most is hazamentünk volna. Jó volt sok régi kedves ismerőssel újra találkoznunk.

Október 26. és 28. Őszi Evangélizáló alkalom Kartalon. *Révész Árpád*, egyházunk egyik evangélistája szolgált köztünk. Az élet igéjét szólta. Olyanok is meghallották és befogadták az evangéliumot, akik korábban vagy nem hallották vagy közömbösek voltak iránta.

A Kartali Baptista Gyülekezet tagjai 2002-ben

Csokorba szedve ezek voltak a 2002-es esztendőben kiemelkedő missziós eseményeink. Szándékom a tájékoztatás mellett az, hogy lélekben kerüljünk egymáshoz közelebb: olvasó és e sorokat papírra vető.

Mindenkinek békés, boldog új esztendőt kívánok a mi Urunk Jézus Krisztusunk nevében.

SOLI DEO GLORIA!

Szlepák Lajos
lelkipásztor

Baptista Egyház Kartali Gyülekezete

Eseménynaptár a 2003. esztendőre

Rendszeres közösségi alkalmaink:

Vasárnap	9.30 órakor Imaóra, 10.00 Istentisztelet
	11.00 Gyermek-Bibliakör (Hitoktatás)
	18.00 Istentisztelet
Pénteken	19.00 Ifjúsági-Bibliaóra

Minden hónap 2. és 4. vasárnap 17 órakor törekvők órája

Tervezett kiemelkedő ünnepi alkalmaink:

Január 19-től 26-ig	Ökumenikus Imahét (Hévízgyörkön)
Február 16. 18 órakor	Ökumenikus alkalom (Kartalon)
Február 23. 18 órakor	Tél/Évszak
Március 16. 10 és 18 órakor	Evangélizáció
Május 14. 18 órakor	Anyák napi ünnepély
Június 29. 18 órakor	Bibliakör-Évzáró
Július 20. 18 órakor	Aratás/Nyár évszak
Szeptember 7. 18 órakor	Bibliakör-Évnyitó
Szeptember 28. 18 órakor	Hálaadó Ünnepély
Október 19. 10 és 18 órakor	Őszi Evangélizáció
Október 26. 18 órakor	Reformáció emléknap
November 30. 18 órakor	Örökkévalóság vasárnapja

Általános ünnepeink:

Újév, Nagypéntek, Húsvét I - II, Mennybemenetel, Pünkösd I - II, Advent I II - III - IV, Karácsony I - II, Óév az adott naptári napokon az egyetemes keresztyén ünnepi rend szerint.

Bemerítési ünnepély (keresztség) és gyermekbemutatás külön - időben meghirdetve az aktuális alkalomnak megfelelően.

Szeretettel hívunk és várunk minden kedves érdeklődőt, lelki felüdülésre vágyót általános és jelesebb alkalmainkra egyaránt.

Szlepák Lajos
lelkipásztor

Martonné Homok Erzsébet:

Lakodalom van a mi utcánkban

(részlet)

A hetek óta tartó lótás-futás után elkövetkezett Gyertyás Böske lakodalmának napja, de egy héttel előtte már jött a rokonság segíteni. Az asszonyok és lányok meszeltek, takarítottak a házban. Mostak, vasaltak, és ráncolták a fehér szoknyákat. A férfiak a sátort állították az udvaron: oszlopokat ástak a földbe, oldalát, tetejét rudakkal, lécekkel szegték, és ponyvákkal takarták, díszítették. A szomszédok és rokonok adták össze az oszlopot, rudat, ponyvát. Asztalok, székek, fazekak, edények szintén a rokonságtól kerültek össze, de amiből a legtöbb fogyott és a legkevesebb volt, pénzt ők sem adhattak. Pénzből a legbeosztóbb gazdának is kevés volt. Részint a nagy család miatt, részint meg ha összejött valamennyi, földbe ölték. A gazdasági felszerelést is pótolni kellett, lovat cserélni, tehenet vásárolni, mert állattartás nélkül jó termést nem várhattak.

A szülők a felnövő gyerekeik lakodalmára fogukhoz verve gyűjtögették a pengőket. Bor, hús, liszt, cukor legyen elegendő, a menyasszonynak az utolsó percig ilyen kendő, amolyan fökötő, meg mi minden még, sorolni is sok, és sok becsületesen dolgozó embernek kellett tönkremenni mégis, hogy az uzsorások gazdagodhassanak.

No de rég volt, tán igaz se volt.

A lakodalomba a vőfély nyolc-tíz nappal előbb kezdte hívogatni a rokonságot. A menyasszonytól és a koszorúslányoktól zsebkendőt és szalagokat kapott, amikkel kidíszítette a hivatásához szükséges boroskulacsot, a pálcáját, és még mellére is jutott a szalagokból.

Gyertyáséknál Pintér bácsi halála miatt, aki Böskének anyai részről nagybátyja volt, szűk családi körben tartották az esküvőt. Csak a szülők, testvérek lesznek ott és ketten a lánypajtások közül: Márika és Deák Panni, akik az esküvőre mint koszorúsjányok kísérik a menyasszonyt.

- No de a vőlegényes háznál lesz majd akkora csinnadratta, hogy no! - mesélte Böske a pajtásoknak. - Megfogadták a magyar bandát, és a menyasszonykikérés után aki táncolni akar, eljön Janiékhoz mulatni.

Márika minden bánata ellenére nagy izgalommal készült a lakodalomra. Mint édesapja is ígérte, a répakeresetéből ruhákat vásároltak. A berlinerkendő maga húsz pengő volt. A piros posztószoknya is elkészült, és a varrott virágos bársonyblúz. Még két fehér szoknyára is tellett a háromhetes kemény munka keresetéből. Tíz

A novella *A faluban szól a nóta* című kötetben látott napvilágot

napot a hatvani Dajcsok répatábláin is dolgoztak, és jobban kijöttek a keresettel terület szerint, mint Kartalon a ládázással. Igaz, hajnal négykor már úton voltak, és Márika a Hatvanba vezető dűlőutakon tanulta meg, menet közben is lehet jóízűeket aludni, persze nem zavartalanul. Szundikálás közben, ha Boris nénjétől lemaradt, a kiabálásra ébredt, vagy az árokba botorkált bele. Nemegyszer gödörbe lépett, vagy az útszéli bokrokba akadt. Az volt a jobb, ha útközben találkoztak más répaásó csoportokkal, és beszélgetéssel kurtították az öt kilométeres utat.

No de ezeket régen elfelejtette Márika, és örülni tudott az új ruháknak, amelyeket az esküvőn visel majd először. Nagy harcba került édesanyjával az is, hogy haját többé ne varkocsba fonva viselje, és két vasárnap a templomban már hátrafésült, egy ágba font hajjal mehetett. Édesapja is, Miska is mellette volt.

- Ezután egyedül is meg tudok fésülködni - érvelt Márika. És mennyivel szebb, egészségesebb volt a lazán egy ágba font haj, mint a zsírral letapasztott, fonatokba csavargatott hajviselet. A falusi lányok, akik sok mindenben nem értették Márikát, újabb hóbortnak tartották a tanyasi fésülködését.

Mivel Gyertyáséknál csak menyasszonykiadó volt, Ácséktől csupán Márika készült a lakodalomba. Előző napon átvitték a tyúkot és egy demizson bort. Majd Ácsné Márikával a kemencében kilenc rétest sütött, túrósat, mákosat, káposztásat. Délben sült ki a rétes, és ebédre azon melegiben átvitték, és tálalták a vendégeknek. Jó szomszédok voltak Ácsék, úgy készítettek mindenből, mintha az egész család részt venne az esküvőn. Kölcsönkenyér az, így volt szokás, más alkalommal Ácséknak hozzák vissza Gyertyásék.

Délben a vőfély és a keresztszülők a jegycipőt hozták a menyasszonynak, a vőlegény küldte, és cserébe vitték a jegyinget, amit a menyasszony ajándékozott a vőlegénynek; ezeket az esküvőn viselték.

Az esküvő délután két órakor volt, de a vendéghívás ebédre is szólt. Birkagulyás és rétes volt, a vőfély irányította az ételek feladását, és különféle versekkel, viccekkel fűszerezte a fogásokat.

Mielőtt elindultak az esküvőre, a vőfély elbúcsúztatta a menyasszonyt a szüleitől, a testvéreitől, a rokonságtól és a lánypajtásoktól, utána az esküvői menetet rendezte. Ő haladt az élen, utána a menyasszony, a keresztapja és a keresztanyja között. A menyasszony mögött a két koszorúslány. Következtek a lányok, menyecskék és idősebbek. A menetet a muzsika zárta, a daloló legényekkel. A lányok között ott volt Pintér Bözsi is. A tarka ruhás, víg kedvű fiatalok között furcsán festett a komor arcával, fekete ruhában.

Szokás volt az is, hogy a lányok aranyporozott rozmaringágat tűztek a mellükre az esküvőn, hosszút, hogy keblükön keresztül a vállukig ért. Márika arasznyit tűzött a blúzára aranypor nélkül. Nem szánta legénykalaphoz.

A községház, ahol előbb a polgári esküt tette le a mátkapár, nagyon közel volt, alig jutott ideje a nászmenetnek egy-két nótára.

A vőlegény a kísérettel már ott várakozott, és a rezesbanda éles hangja a menyasszony érkezésekor rázendített a szokásos dalra:

Száll a daru magasan a levegőben.
A menyasszony, a vőlegény most készül az eskövőre.
A menyasszony két orcája piros, mint a rózsa,
illik rája, sej, illik rája a vőlegény csókja.

Gyertyás Böske szép volt lánynak is, de menyasszonynak sokkal szebb. A széles gyöngykoszorú keretbe fogta mindig mosolygós arcát, és minden mozdulatára megcsillantak a koszorúba tűzött

színes üveggyöngyök és a hosszú ezüstszín rezgők. Haja, az a gyönyörű hosszú haja az áttetsző fátyol alatt fonás nélkül omlott le a szoknyája aljáig. Ám Jani is mutatós volt vőlegénynek. Fekete ruha, hófehér ing feszült magas, arányos termetén. Kalapjánál a vőlegénybokréta mellett a nemzetiszín szalag is ott volt, mutatni, hogy sorköteles.

Márikának még a lélegzete is elállt, hogy a vőlegény rokonsága között meglátta Sándor Pistát is. Erről hallgatott Böske is, neki meg álmában sem jutott eszébe, hogy Pista is hivatalos legyen. „Ez Pintérék munkája - gondolta. - Uram Isten, hogy bírom én az ő mulatásukat látni. „Nem, esküvő után, ha meglesz a menyasszonykikérés, hazamegyek! Böskének nem fog tetszeni, de nekem inkább sírni lenne kedvem, mint dalolni."

A községháztól a menet a templomba indult. Elöl a menyasszony és násznépe, utána a vőlegény kíséretével s legvégül a legények és mulatós kedvű emberek a rezesbanda előtt. Az út a templomig hosszú volt, és sor került a csipkelődő és csúfolódó rímes mondásokra is.

Aki miránk bámészkodik,
a lagziba kívánkozik!
Iju-ju juj!

- sikította magas, éles hangon egy jó torkú menyecske a vőlegény vendégei között. A menyasszonyt kevés vendég, a szűk rokonság kísérte, de volt közöttük néhány éles hangú lány, jó torkú menyecske, és nem kellett tőlük pénzért venni a szót. Slingelt zsebkendőjüket lobogtatva, táncos léptekkel, ringó derékkal kiáltották:

Ez az utca kanyarékos,
a menyasszony takarékos!
Iju-ju juj, ujujuj!
Álljunk meg a lyukas hídon,
hogy pihenjen a menyasszony!
Iju-ju juj, ujujuj!

A vőlegény részéről sem hagyták magukat az asszonyfélék:

A vőlegény aminő,
a menyasszony semminő!
Uju-ju ju!
Réztepsibe sül a görhe,
a vőlegény, jaj, de görbe!
Uju-ju ju!

- vágott vissza a menyasszony rokonsága. A kis menyasszony csak mosolygott, és azt gondolta : „Mondjatok, amit akartok, az én Janimnál különb legény a környéken nincs."

Réztepsibe sül a málé,
a menyasszony jaj, de málé!
Uju-ju ju!

- pattant vissza nyomban a válasz a vőlegény kísérői részéről.

Amíg a lányok, menyecskék feleselve ellenkeztek egymással, és nevettették a kiskapukban bámészkodó hívatlanokat, a rezesbanda előtt táncoló legények és korosabb vendégek énekeltek:

Barna kislány, jól gondold meg magadat,
hová teszed le a leánysorodat.
A kartali oltár előtt leteszem,
honnan többé soha föl nem vehetem.

A magyar banda a nászmenettől egészen lemaradva érkezett a templom elé a duhajkodva táncoló legényekkel. Az esketés már megkezdődött, a legények a kórusra siettek, s onnan nézték végig a szertartást.

Az ifjú pár az oltár előtt térdelt, és velük szemben a pap, palástba öltözve. Az oltár két oldalán a násznép állt, vegyesen a menyasszony, vőlegény rokonsága.

- Előttem megjelenő János, kérdezlek: akarod-e feleségednek a melletted álló Erzsébet nevezetű hajadont?
- Akarom.
- Holtodiglan, holtáiglan ?
- Holtomiglan, holtáiglan.
- Ámen, úgy legyen - hangzott a pap áldása, amidőn a menyasszony is igenlően válaszolt a kérdésekre.

A legények a kórus mellvédjére könyökölve nézték az esketést, de jobban az oltár körül, velük szemben álló lányokat. Más vasárnapokon, a mise alatt csak hátukat láthatták a lányoknak, most az arcukat is. Pista nézelődés közben szembe találta magát Márika arcával, és megdöbbent, hogy a templomi homályban, a viaszgyertyák fényében mennyire áttetszően szép az arca. Homloka körül a hullámos haj a gyertyafénytől csillogott, és úgy látta, nem földi lény áll az oltár mellett. Még a szívverése is megállt a gondolattól, hogy szárnyai nőnek a lánynak, és eltűnik a szeme elől. Mennél tovább nézte, annál jobban szúrta szívét a gondolat, hogy semmit se kíván jobban, mint az oltár elé állni vele, hogy eskesse őket össze a pap. Észrevette azt is, milyen szomorú a kislány arca, és könynyek perdülnek szeméből. De látta a fekete ruhás Pintér Bözsit is, és megborzadt a gondolattól, hogy vele kelljen az oltár elé állnia.

Az esketési szertartás után az ifjú pár és a násznép kivonult a templomból, és sok boldogságot kívánva csókolóztak össze az újdonsült házaspárral. Ám hazafelé még külön indultak, a menyasszony a vőlegény nélkül érkezett haza, és a vőlegény a menyasszony nélkül.

A résztvevők nemcsak Kartalról jönnek

A csiri-biri játszóház élete 2002-ben

Már harmadik éve működik a játszóház. A három év alatt sok gyermek megfordult a játszóházban, akik közül többen már óvodások lettek, de vannak akik már iskolába járnak. Örömmel mesélnek élményeikről ismerőseiknek, barátaiknak, rokonaiknak, ezért a létszámunk évről-évre emelkedik. Szeretettel fogadtuk a környékbeli falvakból érkező gyerekeket és anyukákat is. Kállóról, Versegről, Aszódról, Gödöllőről jöttek hozzánk, akik elismerően nyilatkoztak tevékenységeinkről.

A létszámunk ebben az évben igen magas volt, általában 10-15 gyermek járt anyukájával hetente. Szeptemberben sok gyermek elkezdett óvodába járni, de "új" gyermekek érkeztek helyettük.

A tevékenységeinket az évszakok változásaihoz és az ünnepekhez igazítottuk. Januárban négylevelű lóherék festésével köszöntöttük az új évet. Hógolyókat, hóembereket ragasztottunk, gyurmáztunk. Februárban megünnepeltük a farsangot. Jelmezbe öltöztünk, vidám, furfangos játékokat játszottunk.

Márciusban nemzeti színű zászlót festettünk március 15-e tiszteletére, amit a Petőfi-szobornál helyeztünk el. Áprilisban a húsvéti hagyományokat elevenítettük fel. Tojást díszítettünk zsírkréta olvasztással, kiscsibét készítettünk tojáshéjból. A fiúk meglocsolták a lányokat és az anyukákat. Májusban verssel, dallal, tenyérnyomattal köszöntöttük az anyukákat.

Júniustól augusztusig szintén találkoztunk hetente. Két-három alkalommal meglátogattuk az 1. sz. óvodát, a falu játszóterein játszottunk és a hűvös kisteremben bábozunk, tornáztunk, táncoltunk, festettünk. Kirándulni voltunk a Jászberényi Állatkertben. Itt megismerkedtünk a háziállatokkal és

az egzotikus állatokkal. Természetes környezetben láttunk vaddisznót, teknőst és az állatsimogatóban kisgidákat, kecskéket simogattunk meg. Ezután óriásit játszottunk a homokozóban é s a fajátékokkal.

Szeptemberben őszi leveleket nyomdáztunk, ragasztottunk. Novemberben gyertyázott képet "varázsoltunk" előfestéssel. Decemberben "személyesen" ellátogatott hozzánk a Mikulás, aki csomagot hozott minden gyereknek. Dallal és verssel köszöntöttük őt. A Mikulás megünneplése után két vendégünk is érkezett . A Drogériából *Gergely Lászlóné* hozta el termékeit; bemutatta és megismertette az anyukákkal a legújabb és legkedveltebb gyermekápolási szereket és eszközöket. Ellátogatott hozzánk *Dr. Stahorszky Margit* is, a "falu doktor nénije", aki az agyhártyagyulladás megelőzéséről, kialakulásáról és kezeléséről tájékoztatott bennünket. Köszönjük mindkettőjüknek, hogy színesebbé tették a játszóház életét! Jövőre is szeretettel várjuk őket!

December utolsó heteiben a Karácsonyra készültünk, karácsonyi díszeket készítettünk a gyerekekkel. A játszóház ez évi utolsó hetén feldíszítettük a karácsonyfánkat, énekeltünk, gyertyát gyújtottunk és együtt köszöntöttük az év "legszebb" ünnepét.

Remélem, minél többenel látogattok 2003-ban is a csiri-biri játszóházba! Jövőre is szeretettel várom a régi és az új csiribiriseket csütörtökönként 10 órától 12óráig!

Békés, boldog új esztendőt kívánok mindenkinek!

Urbánné Tóth Krisztin
óvónő

Telek Csabáné Kádár Erika versei

1967-ben született Gödöllőn s azóta Kartalon él. Három gyermek édesanyja. Jelen pillanatban a legkisebbet neveli az önálló életre.
Nem érzi magát költőnek, inkább – ahogy ő mondaná – játszik a szavakkal.

Egyedül

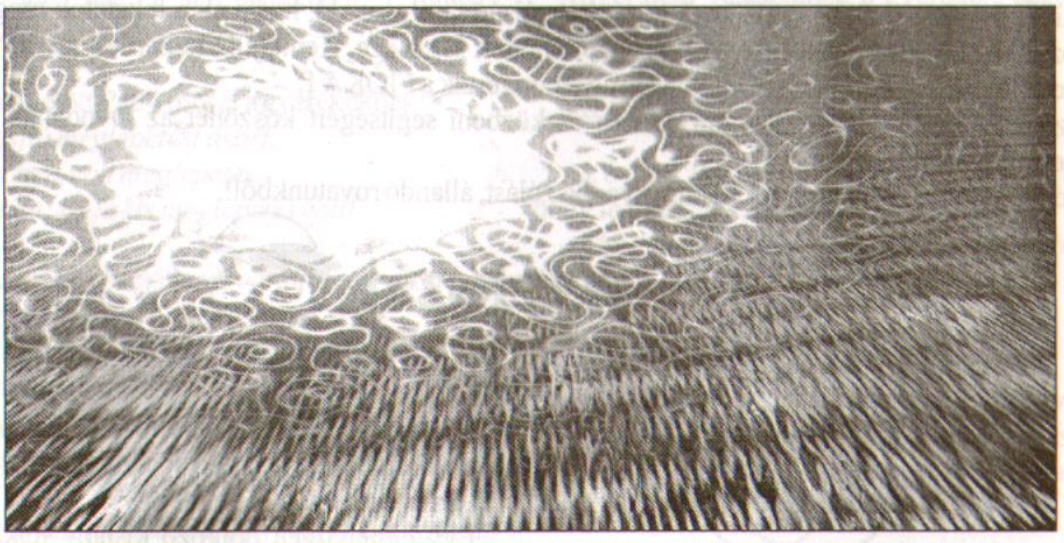
Nem óvtál!
Nem védtél!
Nem segítettél!
CSAK KÉRTÉL!!
Át nem öleltél.
Így a legmélyebb gödörbe löktél.
Nem tudtad, de élve eltemettél!

Eltűntek a fények, illatok, napok.
Majd sóhajok.
Tudtam már, nem szabadulhatok.

Nyitom szemem, fényt látok.
Lassan, de bátran a gödörből kimászok.

Vihar

Vihar előtti csend
Senki és semmi nem mozdul, még én sem.
Elalszom: álmot látok, ismerős!
Már nem sikoltok. A végére járok.
Mikor ébredek, vihar tombol, pusztító.
Nem, már nem félek!
Az ajtót kinyitom, a másikat magam után behúzom.
Mint záporozó könnyem hull az eső szakadatlan.
Mégis érzem, már látom is, új életre kél a föld.
Vele eszmélek, nem már nem félek.
Újra élek!!

Bemutatkozik az OVI-ÚJSÁG, a

Miért van szüksége egy óvodának saját újságra?

Fő célunk az indításkor az volt, hogy megmutassuk magunkat, formáljuk a szülők nevelési szemléletét, ötleteket és hasznos szórakozást nyújtsunk a családoknak, az amúgy is kevés, együtt töltött szabadidő eltöltéséhez.

Miért éppen FIÓKA az újság címe?

Azt szerettük volna érzékeltetni, hogy mint a madárszülők fiókáikat, olyan gondosan és szeretettel igyekszünk mi is, kis „emberfiókáinkat" nevelni, érzelmeiket gondozni, értelmüket tágítani. A családok és az óvodai nevelés szemléletét közelíteni. Együttműködve dolgozni azon, hogy jelenlegi világunk zavaros információhalmazából életkoruknak megfelelő értékeket közvetítsünk „fiókáink" felé.

Az első FIÓKÁT 2001. telén állítottuk össze, azóta 2-3 havonta, 8-12 oldalon jelenik meg. Jelenleg a 6. szám készült el. Minden alkalommal igyekszünk 1-1 fő témát körbejárni, ehhez kapcsolódva összeállítani a különböző állandó és változó rovatokat. Így központi téma volt már a Farsang, az Anyák napja, az ősz, a tél, a tavasz és most a Mikulás és a Karácsony. Az ideillő meséket, verseket, színezőket, képeket, feladatlapokat, barkács- és játékötleteket, a tréfás gyerekszólásokat óvónőink gyűjtik össze. Törekszünk arra, hogy időnként bemutassuk 1-1 csoportunk életét, szokásait, programjait. Arra is volt már példa, hogy szülő írt cikket az újságba.

Állandó rovatunk a „Csak szülőknek" című, ahol nevelési, egészségügyi témájú olvasnivalót találnak az érdeklődők. Minden alkalommal pályázatot is kiírunk, egyszerűen megoldható feladatokkal, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel vehessen részt rajta. A díjazottak jutalmazását az újság szerény bevételéből oldjuk meg.

Mivel óvodásoknak és szüleiknek készült az újság, nyilvánvaló, hogy pl. a feladatok megoldásához, a mesék felolvasásához szükséges a felnőttek segítsége. Reméljük, kellemes együtt töltött perceket tudunk szerezni a családoknak, míg átböngészik a FIÓKÁT.

Az újság előállításához nyújtott elvi és eszközbeni segítségért köszönet az Óvodának és az Önkormányzatnak.

Végül fogadjanak szeretettel néhány gyerekszólást, állandó rovatunkból!

Gyerekszáj

A II-es számú óvodában építkezés folyik. A gyerekeket először kicsit felzaklatta a bontás, a nyüzsgés. Krisztián megszeppenve kérdezte az udvaron:

- *Óvónéni, elromlott az óvodánk?*

Klaudia a főztjével kínálja az óvónénit:

- *Ez a pogácsa, ez a pogács, ez meg a lekvársó. Majd hozok csokicsaládét is!*

A gyerekek az asztalnál rajzolnak. A megérkező kisfiúnak az óvónéni odaköszön:

- Szervusz, Ákos!

Egy elmélyülten dolgozó kislány felkapja a fejét:

- *Óvónéni, adjál már a Zsákosnak is színezőt!*

A kiscsoportos Robi közli az óvónénijével:
- Neked van egy szerelmed!
- Igen? És kicsoda? – megy bele a játékba az óvónő.
- Én! – válaszol a kisfiú.
Ezen aztán összevesznek Milánnal, aki szintén az óvónéni szerelme.
- Kár veszekednetek! – békít az óvónő. – Én minden kisfiút szeretek!
Robi igencsak riadtan kérdezi:
- *A középsősöket is?*

Árpád, aki öt testvér közül a legkisebb, megállapítja:
- *Tudod, én otthon mindenkinek az öccse vagyok.*

Árpád így szól a dajka nénihez:
- Az anyukám már negyven éves. Öreg.
- Ejnye Árpi, én is annyi vagyok, de nem érzem magam öregnek! – válaszol Margitka néni.
- *No jó, de a mamám hetvenöt! És még nem halt meg!*

A gyerekek elmélyültem játszanak az udvaron. Martin kíváncsiskodik:
- *Tik meg mit játszotok? Egye fene!*

Anna feladatot ír az óvónéninek: 20=19+?
- *Ezt meg húszra kell kielégíteni!* – fontoskodik.

Elalvás előtt Petra mesél a gyerekeknek:
- *A kisfiú meglepetést akart.*
De nem is volt meglepetés.
Mondta: Ez jó kis meglepetés volt!

- Óvónéni! Voltál már strandon? – kérdezi Barnabás.
- Persze! És te?– kérdez vissza az óvónő.
- *Ühüm! Ott jó kis tyúkok vannak!*
Majd elbizonytalanodva felnéz:
- *Vagy gólyák...?*

Martin tízórai közben, pityeregve nézegeti az ujját:
-Mi történt, megharaptad?–kérdezi az óvónéni.
- *Nem! Az harapta meg!* – mutat vádlón a cukros kalácsra.

Az egyik kislányt Puporka Rékának hívják.
Mivel a gyerekek nem értették és furcsállották a nevét, elnevezték *„Buborékának"*.

Egy másik kislányt Virginiának hívtak.
A felnőttek Virdzsikének becézték. Ezt a kicsiknek igen nehéz volt kimondani, ezért egyszerűbb módon, *„Virslikének"* szólították a kislányt.

Rendszerező foglalkozás zajlik a vegyes csoportban. Őszi képeket válogatnak a gyerekek.
- Honnan gyűjti a méhecske a mézet? – hangzik el a kérdés.
- *Üvegből!* – érkezik a válasz.

Séta közben bárányokat láttak a gyerekek. Az egyik pöttyös volt.
- *Az a bárány bárányhimlős!* –állapította meg Ádám.

Klaudia lelkesen mesél a többieknek:
- *Amikor vótam kórházba, három pufót láttam az égen!*

Hogy hívják ezt az állatot? – kérdezi az óvónő.
Mivel nem válaszolnak a gyerekek, segíteni próbál:
- Ez a koalamackó.
- *Igen, malackó* – helyesel Gábor.

Az óvónő arra kéri a gyerekeket a mosdóban, hogy fésülködjenek meg.
- *Majd ha lány leszünk!* – feleli a tüsifrizurás Tomika.

Már hastáncot is tanulhatnak az érdeklődők

A kartali Rock and Roll tánccsoport

Községünkben szinte teljesen önszerveződő módon harmadik éve működik a tánccsoportunk. Az egyesületben nagy számú gyermek és serdülő fiatal tanulja ezt az új stílusú sporttáncot. Hetente kétszer egy-egy óra intenzív edzésen vesznek részt a táncosok, szerda és pénteki napokon. Az egyre magasabb szinten művelt látványos táncműsorainkat már Kartalon is több izben megcsodálhatták (a majálison, a Mozdulj Rá sportnapon, a Kartaliak a kartaliakért rendezvényen stb.).

Tánccsoportunk már több meghívásnak tett eleget, és továbiakban is vállalja a különbözö nagyszabású rendezvényeken való fellépést (pl. munkahelyi, családi ünnepségek, gyermeknap, fesztiválok stb.).

A táncosaink különböző kategóriákban szerepelnek, úgymint children (gyermek), serdülő, felnőtt show és csoportos színpadi látványtáncokban. Közülük versenyző szintű táncosokkal is büszkélkedhetünk, akik az elmúlt két évben dobogós helyezéseket értek el nagyobb versenyeken. Ez eddigi sikerek elérésében nagy szerpe volt a két táncoktatónak *Szalma Istvánnak és Kőmíves Erzsébetnek.* Kiemlkedő látványt nyújtott Kőmíves Erzsébet hastánc előadása, ezért a nagy érdeklődésre való tekintettel hastánc tanulásra is lesz lehetőség, kortól függetlenül.

A Rock and Roll mint dinamikus sporttánc egészséges mozgást biztosít: fejleszti a gyermekek ritmusérzékét, mozgáskoordinációját, állóképességét, tartós figyelmét, önfegyelmét, viselkedéskultúráját, közösségi szellemét és nem utolsó sorban javítja a gyermekek helytelen testtartását. A

rendszeres gyakorlás a folyamatos edzések fitté és ellenállóvá teszi őket. Az előzőekben felsoroltakat nagymértékben segíti az egyhetes edzőtáborozás is. Az utóbbi két évben nagy létszámban vettek rész táncosaink az Agárdon megszervezett nyári táncoktatáson. Az edzések mellett sokféle változatos programon vehettek rész a gyerekek, pl. hajókirándulás, strandolás a Velencei-tóban, különböző játékos vetélkedőkön stb. Ezek megszervezésében sokat segítettek a gyerekeket kísérő szülők és pedagógusok. Az idén is lesz lehetőség nyári tánctáborozásra!

Ez a közösség már egy kiválló csapattá formálódott, sikereik településünk hírnevét öregbítik szerte az országban. Ez a gyerekek lelkesedésének és a tánc iránti szeretetének köszönhető. Megalakulásunk óta egyre több környékbeli település gyermekeivel bővül a táncsoportunk.

Bízunk benne, hogy a gyerekek kitartása és érdeklődése továbba is megmarad a tánc iránt, és egyre ismertebbek lesznek, egyre nagyobb eredményeket fognak elérni.

Kőmívesné Galambosi Erzsébet

Csökkent a bűnesetek száma

Beszámoló a Polgárőrség tevékenységéről

Működésünk óta egyik célunk a lakossággal való jó viszony kialakítása. Mára elcsitultak azok a negatív hangok, melyek az első időben gyakran kritikaként értek minket. Községünk és polgáraink biztonsága érdekében egyre többen érzik munkánk fontosságát, biztatnak minket. Ezt az is igazolja, hogy gyakran keresnek fel minket kisebb-nagyobb problémákkal.

2002-ben megalakult a Gödöllő és Térsége Polgárőr Szervezetek Egyesülése, melynek mi is tagja lettünk.

Együttműködés:

Viszonyunk rendkívül jónak mondható az aszódi rendőrőrs vezetőivel, illetve állományával. Folyamatos köztünk az információcsere, ennek eredményeként sikeres felderítések igazolják a közös munka szükségességét.

Az elmúlt évben komolyabb bűncselekmény nem történt, a polgárőrség megalakulása óta jelentősen csökkent a garázdaságok száma is.

Szolgálatteljesítés:

Az elmúlt esztendőben 282 éjszakán láttuk el a polgárőri szolgálatot községünk területén. Felkérésre az iskolai bálokon rendezői feladatokat láttunk el, valamint a majálison is tevékenyen részt vettünk a biztosításban.

Augusztus 20-án Aszódon, a laktanyabúcsún láttunk el biztonsági feladatokat a helyi polgárőrség felkérésére.

Szeptember 14-én nagy létszámmal láttuk el a Szent Korona biztosítását.

A polgárőrség létszámáról:

2002. január 1-jén az egyesület taglétszáma 61 fő volt. Jelenlegi létszámunk 67 fő. Az újonnan belépettek között tudhatunk négy hölgyet, ők nappal teljesítenek szolgálatot, elsősorban a gyermekek védelmében.

A polgárőrség a tevékenységével és a lakosság együttműködésével tudja biztosítani, hogy Kartal továbbra is olyan biztonságos község maradjon, mint az elmúlt négy évben.

Bejelentéseit, észrevételeit a polgárőrség 06-30-299-5385-ös telefonszámán közölheti a nap 24 órájában.

Ezúton is megköszönöm magam és a község lakosainak nevében a polgárőrök egész éves munkáját.

Peterson János
a Polgárőrség elnöke

Visszatekintő és toborzó

Jöjjünk össze a Művelődési Házban!

Elgondolkodtam életem kisebb-nagyobb dolgain, eseményein, állomásain.

Ami az állomásokat illeti, csak a gyermek- és ifjúkorom idején volt belőlük több. Felnőtté válásomkor kiszálltam a folytonos helyzetváltoztatók robogó vonatából Kartalon, a Teremtő által nekem rendelt állomáshelyen. Hány éve történt az? Éppen 2003-ban 48 éve.

Hát nem engedek a "48-ból". Nem életrajzot kezdek írni most. Talán felesleges is lenne, mert az életem nyitott könyv a kartaliak előtt: egy levegőt szívtam az itt élőkkel éjjel nappal 48 évig. Velük éltem, dolgoztam aktív életem egészén, 38 éven át. Többféle beosztásban, de mindig tanítóként. Ehhez méltón igyekeztem élni és dolgozni.

1955/56-os tanév: Tantestület létszáma. 18 fő. Tanulói létszám: 750 fő.

Nevelők névsora *(felső sor)*: *Pogonyi Erzsébet, Jáki Mária (Ladócsyné), Szabó Júlia, Somos Margit, Maróti Éva, Turba Júlia, Bócz Olga (Herczegné), Szabó Rózsa, Molnár Krisztina, Fazekas Júlia.* **Alsó sor**: *Nagy Ottilia, Tóth Ernő ig. h. Soós Józsefné, Soós József ig., Szabó Mária, Fodor Sándor, Rába Mária, Orbán Zsófia.*

Kinek mi maradandót tudtam nyújtani? Ezt a volt tanítványok, szülők, ha végiggondolják, eldöntik. Én azt érzem, hogy tisztelnek, szeretnek sokan. Ez mindig fontos volt nekem, de különösen életem nagy tragédiája idején, 1999-ben. Azóta megtart itt engem, mert a házunk, az otthonom belső melegét kiegészíti a falu lakóinak kedvessége, szeretetteljes törődése, érdeklődése.

Mindez arra indít, hogy még valami tőlem telhetőt csináljak a faluban. Kértek már erre többször, többen is.

Tallóztam emlékeimben, gyűjteményeimben. Arra gondoltam, 2003-ban megpróbálok a Művelődési Ház lehetőségeinek igénybevételével a gyerekeknek gyűjtőmunkára, gyűjteményeinek kiala-

kítására ösztönző foglalkozásokat, az idősebbeknek, nyugdíjasoknak klubszerű összejöveteleket szervezni. Jó lenne indulásként szombaton kora délután kettőkor a tanulóknak, később a nyugdíjasoknak; jöhetnének valami jót, kedveset, hasznosat csinálni.

A foglalkozások programját a résztvevőkkel közösen alakítanánk ki.

Kedves Kartaliak!

Aki meghallja hívó szavam, jöjjön el! Legyünk és tegyünk együtt rendszeresen, folyamatosan minél többet testi és lelki egészségünkért, művelődésünkért, fejlődésünkért.

Herceg Jánosné Olgi néni

1955/56-os 2. osztály

(Herczegné Olgi néni először tanított osztálya)

Felső sor *(balról jobbra)*: *Sőregi István, Őszi József, Vastag László, Vincze László, Teffner György, Hajdu Pál, Pikács Rudolf, Konkoly István.*

Középső sor: *Bereczki István, Baranyi József, Tóth Erzsébet, Csóré Angéla, Csernyik Ilona, Péter Teréz, Karácsondi Erzsébet, Tóth Margit, Hrágyel Mihály, Lados János, Mészáros István.*

Alsó sor: *Zámbó Margit (kistestvére, Zámbó Ilonka), Kiss Ilona, Kardos Irén, Agócs Mária, Szlucska Emília, Makovinyi Mária, Kovács Teréz, Veréb Ilona, Pajor Erzsébet, Pethő Erzsébet, Bencsik Margit, Bereczki Mária, Kovács Borbála.* (Hiányzik 8 fő tanuló)

Dr. Katona Miklós

Az 1848-1849-es szabadságharc dicsőséges tavaszi hadjáratának eseményei a Galga mentén

(1849. április 2.-április 6.)

Az 1848-49-es szabadságharc a magyar nemzet történetének fényes korszaka volt. 1849 áprilisában hat nap alatt három nagy csatát vívott meg diadalmasan a magyar honvédsereg a Habsburg-birodalommal szemben. Győztünk 1849. április 2-án Hatvannál, április 4-én Tápióbicskénél és április 6-án Isaszegnél.

Április 2. és április 6. közti időben fontos hadszíntér volt a Hatvan és Gödöllő között elterülő terület, a Galga mente. A Galga mindkét partja mentén széles mocsaras területek voltak, főleg a tavaszi áradások idején. Közlekedés a környező falvaknál (Tura, Galgahévíz, Hévízgyörk, Bag, Aszód) épült fahidakon történt. Legfontosabb a Pest-Hatvan-Eger-Kassa postakocsi-út volt, amely Bag és Hévízgyörk között vezetett át a Galga bal partjára. A Galga ingoványos partja rendkívüli módon megnehezítette a csapatok mozgását.

A tavaszi hadjárat haditervét Vetter Antal, Klapka György és Bayer József ezredes dolgozta ki. Célja az osztrák Windisch-Grätz herceg csapatainak bekerítése és megsemmisítése április 7-én Gödöllő térségében. A hadiesemények a hatvani csatával kezdődtek. 1849. április 2-án Gáspár András ezredes VII. hadteste Hatvannál megverte Franz Schlich altábornagy osztrák hadseregét. A VII. hadtest 3 hadosztályból állt (Gáspár András, Kmetty György és Poeltenberg hadosztálya). Schlick jól képzett katona volt, a napóleoni háborúk egyik hőse - fél szemét is akkor veszítette el -, Hatvannál már megtapasztalhatta, hogy nem lázadó hordával, hanem jól szervezett hadsereggel áll szemben.

Az ütközet előtt még annyira lebecsülte a magyarokat, hogy katonáit „egy pompás magyar nyúlvadászatra"(„Auf eine brilliante ungarishe Haasenhetz") invitálta.

A városért folyó ütközet déltől este 6 óráig tartott. A Zagyva folyón átívelő fahíd birtoklásáért folyt a legádázabb küzdelem. A visszavonuló ellenség a hidat szétrombolta, de a magyar utászok megjavították. A magyar zászlóaljak átkeltek az elfoglalt hídon és várták a parancsot, de Gáspár ezredes nem engedélyezte a további üldözést, az ütközetet befejezettnek tekintette. Ez hadászati szempontból téves intézkedés volt. Ugyanez a tévedés többször megismétlődött a hadjárat során, például az isaszegi csata idején Gáspár Kisbagnál, az ún. Gáspár-gödörnél tétlenül várakozott kb. 16 ezer főt számláló seregével, és nem támadta meg a Máriabesnyőnél állomásozó osztrákokat. Az isaszegi ütközet után is célszerű lett volna üldözni a vesztes osztrákokat, sőt Buda visszafoglalása után Bécsig lehetett volna kergetni őket. Mindez elmaradt.

A hatvani csata vesztesége osztrák részről 200 fő, a magyar részről 150 fő. A győzelem után Gáspár ezredest tábornokká nevezték ki. Fő jelentősége, hogy a magyarok kijutottak a Zagyva vonaláig. Április 2-án Windisch-Grätz még Budán tartózkodott. Ide érkezett vasúton Lobkowitz alezredes és részletes szóbeli jelentés tett a hercegnek a hatvani ütközetről. Az ütközet után az

osztrák gyalogság és tüzérség rendezetlen sorokban menekült Aszód és Bag térségébe, másnap pedig tovább hátráltak Gödöllőre. Schlick Aszódra érve elhatározta, hogy a visszavonulást Gödöllőig folytatja, mert szerinte a magyarok a bagi-aszódi védelmi állást könnyen megkerülhetik. A visszavonulás fedezésre, a Galgai átkelőhelyek védelme céljából csupán a Montenouvo lovas dandár maradt vissza.

Windisch-Grätz április 3-án délután Gödöllőn állította fel a főhadiszállását. A hatvani csatát követő napon, 1849. április 3-án reggel Kmetty György lovashadosztálya felderítésre indult el Aszód irányába a régi Aszód-Hatvani út mentén, amely út ma a kartali határban, a 14 méter széles Császár útnak felel meg (Hatvani út). A kb. 2000 főt számláló Kmetty hadosztály a Pap-hídjánál, a Horváth-tanya, illetve a mai Kerekharaszt közelében osztrák lovasokra bukkant. A Pap-hídja a Kis-Kartal patakon ível át, ma is megtalálható, körülötte széles mocsaras, ingoványos terület van. Az ütközet veszteségei nem ismeretesek, rövid csetepaté után valószínű mindkét fél visszavonult.

Április 3-án délután Poeltenberg hadosztálya lovassági felderítést hajtott végre és egészen Bagig és Aszódig vonult előre, de jelentősebb erőkbe nem ütközött.

1849. április 4.

Windisch-Grätz összpontosított támadást akart indítani Hatvan ellen. Tekintélyes erejű lovasságot indított Hatvan felé, hogy megállapítsa milyen erőkkel rendelkeznek a magyarok. Az információk jelentős erőkről szóltak. Windisch-Grätz reggel 8 órakor megindult Gödöllőről az aszód-bagi állásba, ahonnan további előrenyomulást tervezett Hatvan irányába. A Csorich-hadosztály Aszód város közelében, a III. hadtest pedig Bagnál foglalt állást. A Csorich hadosztályt Windisch-Grätz április 3-án reggel Vácról irányította Gödöllő és Aszód térségébe mint erősítést, a III. hadtest támogatására. A herceg Hatvan irányába vonult lovasságával, Hatvan előtt tekintélyes magyar csapatokra bukkant, melyek rövid ideig tartó tüzelés után a Zagyva bal partjára húzódtak vissza. Az est beálltával Windisch-Grätz visszavonult az aszód-bagi állásba, anélkül, hogy felderítő akciója révén a helyzetet tisztázni sikerült volna, ezzel szemben a csapatokat feleslegesen fárasztotta. Aszódra visszaérve a Windisch-Grätz herceg másnapra, április 5-re általános támadást határozott el a Hatvannál álló magyarok ellen. Ezen a napon volt késő délután a tápióbicskei csata, amelyet osztrák győzelemként jelentettek Windisch-Grätz-nek.

Az 1849. április 5-i lovasütközet (Nagycsütörtök)

Az ütközet Kartal és Hatvan között zajlott le, pontos helyét nem ismerjük. Ebben az időben Aszód felől Hatvant két földúton lehetett megközelíteni, az egyik nyomvonala a mai 3-as főútnak, a másik ettől északra, a Kartalt érintő Császárútnak felel meg.

Windisch-Grätz április 5-én támadást indított Hatvan ellen. Eredeti haditervén változtatott és nem indított általános támadást, csak egy erőszakos kémszemlét, mert nem számíthatott Jellasich támogatására. Az általános támadás elhalasztása az osztrákok számára végzetesnek bizonyult, mert ezáltal a magyarok vették át a kezdeményezést.

Április 5-én reggel az Aszódnál és Bagnál álló császári sereg zöme az Aszódtól keletre fekvő magaslaton foglalt állást. A felderítést, ami inkább megfelelt egy kisebb támadó hadműveletnek,

Windisch-Grätz herceg személyesen vezette. Menetközben kiderült, hogy Hatvan város védelme nagyon jó, megtámadása kockázatos, nagy áldozatokkal járna, ezért mondott le az általános támadásról.

Délután 3 óra körül az osztrák Liechtenstein altábornagy megindult Hatvan felé két század könnyűlovassal, két század dzsidással, valamint két röppentyű üteggel. Hatvan előtt magyar előőrsökbe ütköztek, a két röppentyű azonnal lőni kezdte a magyarokat. Gáspár András azonnal utasította Görgey Kornél őrnagyot (Görgey Arthur fővezér unokaöccse), hogy két századával azonnal támadja meg és űzze el az ellenséget. Gáspár a támadásba bevonta Markovits Vince százados két századát és Zambelly Lajos dandárparancsnok Sándor huszárezredét is. A magyar sereg átkelt a Zagyva-hídon, megtámadta és visszaszorította a dzsidásokat. Ezek meghátráltak, de a két század osztrák könnyűlovas oldalba támadta a huszárokat. Görgey Kornél megpróbálta rendezni a felbomlott kötelékben vágtató huszárokat, de ez nem sikerült, és megkezdődött a visszavonulás Hatvan felé. Nemsokára azonban megérkezett a harctérre a négy század Sándor-huszár, és most már az osztrákoknak kellett fejvesztve menekülni Aszód és Kartal irányába.

A váltakozó harc után tehát mindkét fél visszavonult. A csatában részt vevő 4 magyar század vesztesége súlyos volt, több, mint a hatvani ütközetben. Az ütközet magyar vesztesége 2 tiszt, 53 katona, továbbá 17 katona fogságba esett. Ez részben azzal is magyarázható, hogy Görgey Kornél századában sok újonc harcolt, akiknek ez volt az első csatája.

A lovassági csetepaté után Windisch-Grätz visszavonta erőit Aszód és Bag községekig. A felderítés meggyőzte arról, hogy a magyar erőknek csak kisebb része áll Hatvannál.

1849. április 02.	hatvani csata magyar vesztesége	150 fő
1849. április 04.	tápióbicskei csata magyar vesztesége	800 fő
1849. április 05.	Kartal-Hatvan közti veszteség	55 fő
1849. április 06.	isaszegi csata magyar vesztesége	1000 fő
1849. április 10.	váci csata magyar vesztesége	150 fő

1849. Április 6. Nagypéntek napja

Windisch-Grätz tábornagy 1849. április 5-én éjjel 12 óra körül adta ki a parancsot, hogy a III. hadtest április 6-án reggel 6 órakor kezdje meg a visszavonulást Aszódnál és Bagnál lévő hadállásából Gödöllőre. A kiszolgáló különítmények már hajnal 6 órakor elindultak, és a Grassalkovich-kastélynál táboroztak le. Báró Csorich altábornagyot utasította, hogy 6-án reggel 6 órakor induljon el Aszódról, és Vácra vonuljon vissza egy menetben. A visszavonulás fedezésére egy lovas dandár maradt vissza a Galga mentén hátvédként. Az osztrákok tehát visszavonultak, a III. hadtest délelőtt fél 11 óra tájban már el is foglalta a számára kijelölt gödöllői állást. A máriabesnyői kolostornál Schütte vezérőrnagy dandára mint előőrs védelmi állást foglalt el. 1 óra körül ide lett irányítva a Lobkowitz-hadosztály is.

Görgey Arthur, a magyar fővezér, akinek a főhadiszállása április 5-én még Szentmártonkátán volt, úgy vélte, hogy az ellenség április 6-án még nem mozdul Aszód és Bag térségéből, ezért a következőket rendelte el: a VII. hadtest Hatvanból nyomuljon előre a Galgáig és foglalja el Bag községet.

Gáspár András tábornok, mint a különálló VII. hadtest parancsnoka április 6-án Hatvanban a következő parancsot (477 számú) bocsátotta ki:

„Az egész hadtest előre nyomul Bag felé. Kmetty-hadosztály képezi az arcvédet, reggel 7 órakor indul ki és az aszódi országúton addig nyomul, ahol balra a mellékút letér Hévíz felé, itt balra egyenest Hévíznek, Hévízgyörknek Bagra menjen. Poeltenberg-hadosztálynak, amely 8 órakor indult, feladata: egyik részével a főúton Aszódra nyomulni, egy másik dandárjával pedig Kartal felé foglalkoztatni az ellenséget. Ezen hadosztály megakadályozza nehogy az ellenség a főúton előre törjön. Gáspár András hadosztálya Kossuth őrnagy parancsnoksága alatt 9 órakor kel útra, Turán, Hévízen és Hévízgyörkön át Bagra vonul és segíti a támadást az utóbbi hely ellen."

A Kmetty-hadosztály elfoglalta Turát, Galgahévízt. Hévízgyörk és Bag között Schlik lovassága ütközött, de az harc nélkül visszavonult. Az előrenyomulást gátolta, hogy 1849. Húsvét táján az eső már napok óta esett, a sár óriási volt, a Galga kiöntött, az átkelést nehezítette. Az Aranyos- és Egres-patak part menti szakaszai is elmocsarasodtak. Kmetty-hadosztálya dél körül ért Bagra, de ekkor az osztrákok már elhagyták a falut. Kmetty megállás nélkül tovább vonult a Hathegy alján a Szoroskán keresztül Csintovány és Kisbag irányába, és megközelítette Egerszeget és Domonyi-völgyet. A szűk völgyszorosban az Egres- és Aranyos-patak mentén ingoványos rétek terültek el. A patakok jobb partján a magas dombokat egybefüggő erdő borította. Átkelni fahidakon Csintoványnál, a Kisbagi csárdánál és a Máriabesnyői Kolostor közelében a Zöld-háznál lehetett. A Kisbagi csárda mellett egy völgyhajlatban az előrenyomuló sereg rövid időre megpihent. A bagiak ezt a határrészt ma is Gáspár-gödörnek nevezik. A falusiak sokáig ápoltak itt egy honvéd sírt, de a helye ma már nem azonosítható be.

Kmetty lassan nyomult előre eleinte a gödöllői-bagi régi postakocsiút mentén és fél egy tájban a máribesnyői kolostortól keletre, Egerszegnél a Schlik által hátvédként hátrahagyott Auersperg-vértesekra bukkant. Kisebb lovas ütközet zajlott le. Az osztrákok azonnal jelentették Windis-Grätznek, hogy Bag felől egy magyar hadoszlop közeledik. A tábornagy a Grassalkovich-kastély előtti téren éppen ebédelni készülő Lobkowitz-hadosztályt küldte a Gödöllőtől keletre kiszemelt állásba. Nem sokkal később a Liechtenstein-hadosztály is Besnyőre lett irányítva.

Kmetty ezredes felismerte, hogy öntevékeny, bátor hadművelettel meglepheti az ellenséget. Önálló elhatározásból indult meg Máriabesnyő felé három zászlóaljjal, egy üteggel és egy század huszárral. Nem a Gödöllőre vezető országút mentén támadott, hanem Kisbagnál a Rab Jancsinak nevezett erdei úton felvonult az erdővel borított hegygerincre és erdei utakon közelítette meg a Zöld-ház irányába a máriabesnyői kolostort, ahol a Lobkowitz- és Liechtenstein-hadosztály elsáncolta magát. A kolostor közelébe érve hallotta az időközben elkezdődött isaszegi csata ágyúdörgését. Kmetty el akarta foglalni a kolostort. Két zászlóaljjal (10-es és 23-as) megindította a támadást, míg a harmadik tartalékban maradt. Ágyúi is megszólaltak, célba vették az ellenséget, de a nagy távolság miatt kárt nem tettek benne. A zászlóaljak leértek a szűk völgyszorosba, már majdnem közelharcra került sor, amikor Kmetty visszavonulást rendelt el. Gáspártól nem érkezett segítség, pedig a kolostort Gáspár seregéhez mérve igen gyenge erő védte. Minden remélt segítségtől megfosztva üttette meg a dobokat visszavonulásra.

A roham félbeszakadt, Kmetty Bagra vonult seregével. Másnap Gáspár a haditerv szerint megtámadta ugyan a kolostort, de az akkor már üres volt, mert a császári seregek Gödöllőn jóval túl voltak.

Az újabb kutatások szerint a Kmetty seregrészéhez beosztott lengyel légiósok, midőn hallották Isaszeg felől a heves ágyúzást, önként elhagyták táborhelyüket és Isaszegre siettek gyalogságukkal, lovasságukkal és néhány ütegükkel. Hősi elhatározásukkal jelentős erősítést tudtak nyújtani az Isaszegnél harcolóknak, tehát a Gáspár-hadtestből önként átjött lengyel légió részt vett az isaszegi csatában.

Görgey délután 3 óra körül érkezett Isaszegre Kóka felől. A Királyerdőnél ekkor kapta meg Gáspár tábornok jelentését, hogy a VII. hadtest harc nélkül megszállta a Galga vonalát és Gödöllő felé vonul előre. Egy huszártiszt, Fekete Lajos hadnagy a 9. Miklós huszárezredből vágtatott Görgeyhez és jelentette, hogy az ellenség a Galga vonalát kardcsapás nélkül feladta, s a VII. hadtest Gödöllő irányába nyomul. Görgey ezután már biztosra vette a magyar győzelmet. Fekete Lajos hadnagyot Görgey később, 1849. április 8.-i gödöllői hadiparancsában „az ellenség által megszállt területen keresztül az isaszegi csatatérre való sikeres parancsőrtiszti lovaglásáért" főhadnaggyá léptette elő. Görgey Fekete jelentését helytállónak tartotta és arra számított, hogy a VII. hadtest nemsokára megjelenik Isaszegen az ellenség háta mögött. Ez nem következett be. Gáspár magatartása passzív maradt. Utólagos védekezése, hogy Bagnál további parancsra várva maradt veszteg, nem fogadható el, mint önálló hadseregparancsnoknak túlerejével a Lobkowitz-hadosztályt meg kellett volna támadnia és azt visszaszorítva az isaszegi csatában részt kellett volna vennie. Gáspár VII. hadteste – kb. 16.000 katona – az isaszegi csatatértől néhány kilométerre, Bagnál tétlenül állt, e bűnös mulasztás miatt a magyar sereg majdnem vereséget szenvedett. Windisch-Grätz elkerülte a megsemmisítő vereséget, vissza tudott vonulni Pest felé. Gáspár megismételte hatvani hibáit Bagnál. Túlzottan ragaszkodott a parancsok írott formájához, és csekély példáját adta az egyéni kezdeményezésnek. Súlyosan mulasztott Görgey is, mert kötelessége lett volna utasítani Gáspárt a támadásra.

Az isaszegi vereség után, április 12-én Windisch-Grätz-et Ferenc József császár leváltotta. A leváltás szörnyű megszégyenítés volt számára. A tavaszi hadjárat során a magyar honvédsereg egy hónap alatt tönkreverte Windisch-Grätz csapatait, amelyek képtelenek voltak bárhol is megvetni lábukat.

Utánpótlásunkról

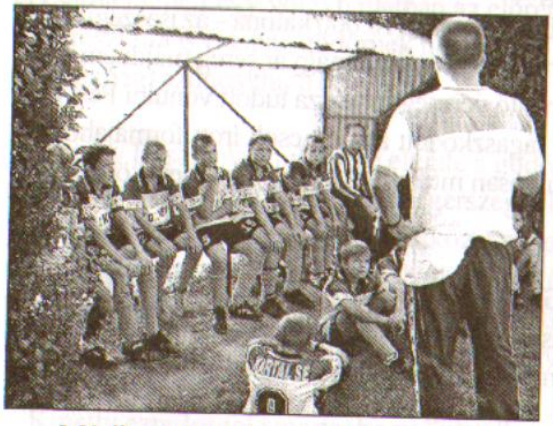
Véget ért a bajnokság az utánpótláscsapataink számára. Mindkét csapat jól szerepelt, a gyerekek sokat fejlődtek. A félpályás csapatunk kilenc mérkőzést játszott, ebből 5 győzelem és 4 vereség volt, 43 gólt rúgtunk.

Az eredmények a következők voltak:

Kartal - Iklad	0-7	Isaszeg - Kartal	1-6
Kartal - Veresegyház	1-2	Mogyoród - Kartal	6-4
Kartal - Kistarcsa	13-1	Bag - Kartal	3-7
Kartal - Tura	3-2	Hévízgyörk - Kartal	3-2
Erdőkertes - Kartal	5-7		

Annak ellenére, hogy itt közlöm az eredményeket, az a véleményem, hogy a gyerekeknél nem szabad, hogy az eredmények hajszolása legyen a cél. A lényeg, hogy megtanuljanak mindent a labdarúgásról.

A 6 éves kortól 12 éves korig tartó életszakasz az, ahol a gyermek minden mozgásformát könnyen képes elsajátítani. Ebben az időszakban kell nekik minden technikai elemet megtanulni. Ezen gyerekek közül többen jövőre már nagypályán fognak játszani. Nehéz lesz átállni a nagypályára, de azon leszünk, hogy ez minél zökkenőmentesebben menjen.

Másik csapatunk, a serdülő tíz mérkőzésből nyolcat megnyert, egy döntetlen és egy vereség a mérlege. A tíz mérkőzésen összesen 44 gólt rúgtunk és csak 6 gólt kaptunk.

Eredményeink a következők voltak:

Mogyoród - Kartal	0-4	Kartal - Bag	6-4
Isaszeg - Kartal	1-8	Kartal - Erdőkertes	6-0
Domony - Kartal	1-0	Kartal - Aszód	6-1
Vácszentlászló - Kartal	0-1	Kartal - Hévízgyörk	7-1
Iklad - Kartal	1-1	Kartal - Pécel	5-1

A serdülő csapatnál az a cél, hogy a játékosok megszerezzék a szükséges mérkőzéstapasztalatokat. Az eredményt nem szabad megkövetelni, ezt először 17-18 éves korban lehet számon kérni.

Ebben az évben iskola csapataink csatlakoztak a *Bozsik I.* programhoz. Négy korosztályban indítottunk csapatokat. A legfiatalabb korosztályú csapatunk az 1994. január 1. után született fiúk,

velük *Kerekes Csaba* tanár úr foglalkozik. Az 1992. január 1. után születettek és a két, 1990. január 1. után születettekből álló csapattal én foglalkozom. Legközelebb a körzeti diákolimpián fogunk a csapatokkal részt venni, ami december elején lesz Bagon. Január 1-től szeretnénk belépni a *Bozsik II.* programba, ami az egyesületi programot jelenti. Ezzel 40-60 fővel gyarapodna az igazolt gyermeklabdarúgók száma. A tehetségesebbeknek pedig módjuk nyílik arra, hogy a körzeten kívül is megmutathassák, hogy eddig mit tanultak a labdarúgás tudományából.

De Kartalon nemcsak labdarúgó utánpótlásról beszélhetünk. Nagyon sok tehetséges atléta bontogatja szárnyait településünkön. Közülük többen sporttagozatos középiskolában szeretnék folytatni tanulmányaikat. Az atlétákkal *Tóth Marianna* tanárnő foglalkozik. Eredményeiket szeretném felsorolni, ami nem könnyű feladat.

Hatvani Futófesztivál - 2002. április:

1989-90-ben született fiúk (2000 m):

4. Pethő Attila
5. Juhász Ádám
8. Hajdú István
9. Tóth Zs. Balázs

1989-90-ben született lányok (2000 m):

3. Kassai Alexandra
8. Hévízi Nikolett

Pest megyei diák duatlon döntő 2002. szeptember 21.

III. korcsoportos fiú csapat 2. hely:
Juhász Ádám, Urbán István, Káposztár Tamás

III. korcsoportos leány csapat 3. hely:
Kassai Alexandra, Nemes Mónika, Kovács Enikő

Nemzeti Atlétikai Program, Gödöllő, többpróba bajnokság - 2002. október 8-10.

II. korcsoportos fiú csapat, 2. helyezés:
Kiss Richárd, Mándoki Gábor, Nagy Gábor, Prauda István, Prauda Péter, Baranyi Zoltán, Szűcs László

II. korcsoportos leány csapat, 2.helyezés:
Kovács Barbara, Fodor Éva, Vincze Lilla, Tóth Zs. Noémi, Holicza Tímea, Ecker Katalin

II. korcsoportos fiú, egyéni összetett, 2. helyezés: *Prauda Péter*

II. korcsoportos fiú, egyéni összetett, 3. helyezés: *Kiss Richárd*

III. korcsoportos fiú csapat, 3. helyezés:
Juhász Ádám, Nagy Dániel, Urbán István, Káposztár Tamás, Kiss Roland, Szabó Attila

III. korcsoportos leány csapat, 3. helyezés:
Szászi Krisztina, Kassai Alexandra, Urbán Anikó, Fogarassy Tünde, Kovács Enikő, Nemes Mónika

Váltóbajnokság, Gödöllő - 2002. 10. 18.

II. korcsoportos leány csapat (6x100 m), 2. helyezés: *Holicza Tímea, Vincze Lilla, Tóth Zs. Noémi, Gyetván Katalin, Kleizer Alexandra, Kovács Barbara*

II. korcsoportos fiú csapat (6x100 m), 1. helyezés: *Prauda Péter, Prauda István, Kiss Richárd, Győri Attila, Mándoki Gábor, Nagy Gábor*

III. korcsoportos fiú csapat (4x200 m), 3. helyezés: *Nagy Dániel, Urbán István, Juhász Ádám, Káposztár Tamás*

III. korcsoportos leány csapat (4x200 m), 4. helyezés: *Fogarassy Tünde, Urbán Anikó, Kassai Alexandra, Kovács Enikő*

III. korcsoportos leány csapat (4x200 m), 8. helyezés: *Magyar Edit, Szászi Krisztina, Nemes Mónika, Bugyi Gabriella*

Láthatják, mennyi tehetséges sportoló gyermek van a településen. A kérésünk csak annyi, engedjék sportolni a gyerekeket. Ne a sporttól tiltsák el őket, ha véletlenül rossz jegyet visznek haza. Egy sportoló, energiával, életkedvvel teli gyermeknek a tanulás is sokkal könnyebben megy.

Kratofil Sándor

"Az út benned van..."

Kyokushin bajnok oktat községünkben

Szecsei Szilárd és Kassai Szilvia - két fiatal, ambiciózus sportember. Tulajdonosai a Rákóczi út 56-ban található kondi teremnek. Régóta figyelemmel kísérem tevékenységüket, s úgy gondolom, eredményeik megérettek a bemutatásra.

-Mióta működik a kondicionáló terem? Milyen a felszereltsége?

-2001. márciusában nyitottuk meg az edzőtermet. Azóta üzemel a szolárium is. Az igények fokozatos növekedése miatt 2002. októberében a létesítményt háromszorosára bővítettük, melybe újabb edzőterem, szauna és új öltözők kaptak helyet. Egy alapos, a tevékenységet részletesen ismertető pályázatot nyújtottunk be az Ifjúsági és Sportminisztériumhoz, ami pozitív elbírálást kapott, így az eszközkészletünket bővíthettük. A terem alapterülete: kb. 300 m^2, így többféle tevékenységre alkalmas. Igyekeztünk a legmodernebb edzőtermi szabadsúlyos gépeket beszerezni. Törekedtünk arra, hogy a terem hangulata lehetővé tegye a hobbi szintű és versenyzői szintű munkát is.

Tapasztalataink szerint a cardiogépek teret követelnek a fitnessekben, szerepük meghatározó. Szeretnénk olyan embereket is idecsábítani, akiket nem vonz a súlyok mozgatása, viszont kedvelik a megterhelő, kemény, aerob jellegű edzéseket. Magyarország piacvezető cardiogép forgalmazójától (Sports Art) futópadokat, lépcsőző gépet, fekvőkerékpárt szereztünk be. Az edzőterem kialakításakor messzemenően figyelembe vettük a sokoldalú kihasználhatóságot és a profizmust. A 70m^2-es, körbetükrös, sportpadlóval ellátott (HAMMER cég által felszerelt boksz zsákok, kesztyűk, egyéb kiegészítők) terem mindhárom itt folyó edzés igényeit kielégíti.

Ma már egy jó fitness központ elképzelhetetlen szauna nélkül. Mi ezt kiegészítettük egy 16C-os (víztisztító berendezéssel ellátott, fertőzésmentes) merülő medencével. Az öltözők, zuhanyzók, a Turbo Solarium jóval tágasabbak, világosabbak lettek az átépítés következtében.

-Kik járnak ide?

-Úgy tűnik, törekvéseinket siker koronázhatja. A gyerekeken és a fiatalokon kívül sikerült a középkorú urakat és hölgyeket is megérintenünk. Külön öröm ez azért is, mert végre sikerül az embereket meggyőzni arról, hogy az itt folyó kemény munka, ill. a velük szemben támasztott követelmények az ő érdeküket szolgálja.

-Szilárd, téged aktív sportolóként ismertünk meg. Mesélj magadról!

-Tulajdonképpen mindig sportoltam, de az igazit, a Kyokushin karatét 11 évvel ezelőtt találtam meg. Ez a viszonylag hosszú, folyamatos edzéssel eltöltött idő megtanította velem, hogy csak és kizárólag a kőkemény, rendszeres és kompromisszumok nélküli munka hozhat eredményt a sportban és az életben egyaránt. A versenyeimtől és eredményeimtől - úgy gondolom - sokkal fontosabb, hogy ezt az alapigazságot át tudjam adni a tanítványaimnak. Épp ezért csak felsorolásszerűen: 2001-ben feketeövet, mesterfokozatot szereztem; 5 éve vagyok a Nemzeti Válogatott tagja, *többszörös magyar bajnok* ill. helyezett; a tokiói VB-n legfiatalabb magyarként az első 32 között, a barcelona-i EB-n legeredményesebb magyarként 5. helyen végeztem nehézsúlyban.

A Kyokushin egyik legfontosabb mozgatórugója a hierarchia. Fontosnak tartom, hogy akár a konditeremben, akár a box- vagy karateedzésen ez a kölcsönös tisztelet érvényesüljön.

-Van-e utánpótlás?

-Akik a sport területén dolgoznak, egyöntetűen azt vallják, hogy a magyar sport felemelkedése a minőségi utánpótlásnevelés kezében van. Ezt tapasztaljuk mi is, hiszen ők azok, akiket talán a legjobban megérint az „edzőterem szaga". A teljesség igénye nélkül két nevet szeretnék kiemelni, példaképei lehetnének bárkinek. Ők erőemelő bajnokaink: *Kassa Szabolcs és Putyera József.* Amíg ilyen srácokkal dolgozhatunk, addig semmilyen fáradság nem vész kárba.

-Szilvi, te vezeted a Thai-Geri edzéseket. Mit takar ez?

-A Thai-Geri a Tae-Bo és a Kyokushin karate elemeit, valamint az aerobik zenés hangulatát ötvözi egy új XXI. századi mozgásformává. Az edzés célja nemcsak a test fejlesztése, hanem ezzel együtt a lélek építése is. Zsírégető hatása mellett fejleszti az állóképességet, és látványosan átalakítja a testet. Az edzéssel szemben támasztott igények: súlycsökkenés, izomnövekedés. Ne tartson sokáig, legyen benne nyújtás, relaxáció, ne legyen koreografált. A vendég izzadjon, hogy érezze, mennyit dolgozott. Javuljon a testtartása, fejlődjön az önbizalma. Olyan helyen szeretne edzeni, ahová nem csak „modellek" járnak. Az együttmozgás élménye közelebb hozza az embereket egymáshoz.

Az edzések jó hangulatban telnek, mert egyszerű, s mégis bonyolult, stresszlevezető. Nem érzi magát a vendég "bénának". Harci atmoszférát teremt, uniformizált. A Thai-Geri azokat a harciasabb nőket, férfiakat és küzdősportok kedvelőit célozza meg, akiknek már kevés az aerobik. Én a Thai-Gerit *Klain Elizától* (nemzetközi Tae-Bo presenter, többszörös magyar és nemzetközi Kyokushin karate bajnok) tanulhatom, aki ezt felépítette. A tanfolyamon a gyakorlat mellett anatómiát, zene-, edzés- és Thai-Geri elméletet tanultunk. Egyetemi tanárok, gyógypedagógusok, orvostanhallgatók készítettek fel minket. A legegyszerűbb ütéstől a legbonyolultabb technikáig mindent megtanultunk. A vizsgáink több danos Kyokushin karate mesterek és Tae-Bo oktatók előtt zajlanak. Oklevelem 2003-ban remélhetőleg már díszítheti az edzőterem falát. Mottónk: *"Az út benned van, a Thai-Geri az ösvény."*

-Mit ajánlotok az iskolás korosztálynak?

-A szervezett edzés, a fegyelem és a tisztelet miatt - amit mellesleg hiányolok ebből a korosztályból - az ő részükre a box vagy a karate edzést részesíteném előnyben.

-Jártak-e itt versenyzők? Mit szóltak a körülményekhez?

-Válogatott társaim és más versenyzők látogatták meg edzéseimet és magát a termet. *Takács Zoltán,* a 2000-es év Szuperbody összetett magyar bajnoka így nyilatkozott edzőinknek: *„Büszkék lehettek rá, hogy ilyen igényesen ellátott teremben dolgozhattok!"*

További tervek, lehetőségek?

-Szeretnék minél több versenyzőt nevelni azért, hogy amit én kaptam eddigi pályafutásom során a versenysporttól, azt ők is megkaphassák! További terveink materiális feltételei adottak, már „csak" az anyagiakban, szponzorálásban folynak egyeztetések helyi, prominens személyiségekkel és vállalkozókkal. Ha bárki úgy érzi, hogy ezzel a tevékenységgel öregbíthetjük Kartal hírnevét, ha tud támogatást nyújtani munkánkhoz, azt ezúton is köszönjük! Nem szeretnénk megfeledkezni azokról sem, akik hobbiszinten, a saját jó közérzetük miatt tréningeznek nap-mint nap töretlen lelkesedéssel. Számunkra legnagyobb siker az, ami vendégeink arcára íródik egy-egy edzés után. Itt szeretnénk megköszönni mindazok segítségét, akik munkájukkal támogatták az építkezést!

Kartal híresség einek sora bővült. Csak ajánlani tudom ezt a kultúrált és nagyon igényes lehetőséget a szabadidő hasznos eltöltéséhez! Különösen ajánlom azoknak a fiataloknak, akik értelmesen szeretik tölteni szabadidejüket. Minden szülő nyugodt lehet, míg gyermeke itt edz! A tulajdonosoknak további sikereket kívánok!

A konditerem nyitvatartása: hétfő - szombat: 9-21 óráig
Box edzés: kedd, csütörtök, szombat: 18-19^{30}-ig
Kyokushin karate edzés: hétfő, szerda, péntek: 18-19^{30}-ig
Thai-Geri edzés: kedd, szerda, péntek: 19^{30}-20^{30}-ig

Egy kis kézügyesség

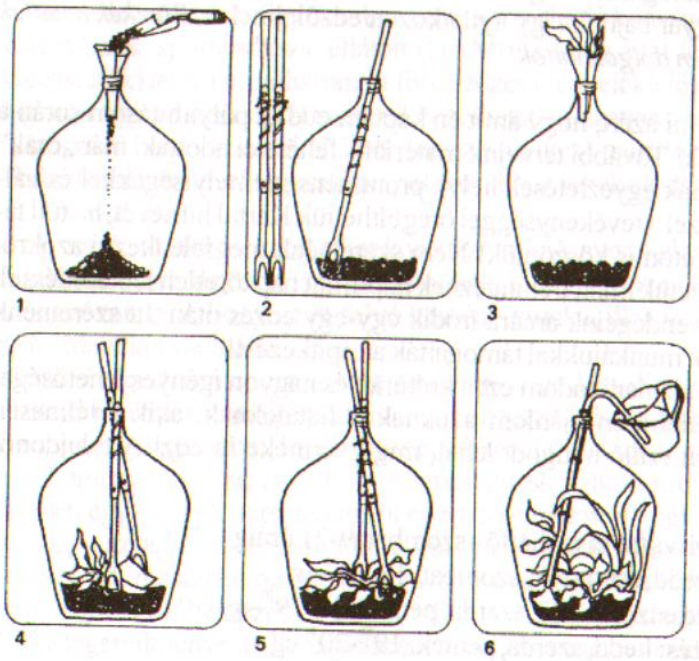
Palackkert a szobában

Belső térben alkalmas lehet szobanövények nevelésére egy 30-50 literes, fehér színű üvegballon. A zárt üvegedényben a növény számára kedvezőbb, párás mikroklíma alakul ki. A palackba páraigényes, apró növényeket tele pítsünk. Az edény aljára mosott, apró szemű folyami kavicsot, erre 10 cm vastag tőzeget kell teríteni, ebbe közvetlenül telepíthető a növény.

Az edénybe csak azonos igényű növényeket helyezzünk. A növények elrendezését, megválasztását az edény alakjának és méretének megfelelően végezzük. A lakásban a palackot mindig a hangulathoz megfelelő helyre tehetjük. Palackba telepíthető növények: *Pilea cadierei, Pilea num mularifolia, Peperomia obtusifolia Variegata' Fittonia verschaffeltii, Selaginella apoda stb.*

A palackba telepítés műveletei:

- tisztára mosott, száraz palackba mosott folyami kavicsot, fertőtlenített tőzeges komposztföldet szórunk papírtölcséren keresztül úgy, hogy a palack oldalfalára ne szóródjon föld
- pálcákra kötözött eszközökkel (kis kanállal, villával) egyengetjük el a földet
- a kis növénykéket papírtölcsérbe fogva toljuk be az üveg nyílásán
- pálcikákra erősített eszközök segítségével helyére igazítjuk a növényt
- a pálcához erősített gumicsővel a növények tövéhez vezetve a vizet, óvatosan beöntözzük a friss telepítést.

Egészségünkért!

Évente maximum 50 óra napozás ajánlott, beleértve a szoláriumozást is!

Minél világosabb színű valakinek a bőre és a szeme, annál magasabb faktorszámú napvédőt kell használnia. A fényvédő faktor arról árulkodik, hogy a termék használatával mennyivel hosszabb ideig tartózkodhatunk a napon. Ha valakinek világosabb a bőre, csupán 15 percig sütkérezhet következmények nélkül.

A szervezet sav- és lúgháztartása

Amikor fáradtnak, kimerültnek érezzük magunkat, amikor egy egyszerű nátha is képes ágynak dönteni bennünket, talán nem is gondolunk arra, hogy nem feltétlenül csak a túlstresszelt, hétköznapok a ludasak teherbíró képességünk, szervezetünk ellenálló képességének csökkenésében.

Táplálkozáskutatók ugyanis jó ideje tudják már, hogy a különféle civilizációs ártalmak kevésbé képesek legyőzni azokat, akiknek szervezete nem savasodott túl. A szervezet túlsavasodása ugyanis befolyásolással van az anyagcserénkre, így egész szervezetünk működésére. A túl sok sav károsítja a létfontosságú szerveket, megtámadja a szöveteket, szív- és érrendszeri, keringési betegségeket idézhet elő. A savtúltengés következtében a szervezet önvédelmi képessége csökken, de károsodhat az emésztő- és idegrendszer is.

A savasodás tünetei egyébként igen szerteágazóak lehetnek, a sav felbukásán át, a különféle bőrbetegségekig, a mozgásszervi panaszoktól a kedélybetegségekig. Az egészséges szervezetben 20% a sav, 80% a lúg aránya. Ha ez az arány megváltozik, a túl sok sav megakadályozza a sejtek anyagcseréjét, a szervezet egyensúlya megbillen. Bizonyos ételekkel előidézhetjük, másokkal pedig megátolhatjuk a szervezet elsavasodását, illetve biztosíthatjuk a lúg-sav arány stabilizálását. Ez utóbbi azért is fontos, mert a túlsavasodáskor a szervezet saját tartalékából - a csontokból a porcokból, a vérből - von el olyan ásványi anyagokat, amelyek a túl sok savat semlegesítik.

A szervezet savasodását előidéző ételek: a túlfinomított ételek, a fehér lisztből készült kenyér és pékáruk, tésztafélék, különféle szénsavas italok, túl sok állati fehérje. A szervezet lúgegyensúlyát biztosítják a gyümölcs- és zöldségfélék, a teljes kiőrlésű lisztből készült kenyérfélék, a joghurt, a kefir, a szójából készült termékek.

Életmódtanácsok a mozgásszervi bajok elkerüléséhez

Mindig egyenes ülőkéjű széken üljünk, lehetőleg hátunkat megtámasztva. Magasan ülni egészségesebb, mint alacsony, előre lejtő széken, ülőkén ülni egészségesebb, mint hátrafelé lejtőn. Az iskolában nyolc-tíz órát ülő gyerekeinket ne engedjük ülni szabadidejükben, inkább feküdjenek hason.

Soha ne aludjunk matracon. A kemény fekhely alátámasztja testünk minden pontját, nem merevednek el alvás közben az izmaink. Ne aludjunk mindig ugyanabban a pózban, tudatosan változtassuk a testhelyzetünket.

Téli immunerősítés:

Hideg, szürke téli napokon fáradtnak, levertnek érezzük magunkat, semmihez sincs kedvünk. Mintha téli álmot aludna szervezetünk. Ilyenkor immunrendszerünk nincs csúcsformában. Az immunrendszer erősítéséhez mindenekelőtt vitaminokra, ásványi anyagokra van szükségünk, ugyanis ezek segítik immunsejtjeink felépítését, megerősítését.

Jó tudni, miben mi található

Béta-karotin: sárgabarack, dinnye, sárgarépa, sütőtök.
A-vitamin: sárga és vörös színű gyümölcsök, zöldségfélék.
C-vitamin: narancs, citrom, grapefruit, csipkebogyó, homoktövis, erjesztett zöldségek, paprika.
E-vitamin: szója, olívabogyó, kukorica, hidegen sajtolt növényi olajak.
Cink: káposztafélék, spárga, kukorica, hüvelyesek.
Szelén: gumós növények, káposztafélék
Vas: feketeribizke, sárga és görögdinnye, articsóka, bab, cikória, spenót, sóska, szója, tök.

Immunerősítéshez ajánlott táplálék: fokhagyma, hagyma, póréhagyma, snidling, fekete retek, zeller, brokkoli, spárga, édeskömény. Ne feledjük, hogy a propolisz is fontos immunerősítő!

Immunkárosítók

Rossz táplálkozási szokások
Természetellenes életmód
Káros szenvedélyek
Krónikus stressz-túlterheltség
Élelmiszer-adalékok
Fény-, levegő- és mozgáshiány
Élvezeti szerek
Lelki traumák

Nagyanyáink tudománya

Fűben-fában az orvosság

Gyógynövényekkel történő gyógyulás a teremtéstől napjainkig elkísér bennünket.

Különböző kultúrákban agyagba rajzolva, később írva találjuk a betegségek tüneteinek enyhítésére, gyógyítására használt gyógynövényeket. Nem csak a fű, fa, termések, a kőzetek, a víz, a talaj maga is gyógyító az emberek számára.

Volt szerencsém látni Nagymamám, Édesanyám kora tavasztól, késő őszig amikor fakérgeket, rügyeket, virágokat, terméseket, bogyókat, gyökereket, gumós növényeket szedtek. A padláson szárították. Tiszta, fehér szütyőkben tárolták. Én nem értettem a dolgot, hogy miért kell harmaton, eső előtt vagy után szedni ezeket a gazokat. Ha betegek voltunk, már készült a tea, a főzet párolgásra, borogatásra, fürdésre, méreg-telenítésre.

A mi világunk a gyógynövényekből készült tabletták, teakeverékek, kenőcsök, injekciók kora volt. Talán azért, mert könnyebb volt kiíratni, gyógyszertárakban megvenni.

Úgy tűnt, hogy elfelejtem a kényelem miatt az őseim által fondorlatos módon átadott tudományt. Gyermekeimet én gyógyszerrel, Anyukám természetes gyógymóddal gyógyította. Sokszor szembesültem a gyógyulás lerövidült idejével. Ezekből szeretnék egy pár dolgot leírni.

A kamra fehérre meszelt falát csipegették titokban csemetéim. Használt a kifőzött, mozsárban megtört tojáshéj. A frissen kifejt tehéntej, vaj, író, túró, aludtej. A csontozat erősítésére bab, borsó, lencse, mák, dió szolgált változatos ételekkel.

Nyáron olyan változatosan készítette a salátákat több zöldség felhasználásával. Ügyesen szervírozta, zsíros, vajas kenyérhez, húshoz, szalonnához, tepertőhöz. Vacsorára, hogy szépeket álmodjunk behűtötte, tejszínnel összedolgozva, héjában sült krumplival fogyasztottuk.

Ha köhögtünk, kamilla, kakukkfű, hársfa, menta tea mézzel ízesítve volt a gyógyír. Jó forró lábvíz, dunszt készítés. Ha nem volt láz, tiszta jó időben a Tisza-parti erdőbe vitt bennünket. Csak Ő vagy Apu mesélhetett, mi az orrunkon szedhettük a levegőt.

Télen volt savanyú káposzta, sárgarépa, alma, méz. Változatosságnak ott volt a karalábé, a vágott savanyú. A szőlő, az aszalt gyümölcsök, a must.

Húsdarálón 1 kg-nyi almát, 1/2 kg sárgarépát ledarált. Egy citrom levével összekeverte, hogy kedveskedjen, mézzel ízesítette. Estére összeért és a vajas kenyér után ez volt a desszert.

Visszagondolva a régmúlt időkre nemcsak a fáradhatatlansága, egyszerű ember bölcsességével navigálta a család egészségét. Egy rezdülésünkből tudta, hogy mi a baj. Okosan törekedett a megelőzésre.

Amióta én is elértem az 50-et, hol ez, hol az a baj. Egy bajból lesz kettő, majd több. Ma már nem megelőzni, hanem gyógyítani kell a kisiklott anyagcserét. A gyógyszerekkel együtt törekszem a természetes anyagok fogyasztására, aminek kevesebb a mellékhatása. Jobban beépül a szervezetbe.

Édesanyám tudománya, amit ő is örökölt, nem volt tudatos, de a szeretet, a féltés, a fáradhatatlanság, a türelem - az volt az egészséges életmód maga. Nem szerette az ücsörgést. Mozogj! Én szerencsésebb vagyok, mert orvosok mondják el és írják le a gyógynövények hatóanyagát, hatás-mechanizmusát. Gyógyszer és ételkiegészítő táplálkozás egymásra hatását. A gyógyulási folyamat lerövidülését, a szövődmények kiküszöbölését. A legfontosabb lenne a megelőzés, a szervezet apró jelzéseire történő odafigyelés.

Hiszem, hogy a fűben, fában, kőzetben, stb. orvosság van. Vitaminok, ásványi anyagok, fehérjék, cukrok, enzimek, aminósavak, amelyek nélkül nem élhetünk.

Csak okosan gazdálkodjunk velük.

Petróczi Zoltánné

Kell-e félni a kullancscsípéstől?

Az utóbbi években Magyarországon kullancshisztéria kapott lábra, és ennek következtében sokan lemondanak a kirándulás és természetjárás örömeiről. Való igaz, hogy a kullancs veszélyes betegségek hordozója lehet, de ha megtesszük a kellő „óvintézkedéseket", nyugodtan túrázhatunk bármelyik hazai erdőben!

Ahhoz, hogy eloszlassuk a hiedelmeket, meg kell ismernünk a kullancsok életformáját:

Európában az *Ixodes ricinus* (vöröshasú kullancs) okozza a legtöbb emberi kullancscsípést, és ez terjeszti a vírusos agyvelőgyulladást és a Lyme-kórt is, ezért ennek viselkedését érdemes megvizsgálni.

A kullancsok leginkább a lombos, dús aljnövényzetű területeken, az erdők szélein tanyáznak. Tűző napon 1-2 óra alatt elpusztulnak, ezért kerülik a fényt. Másik ellenségük a száraz, hideg tél.

A kullancs életében csak háromszor szív vért: lárvaként, nimfaként és imágó korában, azért, hogy fehérjét gyűjtsön az átalakuláshoz vagy a peterakáshoz. Élete nagyobb részében növényi nedvekkel és harmattal táplálkozik.

A kullancs szerepe a fertőzési láncban

Vektor: olyan vérszívó ízeltlábú, amely egyik élőlényről a másikra viszi a kórokozókat (kullancs, szúnyog, bolha).

Rezervoár: az az élőlény, amelyben a kórokozó megtalálható (általában rágcsálók).

Az ember csak véletlen állomása a fertőzési láncnak.

Hazánkban átlagosan minden ezredik kullancs fertőzött az agyhártya-, agyvelőgyulladást (enkefalitiszt) okozó vírussal. Sokkal gyakoribb viszont a Lyme-kórt előidéző baktérium, amely száz kullancs közül tízben megtalálható Európában.

A Lyme-kór tünetei sokfélék és nehezen felismerhetők: fáradékonyság, mozgáslassulás, izületi- és izomfájdalmak, idegrendszeri panaszok, fejfájás, ingerültség, memória zavarok, nyirokcsomó duzzanatok stb. A Lyme-kór ma már gyógyítható antibiotikumos kezeléssel, de a késői felismerés lassíthatja a gyógyulást.

Az enkefalitisz ellen van hatékony védőoltás. Ez három menetből áll. Az első oltást 1-3 hónapon belül kell követnie a másodiknak. A harmadik oltást pedig 1 évvel a második után szükséges elvégezni. Három évig nyújt védelmet a szervezetnek. Ajánlatos télen elkezdeni a védőoltást.

Hogyan védekezzünk a kullancscsípés ellen?

Fontos az öltözet megválasztása: Ne hordjunk lötyögő szárú nadrágot, lehetőleg kerüljük a kordbársony, flanel és egyéb bolyhos anyagokat, hordjunk inkább farmert! A nadrág szárát tűrjük a zokni alá vagy a bakancsba. Ha meleg van, jobb szabadon hagyni a felsőtestet, mivel a kullancs fénykerülő, és nem bírja a meleget. Hordjunk minél zártabb világos színű inget vagy pulóvert! Érdemes felvenni egy fehér baseball-sapkát, főleg a gyerekeknek, mivel ezen a kullancs észrevehetőbb, és még le is pottyanhat. A kullancs nem a fákon, hanem a bozótban, sűrű fűben él, ezért általában lentről mászik felfelé, vagy a bokrokról csimpaszkodik belénk.

Használjunk kullancsriasztó spray-t, és mindig tartsuk be a rajta levő utasításokat!

A Polybé (B-vitamin tabletta) hatása nem bizonyított, ráadásul szedése indokolatlan védettségérzetet kelt! Kirándulás után mindig vizsgáljuk át magunkat! Különösen fontos a hajlatok átvizsgálása: térd- és lágyékhajlat, gyerekeknél a fül mögött és a hajas fejbőr határán.

A kullancs eltávolítása

Nem kell pánikba esni és másnap, ünnepek után orvoshoz szaladgálni. Az a fontos, hogy minél hamarabb szabaduljunk meg a betolakodótól. Ezért lehetőleg magunk segítsünk a bajunkon. A csípés napján még viszonylag könnyű bőrünkről letépni (ujjal, körömmel vagy bicskával). Azonnal pusztítsuk el! Két körmünk között agyonnyomhatjuk. Fontos, hogy a tetemet emésztőcsatornába vagy tűzbe dobjuk és kezet mossunk. A fej beleszakadása egy másik hiedelem forrása. A fej kitinpáncélból van, és ha netán bennszakad, néhány nap múlva kilökődik magától, mint az apró szálka. Szívóormányán elhanyagolható fertőzőanyag van.

A legrosszabb, ha a kullancs kiálló potrohát benyálazva vagy bezsírozva spirálisan tekergetni kezdjük. A megrémült állat egyfelől igyekszik még beljebb ásni magát, másrészt a potroh ingerlése fokozottabb öklendezésre készteti. Szinte pumpáljuk magunkba a fertőzött béltartalmat. Nagyon fontos felírni, hogy hol és mikor történt a csípés, mert ez segíti a diagnózist az esetleges megbetegedésnél.

Ezek után vizsgáljuk meg a kérdést:

Kell-e félni a kullancsoktól?

A leggyakoribb kullancs által terjesztett betegség a Lyme-kór, amely megfelelő kezelés esetén jól gyógyítható. A vírusos agyvelőgyulladás védőoltással megelőzhető. A négy órán belül, megfelelő technikával eltávolított kullancs nem fertőz. Úgyhogy jó kirándulást!

Aki még többet szeretne megtudni a kullancsokról, olvassa el *Dr. Lakos András:* „Kullancsok és betegségek" című könyvét!

Ruszkai Anna

Receptek ínyenceknek

Zöldborsós pulykamell

Hozzávalók: 50 dkg pulykamell filé, 25 dkg kifejtett zöldborsó (mirelit is jó), 2 evőkanál liszt, 5 dkg vaj, 4 dl tej, 1 evőkanál vegeta, 1 kis fejvöröshagyma, 1 teáskanál cukor, 1 teáskanál vágott petrezselyemzöld, késhegynyi törött fehér bors.

Előkészítése: a pulykamell filét vékony, hosszú csíkokra vágom. Vegetával meghintem és lisztben megforgatom. A megtisztított vöröshagymát apróra metélem.

Elkészítése: A hagymát a vajon megfonnyasztom, majd ráteszem a húscsíkokat és kevergetés közben fehéredésig pirítom. Ezután egy lyukas kanállal a húst a serpenyőből kiszedem, lecsöpögtetem és félreteszem. A visszamaradt zsiradékra rászórom a megmaradt lisztet. Pár percig kevergetve hevítem, majd tejel felengedem, és simára keverem. Sűrűre főzöm, ezután belekeverem a nyers zöldborsót és visszateszem a pulykamell-csíkokat. Rászórom a petrezselyemzöldet és a megmaradt vegetát, majd ismét összekeverem, és fedő alatt kis lángon 10 percig párolom. Végül borssal, valamint parányi cukorral ízesítem. Párolt rizs a hozzáillő köret.

Sonkás csusza sütőben

Hozzávalók: 25 dkg házi, tépett csusza tészta (vagy lebbencstészta), 25 dkg tehéntúró, 20 dkg főtt sonka, 3 dl tejföl, 5 dkg húsos füstölt szalonna, 1 evőkanál vágott petrezselyemzöld, a tésztához 1 teáskanál olaj, 1 evőkanál só, a tepsihez 1 evőkanál olaj és 1 evőkanál zsemlemorzsa.

Előkészítése: a füstölt szalonnát apróra vágom és serpenyőben, folytonos keverés közben a zsírját kiolvasztom. A túrót villával áttöröm, a sonkát egészen apró kockára vágom. Mély keverőtálba öntöm a szalonnazsírt, a pörccel együtt, hozzáadom a túrót, 2 dl tejfölt, és egy evőkanálnyi sonkakocka kivételével az összes sonkát. A tésztát a szokásos módon, forrásban lévő sós, olajjal elkevert vízben megfőzöm, meleg vízzel leöblítem és lecsöpögtetem. Ezután beleöntöm a tejfölös-túrós tálba és jól összekeverem. Egy kis tepsit olajjal kikenek és morzsával beszórom.

Elkészítése: sonkás-túrós tésztát egyenletesen belesimítom a tepsibe, majd a tetejét vékonyan bekenem tejföllel. Az előmelegített forró sütőben 20 percig közepes lángon sütöm. Tálaláskor a tetejére szórom a petrezselyemzöldet. Kockára vágom és ki-ki saját adagját meglocsolja a félretett sonkával elkevert, kicsit megsózott tejföllel.

Gyümölcsös vargabéles

Hozzávalók: 4 réteslap, 10 dkg cérnametélt, 15 dkg tehéntúró, 8 dkg margarin, 2 tojás 1 narancs, 1 alma, 5 dkg mazsola, ízlés szerint 2-3 evőkanál cukor, 1 zacskó vaníliás cukor, 1 dl sűrű tejföl, ízlés szerint só, reszelt citromhéj.

Előkészítése: a tésztát sós vízben a szokásos módon megfőzöm, majd meleg vízzel lecsöpögtetem. Közben egy tortaformát margarinnal kikenek, és a réteslap felével kibélelem. (A rétegek közé kevés olvasztott margarint kenek.) A tojásfehérjékből kemény habot verek. A mazsolát megmosom, a gyümölcsöket hámozás után feldarabolom.

Elkészítése: a tojássárgákat a cukorral fehéredésig keverem, hozzáadom az áttört tehéntúrót, a tejfölt, a mazsolát, a gyümölcsdarabokat és 4 dkg olvasztott, de már nem meleg margarint. Citromhéjjal, sóval és vaníliás cukorral ízesítem. A túrós masszát összekeverem a főtt tésztával és a tojáshabbal. A tortaformába simítom, végül befedem a megmaradt réteslappal. Tetejére csorgatom a megmaradt olvasztott margarint, és az előmelegített forró sütőben tűpróbáig sütöm. Cukorral meghintem, és cikkekre vágva tálalom.

Folttisztítás, avagy:

Kémia a mindennapi életben

folt	anyag	tisztítás módja
enyv	textilia	forró vízzel kimosni
fű	textília	denaturált szeszben áztatni vagy hypo-oldatban kimosni
gyümölcs, vörösbor	fehértextília	Hypo-oldatban áztatni, utána bő vízzel kimosni
jód	bőr,textília	nátrium-tioszulfát-oldattal, majd vízzel kimosni
kálium-permanganát	edény, bőr, textil	fixírsóoldattal, utána vízzel kimosni
kátrány	textília	vajjal meglágyítani, utána forró, szappanos vízzel kimosni. A régebbi foltokat előbb glicerinnel lágyítani, keményítőliszttel beszórni, majd langyos vízzel öblíteni.
korom	textília	hideg, majd meleg vízben, szappannal kimosni
közönséges tinta	textília	ecetes vagy citromos vízben áztatni, utána vízzel heresót szórni rá és vízzel kimosni, a friss foltot nyers tejben áztatni, utána vízzel kimosni.
mész, lúgok	fehér textília színes textília	vízzel kimosni híg citromsavoldattal megnedvesíteni, utána hideg vízzel kimosni
olajfesték	textília	terpentinolajjal, majd denaturált szesszel, végü szappanos vízzel kimosni
por	textília	szalmiákszesszel kikefélni
rozsda	textília	a megnedvesített felületet heresóval megszórni, vízzel kimosni
sav *gyenge* *erős*	textília textília	vízzel kimosni szalmiákszesszel kimosni
tintaceruza	bőr, textília	meleg, szappanos vízzel mosni, glicerinnel dörzsölni, majd denaturált szesszel szappanos vízzel kimosni
vér	textília	20 %-os kálium-jodid oldattal megnedvesíteni, majd langyos szappanos vízzel ill. Bioponnal mosni
zsír, olaj	gyapjú, gyapot	benzinbe vagy szén-tetrakloridba mártott ronggyal dörzsölni, magnéziából, benzinből készült péppel bekenni, amikor száraz, lekefélni.
	selyem	a foltot benzinbe mártani, és fehér itatóspapír között kinyomkodni.

A 2002. október 20-i önkormányzati választás kartali végeredménye

2002. október 20-án új polgármestert és képviselő-testületet választott Kartal. A választáson a 4457 választópolgárból szavazóként 2164 fő, azaz 48,5 % jelent meg, amely az 1998. évi helyi választásnál 20 %-kal magasabb részvételi arány.

A polgármester-jelöltekre leadott szavazatok az alábbiak voltak:

Gergely László	független jelölt	142 érvényes szavazat
Kelemen Mihály	MDF	94 érvényes szavazat
Klúber László	független jelölt	316 érvényes szavazat
Kovács László	független jelölt	836 érvényes szavazat
Urbán Imre	független jelölt	764 érvényes szavazat

A képviselő-jelöltekre leadott szavazatok az alábbiak szerint alakultak:

Bagi Lászlóné	391 érvényes szavazat	**Jakus Zoltán**	397 érvényes szavazat
Bárány János	164 érvényes szavazat	**Kalcsó Tibor**	650 érvényes szavazat
Barna József	290 érvényes szavazat	**Kassa István**	452 érvényes szavazat
Bereczki József	226 érvényes szavazat	**Katona Miklósné**	736 érvényes szavazat
Bereczki György	173 érvényes szavazat	**Kelemen Mihály dr.**	331 érvényes szavazat
Bereczki László	177 érvényes szavazat	**Kiss Ferenc**	231 érvényes szavazat
Bognár József	347 érvényes szavazat	**Kovács József**	517 érvényes szavazat
Bognár József Szódás	402 érvényes szavazat	**Kovács Róbert**	307 érvényes szavazat
Bognár László	409 érvényes szavazat	**Kratofil Sándor**	276 érvényes szavazat
Csornán Károly	215 érvényes szavazat	**Lados József**	526 érvényes szavazat
Csontos Ferencné	168 érvényes szavazat	**Maldrik Bence**	423 érvényes szavazat
Deme Gábor	365 érvényes szavazat	**Nagy Pálné**	112 érvényes szavazat
Dormányné Szabó Andrea	350 érvényes szavazat	**Peterson János ifj.**	541 érvényes szavazat
Dubsky Zsolt dr.	336 érvényes szavazat	**Rákóczi László**	256 érvényes szavazat
Elekné Kisbenedek Csilla	339 érvényes szavazat	**Szabó Béla ifj.**	352 érvényes szavazat
Erdőfi Péter id.	448 érvényes szavazat	**Száraz Árpád**	293 érvényes szavazat
Fehér Zsoltné	107 érvényes szavazat	**Szarvas Csaba**	303 érvényes szavazat
Gergely László	588 érvényes szavazat	**Szásziné Győri Éva**	322 érvényes szavazat
Halmágyi Ferencné	295 érvényes szavazat	**Szőke Istvánné**	510 érvényes szavazat
Halminé Saska Erika	297 érvényes szavazat	**Szőke Zsolt dr.**	844 érvényes szavazat
Hartó Mihály	324 érvényes szavazat	**Tankó Géza dr.**	574 érvényes szavazat
Hoffer Istvánné	215 érvényes szavazat	**Tóth Attiláné**	240 érvényes szavazat
Horváth József	376 érvényes szavazat	**Tóth Ilkó Mihály**	692 érvényes szavazat
Horváth Zoltán	200 érvényes szavazat	**Tóth Istvánné**	201 érvényes szavazat
		Urbán Imre	763 érvényes szavazat
		Varjú László	404 érvényes szavazat
		Vincze Zoltánné	202 érvényes szavazat

A választás eredményeként a polgármester *Kovács László* lett, a képviselő-testületbe az alábbi jelöltek jutottak be:

Dr. Szőke Zsolt	független jelölt	844 érvényes szavazattal
Urbán Imre	független jelölt	763 érvényes szavazattal
Dr. Katona Miklósné	független jelölt	736 érvényes szavazattal
Tóth Ilkó Mihály	független jelölt	692 érvényes szavazattal
Kalcsó Tibor	független jelölt	650 érvényes szavazattal
Gergely László	független jelölt	588 érvényes szavazattal
Dr. Tankó Géza	független jelölt	574 érvényes szavazattal
ifj. Peterson János	MSZP-jelölt	541 érvényes szavazattal
Lados József	független jelölt	526 érvényes szavazattal
Kovács József	független jelölt	517 érvényes szavazattal
Szőke Istvánné	független jelölt	510 érvényes szavazattal
Kassa István	MSZP-jelölt	452 érvényes szavazattal
id. Erdőfi Péter	független jelölt	448 érvényes szavazattal

Az új képviselő-testület 2002. október 31-én tartotta alakuló ülését. Napirendje a jogszabályok által kötelezően előírtakból állt össze. A Választási Bizottság elnökének beszámolója után a polgármester és a képviselők esküt tettek, átvették megbízólevelüket. Alpolgármesternek a polgármester által javasolt *Kalcsó Tibor* képviselőt választották meg.

Megalakították a Pénzügyi, valamint a Szociális és Egészségügyi Bizottságot is.

A Pénzügyi Bizottság tagjai:

Tóth Ilkó Mihály elnök
Lados József
Peterson János
Szőke Istvánné
Gerhát János
Hartó Mihály
Sőregi Zoltán

A Szociális és Egészségügyi Bizottság tagjai:

Kovács József elnök
Erdőfi Péter
Gergely László
Kassa István
Dr. Katona Miklósné
Dr. Tankó Géza
Bognár József
Kocznár Gáborné
Dr. Stahorszky Margit
Tóth Istvánné
Varjú László
Halmágyi Ferencné
Dormányné Szabó Andrea

Kartali Polgármesteri Hivatal

Ügyfélfogadás:	hétfő:	8 órától - 16 óráig
	szerda:	8 órától - 17 óráig
	péntek:	8 órától - 12 óráig
Pénztári befizetés:	hétfő, kedd, csütörtök, péntek:	8-12 óráig
	szerda:	8-16.30 óráig

Polgármester:
Kovács László

Alpolgármester:
Kalcsó Tibor

Jegyző:
Balogh Zoltánné

Titkárság:
Hegyi Mihályné, Pethő Józsefné, Tóth Mihályné

Adóiroda:
László Tiborné, Volentér Tiborné

Műszaki iroda:
Kiss Ferencné, Blaubacher János

Hatósági Igazgatási Iroda:
Krekó Ferencné, Krekó Károlyné, Bognár Józsefné

Pénzügyi, Gazdasági Iroda:
**Deák Istvánné, Ambrus Károlyné, Szabó Béláné,
Varga Zoltánné, Bognár Zoltánné,
Bereczkiné Kalmár Katalin, Berta Ferencné**

Jegyzet:

Közérdekű intézmények fontosabb adatai

Művelődési Ház

Felszabadulás út. 107.
Tel: 437-241

Hétfő:	8-20
Kedd:	szünnap (kivéve rendezvény esetén)
Szerda:	8-20
Csütörtök:	8-20
Péntek:	8-20

Nagyközségi Könyvtár

Arany J. út 1.
Tel.: 437-327

Hétfő:	9-17.30
Kedd:	9-17.30
Szerda:	---
Csütörtök:	9-17.30
Péntek:	9-17.30
Szombat:	9-14

Postahivatal

Felszabadulás út 62.
Tel: 437-300

Hétfőtől-péntekig	8-16
Ebédszünet:	12.00-12.30
Pénzfelvétel:	15 óráig

Takarékszövetkezet

Petőfi tér
Tel: 437-331

Pénztár:

Hétfő:	8-18	17
Kedd:	8-16	15
Szerda:	8-16	15
Csütörtök:	8-16	15
Péntek:	8-14	13

Orvosi rendelő

I. körzet – *Dr. Katona Miklós* főorvos
Felszabadulás út 10.
Tel: 437-328

Hétfő:	8-12	19-20
Kedd:	8-12	19-20
Szerda:	8-12	
Csütörtök:	8-12	19-20
Péntek:	8-12	
Szombat:	8-10	

Üzemorvosi rendelés:
kedden délután 13-15
A hivatásos és úrvezetői jogosítványok engedélyezéséhez szükséges orvosi alkalmassági vizsgálatok végzése a rendelési idő alatt történik.

II. körzet - *Dr. Tankó Géza* főorvos
Mártírok útja 12.
Tel: 437-315

Hétfő:	8-12	18-19
Kedd:	8-12	
Szerda:	8-12	18-19
Csütörtök:	8-12	
Péntek:	8-12	18-19
Szombat:	8-9	

(B kategóriás jogosítvány orvosi vizsgálata is)

Gyermekorvosi rendelő

Dr. Stahorszky Margit gyermekorvos
Felszabadulás út 10.
Tel: 437-329

Hétfő:	8-12	18-19
Kedd:	8-12	18-19
Szerda:	8-12	18-19
Csütörtök:	8-12	18-19
Péntek:	8-12	18-19

Fogászat

Dr. Dubsky Zsolt főorvos
Mártírok útja 12.
Tel: 567 150, 151

Hétfő:	14-19
Kedd:	8-13
Szerda:	14-19
Csütörtök:	14-19
Péntek:	8-11

Gyógyszertár

Erdőfi Patika
Ady Endre u.43.
Tel: 437-306

Október 1 - április 30.:

Hétfő:	8-13	13.30-18
Kedd:	8-13	13.30-18
Szerda:	8-13	13.30-18
Csütörtök:	8-13	-
Péntek:	8-13	13.30-18
Szombat:	8-12	-

Május 1 - szeptember 30:

Hétfő:	8-13	13.30-16
Kedd:	8-13	13.30-16
Szerda:	8-13	13.30-16
Csütörtök:	8-13	-
Péntek:	8-13	13.30-16

Egyéb információk

Aszódi szakorvosi rendelések

Aszód város Önkormányzat
Szakorvosi Rendelőintézete
2170 Aszód, Baross u. 4.
Tel : 400-107

Szemészet
Dr. Lukács Mária
Mindennap : 8-12 h-ig
12-14 h-ig előjegyzett és sérült betegek fogadása. Magánrendelés: Szerda du.16-18 h-ig

Ideggyógyászat
Dr. Pellet Gábor
Hétfő: 8-10-ig
Csütörtök:13.30-tól

Neurózis (pszichiátria)
Dr. Halmos Péter
Hétfő du: előjegyzett betegek
Kedd 8-12-ig, 11.30-tól 13-ig előjegyzett betegek. 15-17-ig, 17-órától előjegyzett betegek
Szerda: 8-12-ig, 11.30-tól 14-ig előjegyzett betegek
Csütörtök. 8-12-ig, 11.30-tól 14-ig előjegyzett betegek
Péntek: nincs rendelés
Magánrendelés: szerda 16-tól előjegyzés szerint.

Urológia
Dr. Somlai András
Minden kedden 14-16 h-ig

Gyermek ortopédia
Dr. Dreisinger Imre
Havonta két alkalommal kedden (telefonon érdeklődni délelőtt) du.17.30-tól 19-ig

Felnőtt ortopédia
Dr. Farkas Kálmán

Laborvezető: *Giricz Mária*
Naponta: 8-10-ig vérvétel
Csütörtök: Protkombin vizsg.

Nőgyógyászat
Dr. Takáts Béla
Hétfő: 14-18 óráig
Kedd: 8-14 óráig
Szerda; 8-12 óráig

Belgyógyászat
Dr. Duliskovich Tamás
Hétfő: 10-14.30 óráig
Kedd: 10-14.30 óráig
Szerda: 8-12 óráig
Csütörtök: 10-14.30 óráig
Péntek: 10-14.30 óráig

Reumatológia
Dr. Bodó Zsolt
reumatológus és belgyógyász

Hétfő:	10-14 óráig
Kedd:	9-14 óráig
Szerda:	10-14 óráig
Csütörtök:	9-14 óráig
Péntek:	9-14 óráig

Fogászat
Dr. Balsai Mihály
Hétfő: 8-12 óráig
Kedd: 8-12 óráig és 14-18 óráig
Szerda: nincs rendelés
Csütörtök: 8-12 óráig
Péntek: 14-18 óráig

Dr. Ackermann Terézia
Hétfő: 13-18 óráig
Kedd: nincs rendelés
Szerda: 8-14 óráig
Csütörtök: 13-18 óráig
Péntek: 8-12 óráig
Havonta két hétfői alkalommal előjegyzés szükséges (15-17 h)

Dr. Borsos Jenő
Hétfő: 12-18 óráig
Kedd: Iskolafogászat
Szerda: 12-18 óráig
Csütörtök: 8-14 óráig
Péntek: 8-14 óráig

Sebészet
Dr. Dudás István
Naponta: 8-14 óráig

Röntgen
Dr. Magyari Beatrix
Naponta: 8-13 óráig

Ultrahang
Dr. Magyari Beatrix
Csak előjegyzéssel, beutalóval, jelentkezés a röntgenben.

Gyógymasszázs
Bojtos Gábor gyógymasszőr
Hétfőtől csütörtökig: 10-15
Péntek: 7.30-13
Beutaló szükséges (körzeti, reuma)

Gyógytorna
Fodorné Réz Júlia gyógytornász
Hétfő: 7.30-tól12 óráig
Kedd: 7.30-tól 14 óráig
Szerda: 7.30-tól 14 óráig
Csütörtök: 7.30-tól 14 óráig
Beutaló szükséges.

Fizikoterápia
Lehoczkiné Kárász Mária
fizikoterapeuta
Naponta 6.30-tól 13 óráig
Beutaló szükséges.

Laboratórium:
Magánrendelés:
Szerda: 17 órától
Szombat: 9-11 óráig

Autóbusz-menetrend

Kartal, Posta megállóhelytől

Munkanapokon *(H-P)*						Szabadnap *(Szo)*			Munkaszüneti nap *(V)*		
Aszód, Kossuth L. u. 2.											
4.05	4.30	4.32	4.47	5.15	5.18	4.59	5.30	5.32	5.30	5.58	6.29
5.25	5.28	5.30	5.40	5.58	6.00	5.58	6.28	6.29	7.03	7.57	8.30
6.18	6.28	6.29	6.30	6.42	i6.53	7.03	7.57	8.30	8.41	9.58	11.30
6.53	6.56	6.57	i7.03	7.05	i7.32	8.41	9.49	9.57	12.57	16.48	a18.40
T7.32	8.42	8.45	9.43	9.49	11.02	11.02	12.27	12.57	18.55	b18.55	18.57
12.02	12.10	12.47	13.10	P13.48	i14.03	15.03	16.48	21.22			
T14.03	i14.38	15.03	i15.10	15.13	15.22						
15.59	16.08	i 16.33	16.47	17.00	20.02						
20.59	21.17										
Aszód, vá.											
3.49	4.32	4.58	5.32	5.43	6.13	3.49	4.58	5.32	3.49	4.58	5.32
i7.03	T7.03	i7.32	T7.32	8.42	9.03	7.03	7.57	8.41	7.03	7.57	8.41
9.52	11.02	12.02	i12.48	T12.58	i14.03	9.03	9.57	11.02	9.03	9.57	11.02
T14.03	i14.38	c14.42	i14.43	i15.03	15.03	12.57	15.03	16.48	12.57	15.03	16.48
15.59	16.08	i 16.43	16.53	17.53	19.03	18.02	19.03	21.19	18.02	19.03	21.19
20.02	21.17	23.14				23.18			23.18		
Budapest, BNS. aut. áll.											
4.05	4.30	5.25	5.30	5.40	5.58	5.30	5.58	6.29	5.30	5.58	6.29
6.00	6.18	6.29	6.30	6.56	6.57	8.30	9.49		8.30	11.30	a18.40
7.05	8.45	9.49	12.10	13.10	P13.48				18.55	b18.55	18.57
i15.10	15.13	15.59	16.08	i16.33	16.47						
17.00											
Gödöllő, aut. áll.											
4.32	4.47	5.28	6.18	6.28	6.29	4.59	5.32	6.28	6.29	7.03	7.57
6.30	6.42	6.53	6.57	8.42	i9.43	6.29	7.03	7.57	8.41	9.58	11.30
9.49	11.02	12.02	12.47	i14.03	T14.03	8.41	9.49	9.57	12.57	16.48	b18.55
i14.38	15.03	15.13	15.22	i16.33	20.59	11.02	12.27	12.57	18.57		
						15.03	16.48				
Hatvan, aut.áll.											
c14.42									14.42		

i: iskolai előadási napokon
T: tanszünetben munkanapokon
P: a hetek utolsó munkanapján

a: a hetek első iskolai előadási napját megelőző munkaszüneti napokon
b: a hetek munkanapját megelőző napok kivételével munkaszüneti napokon
c: szerdai és pénteki munkanapokon

MÁV-menetrend - Aszód

Aszódról indul			célállomás, érkezés	
0:33	3068	személyvonat	Hatvan	0:51
4:05	33539	személyvonat	Ipolytarnóc	7:08
4:09	5019	személyvonat	Budapest-Keleti pu.	5:07
5:19	3039	személyvonat	Budapest-Keleti pu.	6:17
5:33	5510	személyvonat	Eger	7:05
5:38	33520	személyvonat	Ipolytarnóc	8:41
5:53	5009	sebesvonat	Budapest-Keleti pu.	6:42
5:59	3049	személyvonat	Budapest-Keleti pu.	6:57
5:42	33419	személyvonat	Vác	6:28
6:33	3010	személyvonat	Hatvan	6:51
6:40	33410	személyvonat	Vác	7:21
7:24	3059	személyvonat	Budapest-Keleti pu.	8:22
7:28	3020	személyvonat	Hatvan	7:46
7:47	5500	sebesvonat	Eger	9:11
8:00	33512	személyvonat	Ipolytarnóc	11:15
8:03	5209	sebesvonat	Balatonszentgyörgy	12:32
8:13	3017	személyvonat	Budapest-Keleti pu.	9:17
8:33	3012	személyvonat	Hatvan	8:51
8:27	33507	sebesvonat	Budapest-Keleti pu.	9:22
8:23	33417	személyvonat	Vác	9:08
8:44	33517	személyvonat	Ipolytarnóc	11:20
9:12	5609	sebesvonat	Keszthely	13:45
9:24	3027	személyvonat	Budapest-Keleti pu.	10:22
9:33	3022	személyvonat	Hatvan	9:51
9:38	33412	személyvonat	Vác	10:21
10:17	33502	sebesvonat	Balassagyarmat	11:39
10:48	5002	sebesvonat	Miskolc Tiszai pu.	12:32
11:24	3047	személyvonat	Budapest-Keleti pu.	12:22
10:50	33415	személyvonat	Vác	11:31
11:33	3042	személyvonat	Hatvan	11:51
11:38	33514	személyvonat	Ipolytarnóc	14:54
11:48			Zvolen osob st	16:00
12:33	3014	személyvonat	Hatvan	12:51
12:47	5004	sebesvonat	Miskolc Tiszai pu.	14:32
12:52	33414	személyvonat	Vác	13:44
13:24	3025	személyvonat	Budapest-Keleti pu.	14:22
13:33	3024	személyvonat	Hatvan	13:51

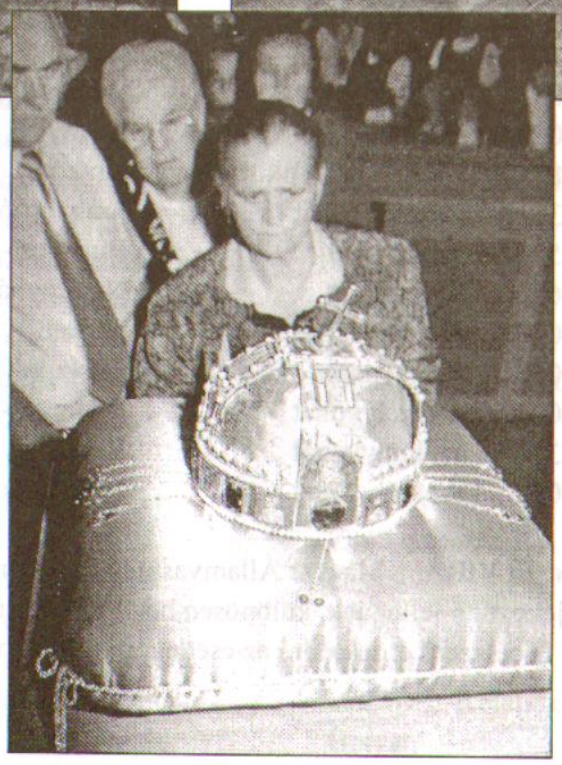
Aszódról indul			célállomás, érkezés	
14:16	33505	sebesvonat	Budapest-Keleti pu.	15:07
14:24	3035	személyvonat	Budapest-Keleti pu.	15:22
14:33	3034	személyvonat	Hatvan	14:51
14:52			Balassagyarmat	16:28
15:24	3045	személyvonat	Budapest-Keleti pu.	16:22
15:33	3044	személyvonat	Hatvan	15:51
15:47	5506	sebesvonat	Eger	17:11
16:05	33513	személyvonat	Ipolytarnóc	19:08
16:19	5013	személyvonat	Budapest-Keleti pu.	17:17
16:16	33506	sebesvonat	Balassagyarmat	17:40
16:33	3016	személyvonat	Hatvan	16:51
16:47	394	URPIN nk. gyorsvonat	Zilina	22:27
16:52	33416	személyvonat	Vácrátót	17:18
17:07	5205	sebesvonat	Budapest-Keleti pu.	17:52
17:27	3013	személyvonat	Budapest-Keleti pu.	18:22
17:33	3036	személyvonat	Hatvan	17:54
17:38	33516	személyvonat	Ipolytarnóc	20:32
17:30	33411	személyvonat	Vácrátót	18:06
18:09	5503	sebesvonat	Budapest-Keleti pu.	18:57
18:24	3023	személyvonat	Budapest-Keleti pu.	19:22
18:33	3018	személyvonat	Hatvan	18:51
18:38	33418	személyvonat	Vác	19:34
19:12	5201	sebesvonat	Budapest-Keleti pu.	19:57
19:24	3033	személyvonat	Budapest-Keleti pu.	20:22
19:33	3028	személyvonat	Hatvan	19:51
19:44	380	CRACOVIA nk. gyorsv.	Kraków	5:56
19:52	33518	személyvonat	Ipolytarnóc	22:54
20:02	5501	sebesvonat	Budapest-Keleti pu.	20:47
20:45	5608	sebesvonat	Nyíregyháza	23:54
21:33	3048	személyvonat	Hatvan	21:51
21:47	5008	sebesvonat	Miskolc Tiszai pu.	23:32
21:49	3021	személyvonat	Budapest-Keleti pu.	22:47
21:52	33568	személyvonat	Balassagyarmat	23:14
23:33	5018	személyvonat	Füzesabony	0:46

(*forrás:* ELVIRA, a Magyar Államvasutak Rt. internetes honlapja.
Az adatok tájékoztató jellegűek, különösen hétvégék és ünnepnapok környékén célszerű érdeklődni az esetleges változásokról.)

Fotósarok

Szent Korona-ünnepség Kartalon

Pillanatképek
a könyvtárból

KÖZSÉGI KÖNYVTÁR
Tulajdona
32 Gor
KARTAL

